

รายงานฉบับสมบูรณ์

โครงการ

ศึกษากระบวนการถอดบทเรียนการบริหารจัดการ

กลุ่มออมทรัพย์บ้านหัวหิน

อำเภอละงู จังหวัดสตูล

โดย

นางสาวศิริวรรณ วัจนเทพินทร์

นางสาวจารีย์ ลาวัลย์

สนับสนุนโดย

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สำนักงานภาค)

สัญญาเลขที่ RDG46S008

รายงานฉบับสมบูรณ์

โครงการ
วิจัยกระบวนการถอดบทเรียน
การบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์บ้านหัวหิน
อำเภอละงู จังหวัดสตูล

โดย

น.ส.ศิริวรรณ	วัจนเทพินทร์
น.ส.จารีย์	ลาวัลย์

สนับสนุนโดย
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สำนักงานภาค)

สัญญาเลขที่ RDG46S008

รายงานฉบับสมบูรณ์

โครงการ

ศึกษากระบวนการถอดบทเรียน
การบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์บ้านหัวหิน
อำเภอละงู จังหวัดสตูล

รายงานในช่วงตั้งแต่

วันที่ 1 พฤษภาคม 2546 - 31 สิงหาคม 2548

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ	ก
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
คำถามวิจัย	3
วัตถุประสงค์	4
พื้นที่ศึกษา	4
วิธีการดำเนินงาน	4
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	4
บทที่ 2 การดำเนินกิจกรรม	5
กิจกรรมที่ 1 นำเสนอโครงการวิจัย	5
กิจกรรมที่ 2 สัมภาษณ์ข้อมูลรายรับ – รายจ่าย ของสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์	6
กิจกรรมที่ 3 การศึกษา/สำรวจข้อมูลประวัติศาสตร์ชุมชน	7
กิจกรรมที่ 4 เวทีวิเคราะห์ข้อมูลประวัติศาสตร์ชุมชน	8
กิจกรรมที่ 5 เวทีประวัติ การก่อเกิด กลุ่มออมทรัพย์	8
กิจกรรมที่ 6 การสำรวจข้อมูลรายรับ-รายจ่ายเพิ่มเติม	9
กิจกรรมที่ 7 วิเคราะห์รายรับ-รายจ่าย	11
กิจกรรมที่ 8 ศึกษาดูงาน	11
กิจกรรมที่ 9 ถอดบทเรียนคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์	12
กิจกรรมที่ 10 เวทีหาแนวทางการพัฒนากลุ่มออมทรัพย์บ้านหัวหิน	13
กิจกรรมที่ 11 การเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ	14
กิจกรรมที่ 12 การบริหารจัดการโครงการและทีมวิจัย	15
บทที่ 3 ข้อมูลบ้านหัวหิน	17
ประวัติชุมชน	17
สภาพทั่วไป	19
บทที่ 4 ออมทรัพย์บ้านหัวหิน	31
ประวัติการก่อเกิดกลุ่มออมทรัพย์บ้านหัวหิน	31
เป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์	33
การบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์	33

เรื่อง	หน้า
การดำเนินงาน	36
ตารางการวิเคราะห์ปัญหาของกรรมการและสมาชิก พร้อมทั้งแนวทางแก้ไขและผลการดำเนินงาน	54
ตารางแสดงทรัพย์สินของกลุ่มออมทรัพย์	57
ตารางรายละเอียดการยืมเงินของสมาชิกในแต่ละเดือน / 1 ปี	61
ตารางเปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์ระหว่างการกู้ประเภทสามัญ กับการกู้ประเภทสัจจะ	64
ตารางจำนวนการยืมเงิน การชำระคืน ประเภทสามัญ	65
ตารางจำนวนการยืมเงิน การใช้คืน ประเภทสัจจะ	65
ตารางการเข้า – ออก ของสมาชิกในแต่ละปี	67
กราฟแสดงการเข้าออกของสมาชิกในแต่ละช่วงปี	67
ตารางการใช้จ่ายเงินกองทุนสวัสดิการ	68
ตารางใช้จ่ายกองทุนกองทุนพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม	70
ตารางข้อมูลรายได้ และรายจ่ายของสมาชิก ในการสุ่มจาก 43 ครีวเรือน ในปี 2546	71
ตารางเปรียบเทียบข้อมูลรายจ่ายเพื่อการวิเคราะห์	72
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย	74
ผลตามวัตถุประสงค์	74
การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนอกเหนือวัตถุประสงค์	81
ภาคผนวก	84

บทคัดย่อ

กลุ่มออมทรัพย์บ้านหัวหินจัดตั้งขึ้นเพื่อรวมกลุ่ม รวมทุน ให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิต และสังคม สามารถพึ่งตนเองได้ สมาชิกได้มีเงินฝากซึ่งเดิมที่บางคนไม่เคยได้เก็บเงินแม้กระทั่ง เพียงเดือนละ 10 บาท แต่หลังจากที่เกิดกลุ่มออมทรัพย์สมาชิกได้มีเงินเก็บสะสม ถึงแม้ว่าจะเป็น เงินเล็กๆน้อยๆ ที่เหลือจากรายจ่ายส่วนหนึ่งก็ตาม แต่เมื่อเราสะสมนานๆเข้า จากหนึ่งวันเป็นหนึ่ง เดือนจากหนึ่งเดือนเป็นหนึ่งปีมันก็จะทวีคูณขึ้นเรื่อยๆ นี่ถือว่าเป็นสิ่งที่น่าภาคภูมิใจให้กับตัวเอง อย่างไรก็ตามการทำงานกลุ่มย่อมมีปัญหาอุปสรรคตามมา ในหลายๆเรื่อง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของ สมาชิกที่เข้าใหม่ ไม่เข้าใจกฎระเบียบ ประกอบกับสมาชิกที่กู้ยืมเงินของกลุ่มออมทรัพย์แล้วขาด ผ่อนส่งเป็นเวลาหลายเดือนติดต่อกัน ส่งผลกระทบกับสมาชิกรายอื่น ไม่สามารถกู้ยืมเงินได้ เพราะไม่มีค้ำประกัน เงินออมของสมาชิกเพิ่มขึ้นทุกเดือน มีเงินเหลือในธนาคารไม่สามารถ นำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ สมาชิกขาดการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกลุ่ม ไม่ค่อยได้พบปะ พูดคุยกัน บางครั้งสมาชิกถือว่าแค่ฝาก - ผ่อนเงิน ตัวเองไม่จำเป็นต้องไปก็ได้ ฝากเพื่อนไปแทน ทำให้สมาชิกห่างหายไปจากกลุ่ม ไม่ได้มาวิเคราะห์ ทบทวนการทำงานของกลุ่มเลย เกิดแนวคิด ขึ้นมาว่าทำอย่างไรให้คณะกรรมการ สมาชิก ได้มีเวทีมานั่งคุย จังกាប់กันมากขึ้น เพื่อทบทวนการ ทำงานที่ผ่านมาในทุกๆด้าน

จากสถานการณ์กลุ่มและปัญหาที่เป็นอยู่นี้เองทำให้เกิดทีมวิจัยซึ่งมาจากคณะกรรมการ และสมาชิกกลุ่ม ร่วมกันคิดเสนอโครงการวิจัยกระบวนการถอดบทเรียนกลุ่มออมทรัพย์บ้านหัวหิน ขึ้น มีวัตถุประสงค์เพื่อถอดบทเรียนการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์ ตั้งแต่เริ่มก่อตั้งกลุ่ม ความ เป็นมา วัตถุประสงค์ กฎระเบียบ หลักเกณฑ์ต่างๆ และหาแนวทางการบริหารจัดการกลุ่มที่เอื้อ ประโยชน์กับสมาชิก ให้สมาชิกเข้าร่วมกิจกรรมการมีส่วนร่วมของกลุ่มมากขึ้น

หลังจากที่ได้รับอนุมัติโครงการแล้วทีมวิจัยได้จัดทำเวทีเสนอโครงการเพื่อต้องการบอก กล่าวให้พี่น้องทั้งที่เป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์และชาวบ้านให้รับรู้กับสิ่งที่ทีมต้องการจะทำ และ เพื่อขอความร่วมมือในโอกาสต่อไปข้างหน้า หลังจากนั้นทีมได้มีการสำรวจข้อมูลรับ-จ่ายของ สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ เพื่อให้รู้การประกอบอาชีพ รายรับ - รายจ่าย ในครอบครัวเป็นอย่างไร เพื่อนำมาวิเคราะห์หาสาเหตุของการกู้ยืมเงินแล้วไม่ผ่อนชำระ การสำรวจข้อมูลรายรับ - รายจ่าย ทางทีมได้ลงสำรวจถึง 2 ครั้ง เนื่องจากครั้งแรกทีมได้ลงไปสอบถามเป็นรายครัววันเดียวเสร็จ จึงเห็นว่าข้อมูลที่ได้เป็นเพียงการประมาณการเสียส่วนใหญ่ จึงลงสำรวจเป็นครั้งที่ สองให้แต่ละ ครัวเรือนทำบันทึกการรับ - จ่าย ในครัวเรือนเป็นรายวันใช้เวลา 1 เดือน หลังจากนั้นก็นำข้อมูล มาวิเคราะห์กันใหม่อีกครั้ง มีการศึกษาประวัติศาสตร์ของชุมชน สภาพทางภูมิศาสตร์และข้อมูล

หมู่บ้าน สภาพเศรษฐกิจ มีการจัดเวทีวิเคราะห์ข้อมูลประวัติศาสตร์ ความเป็นมาของกลุ่ม
ออมทรัพย์ ตลอดจนการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์ที่ผ่านมา

จากการดำเนินงานวิจัย ตลอดระยะเวลา 2 ปี กับ 2 เดือน ทีมได้มาพบทบทวนถึงรูปแบบการ
บริหารกลุ่มที่เคยทำมานำเอาปัญหาอุปสรรคมาเป็นบทเรียน ได้มีการนำข้อมูลรายรับ-รายจ่าย
มาวิเคราะห์สรุปว่ารายรับสมาชิกส่วนใหญ่มีรายได้ทางเดียวแต่มีรายจ่ายในแต่ละครัวเรือนสูงมาก
ส่วนใหญ่จะเป็นค่าใช้จ่ายในเรื่องอุปโภค บริโภค ในครัวเรือน และเครื่องมือในการประกอบอาชีพ
จากการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปว่า ทำอย่างไรจึงจะลดรายจ่ายได้ จึงเกิดแนวคิดขึ้นว่า ถ้าเรารวม
กลุ่มกันไปซื้อสินค้ามาจำนวนมากๆ โดยซื้อในราคาต้นทุนที่พ่อค้าคนกลางซื้อมาขายกัน ซึ่งอาจ
เป็นทางหนึ่งที่สามารถลดรายจ่ายในครัวเรือนได้เหมือนกัน และการทำร้านค้าชุมชน ก็เป็นทาง
เลือกหนึ่งที่ทำให้สมาชิกซื้อของได้ถูกลง และสามารถเพิ่มกำไรให้กับกลุ่มและกลุ่มปันผลกำไรคืนสู่
สมาชิก จึงมีการไปศึกษาดูงานเรื่องการทำร้านค้าชุมชนที่บ้านโกตาซัน ศึกษารูปแบบการบริหาร
จัดการกลุ่ม โดยเชิญชวนคณะกรรมการและสมาชิกบางส่วนไปศึกษาด้วย เปิดเวทีนำเสนอสิ่งที่ได้
ไปศึกษาการทำร้านค้าชุมชน ทำให้เกิดแนวคิดการพัฒนากลุ่มที่ได้จากการมีส่วนร่วมสมาชิกลง
ความเห็น ให้คณะกรรมการไปศึกษาระบบการบริหารจัดการที่ชัดเจน และมีการวางแผนสร้าง
ที่ทำการกลุ่มออมทรัพย์ขึ้น โดยการนำเงินปันผลของสมาชิกในปี 2546 และเงินกองทุนธุรกิจ
มาเป็นเงินสมทบในการซื้อดินจำนวน 150,000 บาท และเรียไ้เงินจากสมาชิกครัวเรือนละ
200 บาท ให้เงินของกลุ่มออมทรัพย์สำรองในการสร้างอาคารจนกว่าจะเก็บเงินจากสมาชิกครบ
แล้วนำมาคืนกลุ่ม เพื่อให้กลุ่มมีที่ทำการเป็นของตัวเองและนำไปสู่แนวทางที่จะพัฒนากลุ่มต่อไป
ข้างหน้า

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

บ้านหัวหินตั้งอยู่ หมู่ที่ 1 ตำบลละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล ด้านทิศตะวันตกอยู่ติดทะเล อันดามัน มี 5 คุ่มบ้าน ได้แก่ บ้านหัวหิน บ้านท่าชะมวง บ้านโคกพะยอม บ้านดิงหี บ้านทอนโต๊ะเล มีวัด 1 วัด มัสยิด 3 มัสยิด และโรงเรียน 2 โรง ชาวบ้านส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม 80% นับถือศาสนาพุทธ 20% ประกอบอาชีพประมงเป็นหลัก รองลงมาคือการทำนา (เพื่อบริโภคในครัวเรือน) ทำสวน และ รับจ้างทั่วไป เช่น แปรรูปผลผลิต แกะเนื้อปู คัดกุ้งกุลาดำ และก่อสร้าง จากการที่คนในหมู่บ้านมีหลายคุ่มบ้าน ทำให้การติดต่อสื่อสารไม่ทั่วถึง ต่างคนต่างอยู่ แบ่งพรรคแบ่งพวก การดำรงชีวิตที่เป็นอยู่ส่งผลให้การประกอบอาชีพของชาวบ้านมีการเห็นแก่ตัว ให้เครื่องมือจับสัตว์น้ำผิดประเภท เช่น อวนรุน อวนลาก ยาเบื่อ ระเบิดปลา โดยไม่คำนึงถึงผลกระทบต่อสัตว์น้ำ เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้สัตว์น้ำลดลง

ประมาณ ปี 2540 ได้มีองค์กรพัฒนาเอกชน เข้ามาในพื้นที่ บ้านหัวหิน หมู่ที่ 1 ตำบลละงู เข้ามาพูดคุยถึงปัญหาของชาวประมงพื้นบ้าน สำหรับปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะนั้นคือ สัตว์น้ำชายฝั่งลดน้อยลง สาเหตุมาจาก การใช้ยาเบื่อปลา ระเบิดปลา เรืออวนรุน อวนลาก เจ้าหน้าที่ร่วมกับชาวบ้านได้ปรึกษานานหรือ เพื่อหาแนวทางแก้ไข เช่น ได้เข้าไปพูดคุยกับคนที่ทำเรืออวนรุนให้เลิกทำการ และได้ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ ให้เข้ามาช่วยดำเนินการแก้ไข ขณะนั้นชาวบ้าน ได้ดำเนินกิจกรรมการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลอย่างต่อเนื่อง จนเรืออวนรุนหมดไปจากบ้านหัวหิน

จากการดำเนินกิจกรรมด้านการอนุรักษ์ ทำให้ชาวบ้านคิดถึงเรื่องของกลุ่มออมทรัพย์ มีเจ้าหน้าที่องค์กรพัฒนาเอกชนเป็นคนคอยสนับสนุน โดยการพาไปศึกษาดูงานและการจัดตั้งกลุ่มกลุ่มออมทรัพย์บ้านหัวหินเริ่มก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 6 มกราคม 2541 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการรวมคน รวมทุน ให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิต และสังคม และสามารถพึ่งตนเองได้ ในครั้งแรกมีสมาชิกทั้งหมด 124 คน มีเงินออมทรัพย์ 6,130 บาท สมาชิกเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ จนกระทั่งครบ 6 เดือน มีเงินสะสมจำนวน 67,251.12 บาท ทางกลุ่มก็มีการประชุมเพื่อหารือว่าจะนำเงินมาใช้ประโยชน์ต่อสมาชิกอย่างไร และได้มีมติตกลงกันในที่ประชุม โดยการให้สมาชิกกู้ยืมในวงเงิน 5,000 บาท คิดค่าบำรุงให้กลุ่ม 10 % และผ่อนชำระให้หมดภายใน 1 ปี ค่าบำรุง 10% แต่ละรายโดยคิดเป็น 100 % ของกำไรทั้งหมดจะแบ่งเมื่อครบ 1 ปี ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 กองทุน ดังนี้

1) ปันผลให้สมาชิก 50% นำมาปันผลให้กับสมาชิก
2) กองทุนธุรกิจ 30% เพื่อเป็นทุนในการดำเนินธุรกิจในอนาคต
3) กองทุนสวัสดิการ 10% ให้กับสมาชิกที่นอนรักษาตัวในโรงพยาบาล 50 บาท/ 1 คืน /1 ราย แต่ไม่เกิน 10 คืน ใน 1 ปี, สมาชิกที่คลอดบุตร รายละ 200 บาท, สมาชิกที่เสียชีวิต รายละ 500 บาท(เริ่มให้เมื่อปี 43)

4) กองทุนพัฒนากลุ่ม 5% เป็นค่าใช้จ่ายในส่วนของการจัดการสำนักงาน เช่น สมุดบัญชี ปากกา ดินสอ กระดาษ ค่าถ่ายเอกสาร

5) กองทุนพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม 5% เงินจากกองทุนพัฒนาสังคมได้มีการนำมาช่วยในการจัดการทรัพยากร, การอนุรักษ์ทรัพยากร เช่น เป็นค่าน้ำมันเรือในการออกไปตรวจลาดตระเวนจับเรืออวนรุน, อวนลาก หรือเป็นค่ารถในการไปติดต่อกับหน่วยงานราชการอยู่เป็นประจำนอกจากนี้ยังได้ช่วยสมทบในการสร้างมัสยิด, เป็นค่าน้ำหวานให้กับชาวบ้านที่ได้ช่วยเหลือในด้านการพัฒนาถนนหนทาง

ในปี 2543 กลุ่มออมทรัพย์ซึ่งเป็นเครือข่ายชมรมชาวประมงพื้นบ้าน จังหวัดสตูล ได้เข้าร่วมโครงการ " การจัดสวัสดิการชุมชนโดยแรงจูงใจ เพื่อผู้ยากลำบาก " (เมนู 5) โดยการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนเพื่อสังคม (SIF) มีการบริหารจัดการกองทุนโดยแบ่งเป็น 2 กองทุน คือ

- 1) กองทุนหมุนเวียนเพื่อส่งเสริมอาชีพ
- 2) กองทุนสวัสดิการ

และในครั้งนั้นทำให้มีสมาชิกกลุ่มเพิ่มขึ้นจาก 261 คน ในปี 2542 เป็น 645 คน ในปี 2543

จากเหตุการณ์ดังกล่าวทำให้คณะกรรมการมีภารกิจในการจัดการบริหารกลุ่มเพิ่มมากขึ้นเพราะว่า สมาชิกที่เข้ามาใหม่ไม่ค่อยจะเข้าใจกฎระเบียบ ประกอบกับสมาชิกที่มากู้ยืมเงินของออมทรัพย์แล้วขาดการผ่อนส่งเป็นเวลากว่าหลายเดือนติดต่อกัน ส่งผลกระทบต่อสมาชิกรายอื่นไม่สามารถมาขอกู้ยืมเงินของกลุ่มได้ (เพราะว่าไม่มีคนมาค้ำประกันให้) เงินออมที่สะสมของกลุ่มก็เพิ่มขึ้นทุกเดือนและเหลือในธนาคารมากเกินไป ไม่สามารถนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อสมาชิกได้

จากสถานการณ์กลุ่มและสภาพปัญหาที่เป็นอยู่นี้เอง ทำให้เกิดความคิดในการถอดบทเรียนการทำงานกลุ่มออมทรัพย์ เพื่อจะได้ทบทวนกระบวนการบริหารทั้งหมด จัดทำข้อมูลพื้นฐานของสมาชิก เช่น เรื่องอาชีพ รายได้ – รายจ่าย เพศ วัย อายุ นอกจากนี้ยังต้องการให้ทบทวนการเรียนรู้ร่วมกันที่เกิดขึ้นมาตลอดระยะเวลา 5 ปี ของกลุ่มที่มีผลต่อแนวความคิดของสมาชิกและการพัฒนาชุมชนโดยรวม ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะเป็นอีกกลไกหนึ่ง ที่สามารถก่อให้เกิดแรงกระตุ้นให้

สมาชิก แกนนำชุมชน ตลอดจนกรรมการ ได้หันมาหาแนวทางในการพัฒนากลุ่ม หรือ การจัดการธุรกิจระดับกลุ่มต่อไป

คำถามวิจัย

คำถามหลัก

- 4.1 กระบวนการถอดบทเรียนการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์บ้านหัวหินเป็นอย่างไร
- 4.2 แนวทางการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์ที่เอื้อประโยชน์กับสมาชิกโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนเป็นอย่างไร

คำถามรอง

สภาพทั่วไปของชุมชน

- ประวัติศาสตร์ชุมชน

วิถีชีวิตของชาวบ้าน

ประวัติกลุ่มเป็นอย่างไร

- การก่อเกิดกลุ่มออมทรัพย์
- การจัดการบริหารกลุ่ม
 - โครงสร้างคณะกรรมการเป็นอย่างไร มีกี่คน
 - มีภารกิจ / บทบาทหน้าที่ อย่างไรบ้าง
 - ว่าด้วยกฎระเบียบมีอะไรบ้าง
- การมีส่วนร่วมของสมาชิก
 - กิจกรรมของกลุ่ม
 - กองทุนการจัดสวัสดิการชุมชนโดยแรงจูงใจ (เมนู 5)

สถานภาพทางการเงิน

- ระบบบัญชี
 - มีกี่ประเภท กี่เล่ม มีคนทำกี่คน
 - ระบบการตรวจสอบเป็นอย่างไร
- การหมุนของเงิน
 - มีกี่ประเภท อย่างไรบ้าง
- การใช้บริการของสมาชิก
- ข้อมูลการกู้ยืมเงินของสมาชิก

ปัญหาในการกู้ยืมเงิน

- ปัจจัยที่เอื้อ และปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อถอดบทเรียนการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์
2. เพื่อหาแนวทางการบริหารจัดการกลุ่มที่เอื้อประโยชน์กับสมาชิกโดยกระบวนการมีส่วนร่วม

พื้นที่ศึกษา

หมู่ที่ 1 บ้านหัวหิน ต.ละงู อ.ละงู จ.สตูล

วิธีการดำเนินงาน

- แบบสอบถาม, สัมภาษณ์, ตั้งวงจ้งกาบ (วงพูดคุยเสวนาปรึกษาหารือ)
- จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชุมชน, เวทีวิเคราะห์ข้อมูล
- วางแผนพัฒนากลุ่ม

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้บทเรียนการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์บ้านหัวหิน
2. ได้แนวทางการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์ที่เอื้อประโยชน์กับสมาชิกโดยที่ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการ

บทที่ 2

การดำเนินงาน

1. กิจกรรมเวทีนำเสนอโครงการวิจัย

จัดเวทีนำเสนอโครงการวิจัยในวันที่ 8 เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2546 ณ ที่ทำการกลุ่ม ออมทรัพย์บ้านหัวหิน ทีมได้ใช้เวลาในช่วงตอนบ่าย ตั้งแต่เวลา 13.30 – 16.00 น. เป็นช่วงเวลาที่เหมาะสมจากการประกอบอาชีพเพราะสมาชิกส่วนใหญ่ประกอบอาชีพประมง ออกเรือตอนเช้า ตอนเที่ยงก็กลับบ้าน มีผู้เข้าร่วม คือ ผู้เฒ่าผู้แก่ ผู้นำศาสนา ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลละงู สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ ที่ปรึกษาโครงการ และชาวบ้านผู้สนใจ รวมทั้งสิ้นจำนวน 59 คน การจัดเวทีในครั้งนี้เพื่อต้องการบอกกล่าวกับพี่น้องในชุมชนทั้งที่เป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์และชาวบ้านให้รับรู้กับสิ่งที่ทีมต้องการจะทำ และเพื่อขอความร่วมมือในโอกาสต่อไป มีการเตรียมเนื้อหาที่จะนำเสนอในเวที ร่วมกับทีมวิจัย และที่ปรึกษา เตรียมแบ่ง ภารกิจ ของทีม เช่น การออกหนังสือเชิญ การประสานผู้เข้าร่วม การนำเสนอข้อมูลในเวทีใครนำเสนอเรื่องอะไรบ้าง

ทีมวิจัยได้เล็งถึงความเป็นมาของการจัดทำโครงการวิจัย วัตถุประสงค์ของโครงการ การดำเนินกิจกรรมทั้งหมดมีกิจกรรม ต้องทำอะไรบ้างในแต่ละกิจกรรม ต้องขอความร่วมมือกับสมาชิก และชาวบ้านในชุมชนเรื่องไหนบ้าง อย่างไร ทีมวิจัยมีกี่คน ใครบ้างรวมทั้งคณะทำงาน และที่ปรึกษาโครงการ ระยะเวลาในการดำเนินงาน งบประมาณ โดยการสรุปลงกระดาษรูป เมื่อเสร็จจากการบอกกล่าวของทีมวิจัย ที่ปรึกษาโครงการคุณวัชระ ทิพทอง เจ้าหน้าที่โครงการ อันดามัน จ.สตูล ให้ข้อมูลเรื่องของการวิจัยเพื่อท้องถิ่นว่าเป็นอีกช่องทางหนึ่งที่ชุมชนสามารถใช้โอกาสที่จะเพิ่มองค์ความรู้เพื่อนำมาสู่การพัฒนาท้องถิ่นหรือชุมชนอย่างไรได้บ้าง จากนั้นจึงเสนอให้ที่ประชุมแลกเปลี่ยน ชักถาม ใครมีเรื่องอะไรสงสัย หรือต้องการอยากรู้เพิ่มเติม หลังจากนั้นก็เชิญให้ผู้เฒ่าผู้แก่ ผู้นำศาสนา ผู้ใหญ่บ้าน กล่าวแสดงความคิดเห็นต่อการจัดทำโครงการและการดำเนินกิจกรรม ซึ่งมีข้อเสนอแนะจากผู้เฒ่าผู้แก่ ผู้นำศาสนาให้คำแนะนำในเรื่องของการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มออมทรัพย์ ว่า "ไม่ว่าเราจะทำอะไรก็ตามแต่ต้องไม่ลืมหลักการของศาสนาอิสลาม ต้องทำให้สอดคล้องต้องกันอยู่เสมอ" ยังมีจากผู้เฒ่าผู้แก่บอกว่าการลงเก็บข้อมูลประวัติศาสตร์ชุมชนไม่จำเป็นต้องลงทุกชุมชนก็ได้ เพราะว่า การเกิดชุมชนต่างๆ เกิดจากผู้คนที่อาศัยอยู่แต่เดิมหนึ่งชุมชนก่อนแล้วค่อยๆขยายที่อยู่อาศัยผู้คนไปยังชุมชนอื่นๆ อาจจะลงเก็บในชุมชนหัวหิน ชุมชนท่าชะมวง ชุมชนตึกหงี

สำหรับผลที่ได้ในเวทีครั้งนี้

- ผู้เข้าร่วมเข้าใจงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นระดับหนึ่ง ว่าได้มีกองทุนที่มาสนับสนุนกิจกรรม เพิ่มความรู้การพัฒนาของชาวบ้าน
- ผู้เฒ่า ผู้แก่ ผู้นำศาสนา และผู้นำท้องถิ่น ให้กำลังใจในการทำงานต่อทีมวิจัย รวมถึงการให้ความร่วมมือในเรื่องของข้อมูลประวัติศาสตร์ชุมชน เช่น การให้ข้อมูลของคนที่จะลงไปสัมภาษณ์ มีใครบ้าง
- สมาชิกบอกว่าจะให้ความร่วมมือในทุกๆ เรื่องที่ทีมวิจัยลงไปขอความร่วมมือ

ปัญหาอุปสรรคก็มีบ้างเพราะเป็นครั้งแรกในการเปิดเวทีทำให้ขลุกขลักนิดหน่อย เช่น ทีมวิจัยลืมจดบันทึก ลืมการบันทึกภาพ ไม่ได้ทำตามหน้าที่ที่แบ่งกันไว้ เช่น การนำเสนอข้อมูลสำหรับบรรยากาศในเวทีจะเป็นกันเองมากเพราะว่าเป็นกลุ่มคนที่คุ้นเคยและทีมวิจัยเข้าปรึกษาหารืออยู่ประจำ

2. กิจกรรมสำรวจข้อมูลรายรับ – รายจ่าย ของสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์

การสำรวจข้อมูลของสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อต้องการให้รู้ว่าการประกอบอาชีพ รายได้ และค่าใช้จ่ายในครัวเรือนเป็นอย่างไรบ้างเพื่อจะนำมาวิเคราะห์ถึงสาเหตุของการกู้ยืมเงินแล้วไม่ผ่อนชำระ และอยากทราบความต้องการของสมาชิกที่จะให้กลุ่มออมทรัพย์ดำเนินการเพื่อเป็นแนวทางในการคิดต่อเรื่องกิจกรรมที่ทำให้เกิดการมีส่วนร่วมของสมาชิก ก่อนลงมือสำรวจข้อมูล ทีมวิจัยได้เตรียมการโดย จัดทำร่างแบบสอบถาม ทำความเข้าใจร่วมกันกับแบบสอบถามก่อนลงสำรวจจริง และทีมวิจัยคิดว่าน่าจะทดลองเก็บข้อมูลกันก่อนแล้วค่อยมาสรุปกันว่าเป็นอย่างไรบ้าง เก็บข้อมูลจากสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ในชุมชนบ้านหัวหิน ชุมชนบ้านดิงหง ชุมชนบ้านท่าชะมวง จำนวน 44 ครัวเรือน ใช้เวลาในการสำรวจ 15 วัน ในเดือนกรกฎาคม 2546

ในครั้งแรกทีมวิจัยและคณะทำงานลงสำรวจพร้อมๆ กัน 6 คน โดยที่แบ่งหน้าที่กันรับผิดชอบ เช่น การชวนคุย การบันทึกลงในแบบสอบถาม เมื่อเสร็จจากครั้งแรกทีมวิจัยได้มานั่งวิเคราะห์กันพบว่าถ้าลงเก็บข้อมูลพร้อมๆ กันจะทำให้เสียเวลามาก เพราะลงไปทีละครัวเรือน และทีมวิจัยไม่ได้ทำงานกันอย่างเต็มที่ บางคนไม่ได้ทำอะไรเลย ก็เลยสรุปกันแบ่งทีมละ 3 คนแยกย้ายกันเก็บในแต่ละคุ้มบ้าน แล้วค่อยนำข้อมูลมาสรุปร่วมกัน

การลงเก็บข้อมูลทำให้เกิดความสนิทสนมและได้แลกเปลี่ยนกันมากขึ้นระหว่างกรรมการ (ทีมวิจัย) และสมาชิก เพราะว่าทีมวิจัยไม่ได้ไปเอาข้อมูลอย่างเดียวกลับมาข้อมูลไปให้ด้วย เช่น ทีมวิจัยต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการวิจัยว่าต้องทำอะไรบ้าง ได้งบประมาณมาจากไหนเท่าไร และความคาดหวังของทีมวิจัยต่อการทำโครงการที่จะมีผลต่อการพัฒนากลุ่มออมทรัพย์

นอกจากนี้ยังได้พูดคุย ถามไถ่ สารทุกข์ สுகดิบ เรื่องส่วนตัวหรือแม้กระทั่งเรื่องของกลุ่มออมทรัพย์มากขึ้น เช่นว่า เรื่องของกฎระเบียบน่าจะมีการปรับอย่างไร การติดตามเรื่องผู้ยืมเงินแล้วไม่ผ่อนชำระได้ผลเป็นอย่างไรบ้าง แต่ในขณะเดียวกันก็มีข้อเสนอแนะจากสมาชิกที่ว่า

- เสนอว่าอยากให้กลุ่มเปิดร้านค้าขายของอุปโภค – บริโภค และอุปกรณ์ทำการประมง ปูย พันธุ์พืช พร้อมกันนี้ก็ให้ทางกลุ่มออมทรัพย์จัดหาตลาดให้ด้วย
- กฎระเบียบเรื่องค่าปรับอยากให้มีไว้เพราะจะเป็นแรงจูงใจในการมาออม และผ่อนชำระ ถ้าเกิดไม่มีจะทำให้ละเลยและชู้เกียจ ในการออมเงินต้องการให้เปิดแบบเสรี ถ้าเดือนไหนใครมีมากก็มาฝากมากมีน้อยก็ฝากน้อย

ปัญหาอุปสรรคในช่วงของการเก็บข้อมูลเป็นช่วงฤดูมรสุม ฝนตกหนักทำให้การเก็บข้อมูลล่าช้า แบบสอบถามไม่ค่อยเหมาะสมกับชุมชนมากนัก เพราะว่า มีรายละเอียดเยอะเกินไปทำให้บางคนเบื่อหน่ายเพราะต้องใช้เวลาคุยกันนาน

3. กิจกรรมการศึกษา/สำรวจข้อมูลประวัติศาสตร์ชุมชน

ในช่วงแรกทีมวิจัยได้กำหนดว่าลงเก็บข้อมูลพร้อมกับการลงสำรวจข้อมูลของสมาชิกกลุ่ม แต่ได้ลงสำรวจจริงจึงรู้ว่าไม่สามารถทำได้เพราะว่ากลุ่มคนไม่เหมาะสมกัน เนื่องจากส่วนใหญ่สมาชิกกลุ่มจะเป็นคนหนุ่ม คนสาว เสียส่วนใหญ่ ส่วนผู้เฒ่าผู้แก่มีน้อย รู้เรื่องบ้างเหมือนกัน แต่ต้องหากกลุ่มเป้าหมายเพิ่มเติม การลงเก็บข้อมูลจึงต้องมาวางแผนว่าจะมีเนื้อหา เช่น มีเหตุการณ์อะไรที่เกิดขึ้น เพื่อต้องการให้รู้ว่าในอดีตแต่ละชุมชนมีความเป็นอยู่อย่างไร ชื่อของชุมชนมีความเป็นมาอย่างไร เกิดเหตุการณ์อะไรบ้าง เคยมีกลุ่มที่จัดตั้งโดยชุมชนหรือไม่อย่างไร โดยการศึกษาจาก ผู้เฒ่า และผู้รู้ในแต่ละชุมชน ใช้เวลาในการสำรวจ 12 วัน ในเดือนกันยายน 2546

จากการสำรวจข้อมูลสมาชิกกลุ่ม ทีมวิจัยได้สอบถามข้อมูลประวัติศาสตร์ของชุมชนสมาชิกบางส่วนให้ข้อมูลได้บางส่วนแนะนำผู้รู้ให้กับทีมวิจัย หลังจากนั้นทีมวิจัยได้ลงไปตามบ้านของผู้ที่ได้รายชื่อมา ใช้วิธีการสัมภาษณ์ใช้ เทปอัดเสียง จดบันทึก ทำให้ได้ข้อมูลประวัติศาสตร์ชุมชนจากเดิมที่มีอยู่ในข้อเสนอโครงการ 5 ชุมชน และเพิ่มมาอีก 1 ชุมชน รวมแล้วทั้งหมดในหมู่ที่ 1 มี 6 ชุมชน การเป็นอยู่ การปกครอง และการพัฒนาการประกอบอาชีพในแต่ละช่วง เช่น จากการตกเบ็ด ทอดแห รุนอวน โดยการใช้แรงงานจากคนมาเป็นการใช้เครื่องยนต์ ได้เกิดเหตุการณ์อะไรบ้าง นอกจากนี้ยังได้รู้จักคนเยอะขึ้น สืบสาวราวเรื่องของปู่ย่าตายายได้ จากการได้รับคำแนะนำของผู้รู้ซึ่งจะมีการบอกผู้รู้เป็นทอดๆ เช่น เมื่อถามคนแรกก็จะบอกว่าต้องไปถามคนนั้น บ้านอยู่ที่ไหน

4. กิจกรรมเวทีวิเคราะห์ข้อมูลประวัติศาสตร์ชุมชน

หลังจากที่ทีมวิจัยได้รวบรวมข้อมูลประวัติศาสตร์ชุมชน จากคนเฒ่า คนแก่ ผู้รู้ในชุมชนเรียบร้อยแล้ว ก็ได้จัดเวทีวิเคราะห์ข้อมูลประวัติศาสตร์ชุมชนขึ้นใน วันที่ 19 ตุลาคม 2546 ณ บ้านนางสาวศิริวรรณ วัจนเทพินทร์ โดยเริ่มตั้งแต่เวลา 13.00 น. จนถึง 17.00 น. จะใช้ช่วงหลังเวลาละหมาดเพราะเป็นวันเวลา ที่ผู้เข้าร่วมสะดวกที่สุด โดยชวน ผู้รู้ ผู้เฒ่า แก่นนำ ผู้นำศาสนา ในชุมชนและในแต่ละคุ้มบ้าน และกรรมการกลุ่มออมทรัพย์ รวมทั้งหมด 19 คน

มีการแบ่งภาระกันภายในทีม เขียนข้อมูลประวัติชื่อของแต่ละชุมชนลงกระดาษรูปติดไว้ข้างฝาบ้าน หรือการชวนผู้เข้าร่วมเวทีโดยการบอกทุกบ้านที่ลงไปสัมภาษณ์ และผู้เข้าร่วมอื่นๆการจัดเวทีในครั้งนี้คงจะไม่ใช่การวิเคราะห์เรื่องประวัติศาสตร์ แต่เป็นเพียงเพื่อต้องการให้ผู้เข้าร่วมมาช่วยกันตรวจสอบข้อมูล ร่วมกันกลั่นกรองข้อมูลที่ทีมวิจัยได้ลงไปเก็บมา เพื่อความสมบูรณ์และชัดเจนยิ่งขึ้น

ในเวทีกล่าวเปิดโดยหัวหน้าโครงการ ได้บอกกล่าวว่ามีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการให้ทุกคนมาช่วยกันตรวจสอบข้อมูลที่ทีมวิจัยได้มา และต้องการข้อมูลเพิ่มเติมบางส่วนของประวัติศาสตร์ในแต่ละชุมชน ว่าในหมู่ที่ 1 ชุมชนไหนที่มาตั้งรกรากชุมชนแรก ในตอนนั้นมีกี่ครัวเรือน และได้ขยายไปชุมชนไหนก่อนและหลัง และทำไมต้องเรียกชื่อของหมู่บ้านอย่างที่เรียกในปัจจุบัน ในแต่ละยุคแต่ละสมัยเกิดเหตุการณ์อะไรบ้าง ในเวทีก็ได้เสนอว่าให้ผู้เฒ่าที่มีอายุสูงกว่าเป็นคนเล่าก่อน ถึงเหตุการณ์ในอดีต และจะมีคนอื่นๆที่คอยเสริมเป็นระยะ บรรยายภาคเป็นไปอย่างสนุกสนาน เมื่อถึงเหตุการณ์บางตอนที่สำคัญๆ เช่น ผู้ใหญ่บ้านเป็นหัวหน้าโจรสลัด หรือว่าตอนเกิดสงครามโลกครั้งที่ 2 เป็นต้น ก็จะมีผู้เฒ่าอาสาที่มาเล่านำ ส่วนทีมวิจัยก็จะมีคนที่คอยบันทึก และซักถาม เพื่อเชื่อมโยงไปยังประเด็นต่างๆ เมื่อเรื่องเล่าอดีตเบาบางลง หลายคนขอตัวกลับ จะมีอยู่ต่อ 2-3 คน คอยต่อเรื่องของออมทรัพย์

5. กิจกรรมเวทีประวัติ การก่อเกิด กลุ่มออมทรัพย์

ในวันที่ 15 ตุลาคม 2546 เวลา 14.00 น.-16.20 น. ณ บ้านนางสาวศิริวรรณ วัจนเทพินทร์ มีผู้เข้าร่วม 11 คน ประกอบไปด้วย ผู้เริ่มก่อตั้งกลุ่มออมทรัพย์ กรรมการชุดเก่า กรรมการชุดใหม่

ในเวทีเป็นการร่วมมานั่งเล่า และทบทวนความหลัง โดยที่ทีมวิจัยแบ่งหน้าที่กันในการตั้งประเด็นคำถาม และช่วยจดบันทึก เริ่มแรกก็จะบอกกล่าวถึงการชวนมาคุยกันในวันนี้ว่าต้องการข้อมูลอะไรบ้าง ซึ่งเริ่มถามว่ากลุ่มออมทรัพย์เกิดขึ้นได้อย่างไร มีใครมาแนะนำบ้าง ในการก่อตั้งครั้งแรกมีใครที่คน มีวัตถุประสงค์อย่างไร ในขณะนี้ซึ่งได้ดำเนินการมาเกือบ 6 ปี แล้วบรรลุ

เป้าหมายหรือยัง ในส่วนของกรรมการเห็นการพัฒนาการเป็นอย่างไร มีส่วนไหนที่ต้องปรับปรุงบ้าง ทีมวิจัยร่วมกันตั้งประเด็นคำถามในเวที

ทำให้ได้มานั่งทบทวนเหตุการณ์ที่ผ่านมาด้วยกัน กรรมการชุดเก่าได้ถ่ายทอดให้กรรมการชุดใหม่ได้รับฟัง จากการได้มานั่งพูดคุยกันทำให้ได้ตระหนักร่วมกันว่าในระยะหลังการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์จะเป็นเรื่องของเงินเสียส่วนมาก ทำให้สมาชิกมีแต่การมาออมเงิน มาผ่อนชำระเงินกับกลุ่มออมทรัพย์ ทำให้หลายคนคิดว่าไม่ต้องมาก็ได้ฝากเพื่อนมาก็เหมือนกัน เลยทำให้เกิดปัญหาขึ้นทั้งใน 2 ส่วน อย่างเช่นว่า

๐ กรรมการ มีข้อมูลไม่เท่ากัน ซึ่งในวันทำการจะมีกรรมการมานั่งทำการกันเกือบทุกคน แต่หลังจากนั้นกรรมการที่มานั่งสรุปบัญชีเพียง 3 - 4 คน และในการทำบัญชีแต่ละเดือนก็ไม่เสร็จซึ่งก็หมายความว่าบัญชีไม่เป๊ะปัจจุบัน ทำให้ขาดข้อมูลในการมาร่วมกันวิเคราะห์ กรรมการมีเวลานั่งคุยกันน้อย และในการประชุมแต่ละครั้งยังขาดการบันทึกการประชุม เมื่อมาพูดกันใหม่ก็นำเรื่องเดิมมาพูดกันอีกเลยทำให้เกิดความเบื่อหน่าย และที่ผ่านมาไม่ได้มีสมุดเยี่ยม เมื่อกลุ่มคนภายนอกมาเยี่ยมกลุ่ม

๐ สมาชิก ไม่ได้รับรู้ข้อมูลของกลุ่มเพราะไม่ค่อยเข้าร่วมประชุม เลยทำให้ข้อมูลบางส่วนคลาดเคลื่อน ขาดการมีส่วนร่วมเท่าที่ควร

ทำให้เกิดการคิดต่อว่าน่าจะมีวิธีการแก้ไขปัญหาของกรรมการ และจัดกิจกรรมที่สามารถร้อยรัดให้สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมมากที่สุดจากเวทีในครั้งนี้ทำให้ทีมวิจัยทราบความเป็นมาของกลุ่มออมทรัพย์ รู้ว่าเกิดเหตุการณ์อะไรขึ้นบ้าง จนมาเป็นกลุ่มออมทรัพย์จากอดีตถึงปัจจุบัน

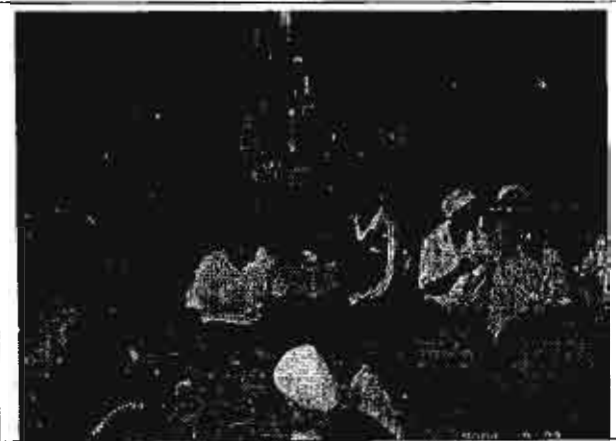
6. กิจกรรมการสำรวจข้อมูลรายรับ รายจ่ายเพิ่มเติม

จากการดำเนินกิจกรรมสำรวจข้อมูลสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์นั้นทำให้ทีมวิจัยได้มานั่งร่วมกันวิเคราะห์ว่าข้อมูลที่ได้มายังไม่ชัดเจน ยังไม่สมบูรณ์ เพราะว่าทีมวิจัยลงไปสำรวจข้อมูลการประกอบอาชีพ รายได้ รายจ่าย ของแต่ละครัวเรือนนั้นเป็นการถามตอบ ช่วงระยะเวลาที่สั้น และนำข้อมูลมาสรุปโดยทีมวิจัย และขั้นตอนต่อไปก็จะนำมาร่วมวิเคราะห์กับสมาชิกกลุ่ม แต่ในขณะเดียวกันสมาชิกไม่ได้เกิดความตระหนักถึงการใช้จ่ายในครัวเรือน และไม่สามารถวิเคราะห์โดยตัวเองก่อนแล้วนำความคิดของตัวเองมาร่วมวิเคราะห์กับเพื่อน ซึ่งถ้าเป็นเช่นนี้การมีส่วนร่วมของสมาชิกคงไม่เข้มข้นเท่าที่ควร และอีกประการหนึ่ง โดยเป้าหมายสูงสุดของโครงการคือต้องการให้สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์ ดังนั้นทีมวิจัยคิดว่าต้องลงสำรวจเพิ่มเติม โดยที่ให้แต่ละครัวเรือนบันทึกการใช้จ่ายประจำวัน ในเวลา 1 เดือน สุ่มจากครัวเรือนเดิมและหาเพิ่มเติมเพื่อให้เห็นอาชีพที่หลากหลายมากขึ้น โดยที่ใช้การจัดกิจกรรมในงวดที่ 2

มีการจัดทำแบบบันทึกเป็น 2 ส่วน คือ (1) ด้านรายรับ (2) ด้านรายจ่าย ทั้ง 2 ส่วน เริ่มจากวันที่ 1 ถึงวันที่ 31 ในเดือนมีนาคม 2547 ให้สมาชิกได้บันทึกทั้งรายรับ-รายจ่ายโดยตัวเอง เพื่อให้เกิดความตระหนักถึงการใช้จ่ายในครัวเรือนว่าส่วนไหนที่ต้องปรับปรุงแก้ไข หรืออย่างไร หรือว่าหาสาเหตุให้พบว่าค่าใช้จ่ายที่เยอะมาจากตรงส่วนไหนมีวิธีแก้อย่างไร

ในครั้งนี้ทางทีมวิจัยได้เดินบอกสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ว่าจากเหตุผลที่เราต้องมาสำรวจตรงนี้กันใหม่เพราะมีเหตุผลอะไรบ้าง และภารกิจต่อไปนี้พี่น้องต้องมาช่วยกันอย่างไร

ในการลงสำรวจข้อมูลเนื่องจากสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ครอบคลุมพื้นที่ 2 หมู่บ้าน จากการที่ได้แยกการปกครอง เมื่อวันที่ 4 เดือนกันยายน พ.ศ.2546 ดังนั้นทีมวิจัยจึงจัดเป็นเวที่ย่อย 2 ครั้ง ในวันเดียวกัน โดยครั้งที่ 1 ณ บ้านหัวหิน มีผู้เข้าร่วมทั้งหมด 39 คน ครั้งที่ 2 ณ บ้านดิงหงี ผู้เข้าร่วมจำนวน 42 คน และจากการพูดคุยมีอาสาสมัครที่ร่วมบันทึกการใช้จ่ายจำนวน 43 คน แต่ให้ข้อมูลจริงเหลือเพียง 28 คน เมื่อได้อาสาสมัครเป็นที่เรียบร้อยแล้วทีมวิจัยก็ได้อธิบายให้ฟังถึงวิธีการลงบันทึกทั้งด้านรายรับ-รายจ่าย พร้อมทั้งแจกแบบบันทึกให้แต่ละคน และไม่ลืมที่จะบอกว่าในช่วง 1- 2 อาทิตย์ ทีมวิจัยจะเข้าไปติดตามการบันทึกทุกวัน ได้แบ่งเป็นโซนทีมวิจัย 1 คน/สมาชิก 15 คน

ทีมวิจัยและอาสาสมัครทำความเข้าใจแบบสอบถามให้กับสมาชิก

ปัญหาอุปสรรค ในช่วงแรกอาสาสมัครที่ลงบันทึกต้องติดตามดูแลอย่างใกล้ชิดเพราะเป็นเรื่องใหม่ที่ไม่ใช่วิถีของชาวบ้าน เช่น ลืมบันทึก ทำให้ทีมต้องลงไปทุกบ้านเพื่อคอยเตือนให้บันทึกเป็นประจำ

7.กิจกรรมวิเคราะห์รายรับ-รายจ่าย

วันที่ 12 ตุลาคม 2547 เวลา 14.00น.-15.30 น. มีการจัดเวทีวิเคราะห์ข้อมูลรายรับ-รายจ่ายขึ้น ณ. ที่ทำการกลุ่มออมทรัพย์ มีผู้เข้าร่วม 33 คน ประกอบด้วย ทีมวิจัย พี่เลี้ยง อาสาสมัครสมาชิกและกรรมการกลุ่มออมทรัพย์ เพื่อต้องการให้สมาชิกได้รับรู้ถึงสถานการณ์ของครอบครัวด้วยตัวเอง และหาทางแก้ไข เช่น เพิ่มรายรับ ลดรายจ่าย ได้อย่างไรโดยนำรายรับ-รายจ่ายของแต่ละคนมาร่วมกันวิเคราะห์

ทีมวิจัยนำข้อมูลรายรับ-รายจ่ายของสมาชิกรวบรวมและสรุปว่ารายรับ-รายจ่ายเป็นอย่างไรโดยการแยกรายละเอียด เช่น รายรับ มีกี่ทาง รายจ่ายเรื่องอะไรบ้างร่วมกันวิเคราะห์และหาทางแก้ไขเป็นประเด็น

จากการดูข้อมูลทำให้สมาชิกเห็นถึงรายละเอียดของรายรับ-รายจ่ายในครัวเรือนของตนเอง และสามารถวิเคราะห์ได้ว่าสมาชิกส่วนใหญ่มีรายได้ทางเดียว แต่มีรายจ่ายมากส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายในเรื่องอุปโภค บริโภค ในครัวเรือน และเครื่องมือทำงาน จากการวิเคราะห์ดังกล่าวทำให้มีข้อสรุปว่า

ทำอย่างไรจึงจะลดรายจ่ายได้ เช่น การที่เรารวมเงินกันซื้อสินค้าในครัวเรือน แล้วนำมาให้กับสมาชิกออมทรัพย์ โดยที่ซื้อในราคาต้นทุนที่พ่อค้าคนกลางซื้อมาขายกันซึ่งก็เป็นทางหนึ่งที่ลดรายจ่ายในครัวเรือนได้เหมือนกัน และการทำร้านค้าชุมชน ก็เป็นทางเลือกหนึ่ง ทำให้สมาชิกซื้อของถูกลง และสามารถเพิ่มกำไรให้กับกลุ่ม และกลุ่มปันผลกำไรคืนสู่สมาชิก การทำร้านค้าชุมชนทำอย่างไร สมาชิกและกรรมการจึงนัดกันไปดูร้านค้าชุมชนที่บ้านโกตา ทำให้สมาชิกได้พูดกันต่อว่าเรามีที่ดินแต่ยังไม่มีอาคารในการทำร้านค้าเรามีทางออกอย่างไร

ทีมวิจัยและสมาชิกร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลรับ - จ่าย

8.กิจกรรมดูงาน

วันที่ 19 พฤศจิกายน 2547 ทีมวิจัย คณะกรรมการ และสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์บ้านหัวหินบางส่วนไปศึกษาดูงานการบริหารจัดการร้านค้าชุมชนบ้านโกตา เวลา 20.00น.- 22.00 น. เพื่อต้องการทราบว่าร้านค้าชุมชนตั้งขึ้นมาได้อย่างไร มีการจัดการบริหารอย่างไร

สืบเนื่องมาจากเวทีวิเคราะห์รายรับ-รายจ่ายของสมาชิกทำอย่างไรเพื่อลดรายจ่ายของครอบครัวในเรื่องอุปโภค บริโภค สรุปได้ว่ากลุ่มน่าจะทำร้านค้าชุมชน แต่จะทำอย่างไร มีการบริหารจัดการอย่างไร จึงไปดูงานที่บ้านโกตา เนื่องจากที่บ้านโกตา มีการจัดตั้งร้านค้าชุมชนมีผลสืบเนื่องมาจากการงานวิจัยเหมือนกัน เมื่อไปถึงร้านค้าชุมชนบ้านโกตาก็พบคณะกรรมการร้านค้า

ศึกษาดูงานร้านค้าชุมชนและกลุ่มออมทรัพย์บ้านโกตา ต.
กำแพง อ.ละงู จ.สตูล

เตรียมต้อนรับ แลกเปลี่ยนกันแนะนำตัวเอง
กับผู้ร่วมเดินทางมาดูงานที่มาจากกลุ่มออม
ทรัพย์บ้านหัวหิน ทีมดูงานได้พูดถึงวัตถุประสงค์
ในการมาครั้งนี้ ร้านค้าจัดตั้งได้อย่างไร
โดยวิธีการไหนได้สมาชิกมาอย่างไร ทุนมา
จากไหนมีการบริหารจัดการอย่างไร หลังจาก
พูดคุยได้เดินสำรวจร้านค้าว่าขายอะไรบ้าง
ราคาเท่าไร สัมภาษณ์คนขายในร้านค้า
ผู้จัดการร้านค้า และคณะกรรมการร้านค้า

เมื่อเสร็จการดูงานทีมที่ไปทั้งหมดได้นั่งสรุปกันก่อนที่จะลาชุมชนโกตา กลับ ซึ่งพอที่จะสรุปจาก
การพูดคุยสิ่งที่จะทำต่อคณะกรรมการน่าจะกลับไปทำการประชาสัมพันธ์เรื่องการทำร้านค้า
หาแนวทางในการก่อสร้างสถานที่ในการทำร้านค้า

9.กิจกรรมถอดบทเรียนคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์

คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์บ้านหัวหิน
ทีมวิจัย อาสาสมัคร พี่เลี้ยง จำนวน 12 คน
ประชุมหารือเพื่อถอดบทเรียนการทำงานที่ผ่าน
มาของกลุ่ม ในวันที่ 3 ธันวาคม 2547 เวลา
14.00น.-17.00น. ณ ที่ทำการกลุ่มออมทรัพย์
บ้านหัวหิน

คณะกรรมการ อาสาสมัคร ถอดบทเรียนการทำงาน

คณะกรรมการกลุ่มได้พูดคุยกัน ได้มี
ข้อมูลในการปรับปรุงกลุ่มอย่างเป็นเหตุเป็นผล

ได้รู้สถานการณ์ของกลุ่มในภาวะปัจจุบันเท่าเทียมกัน ทีมวิจัยและอาสาสมัครจัดทำเอกสารการ
เปลี่ยนแปลงของกลุ่มออมทรัพย์ในแต่ละช่วงปี โดยให้ทีมวิจัยนำวิเคราะห์และให้กรรมการช่วย
กันวิเคราะห์ตาม พร้อมข้อเสนอแนะการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงในอนาคตเพื่อให้สอดคล้องกับการ
ดำเนินงานของกลุ่ม

กล่าวเปิดประชุมโดยคุณศิริวรรณ วัจนเทพินท์ พูดถึงเรื่องที่ผ่านมาของกลุ่มออมทรัพย์บ้าน
หัวหิน มีการเปลี่ยนแปลงไปแค่ไหน ได้ทำเอกสารจากอดีตจนถึงปัจจุบัน เพื่อมาดูก่อนว่าน่าจะ

ปรับปรุงในส่วนไหนกันบ้าง มีข้อดีข้อเสียอย่างไร มีการนำข้อมูลจากการพูดคุยของกรรมการในแต่ละเวทีมาสรุปและหาแนวทางแก้ไข

เรื่องปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบันที่ต้องแก้ไขโดยเร่งด่วนก็ คือ การผ่อนชำระไม่ตรงตามเกณฑ์ ทำให้เกิดการแปลงหนี้ จึงทำให้หนี้ต่อหัวสูงขึ้นเรื่อย ๆ จึงไม่สามารถผ่อนชำระตามสัญญาได้ มีการหาแนวทางแก้ไขโดยการการปรับขึ้นของสมาชิกในการให้ยืมเงิน โดยพิจารณาเป็นราย ๆ

ในกรณีที่ไม่มีผู้มาชำระหนี้เลย ให้ทำการหักจากเงินขาดสมุดเงินออมสัจจะในครอบครัวให้หมด ใช้วิธีหักลบกลบหนี้ และทำหนังสือเชิญออกจากการเป็นสมาชิก การบริหารจัดการกลุ่มโดยเปิดให้มีการออมแบบเสรี เหมือนกับธนาคาร ยังหาข้อสรุปไม่ได้ ต้องศึกษาข้อมูล ข้อดี ข้อเสีย และความเป็นไปได้ก่อน การเพิ่มกฎระเบียบให้สมาชิกทำโครงการมาว่ายืมเงินไปทำอะไร โดยมีผู้ติดตามประเมินผล ให้อาสาสมัครและหัวหน้าฝ่ายบัญชีไปเก็บข้อมูลการออม การยืมเงิน และสมาชิกที่ผิดสัญญา ประวัติของสมาชิกเพื่อเป็นข้อมูลในการปรับขึ้นของสมาชิกเพื่อนำเสนอต่อเวทีประชุมสมาชิกในวันที่ 31 ธันวาคม 2547 และทีมกรรมการพบกันในวันที่ 21 ธันวาคม 2547 เพื่อดูข้อมูล

ข้อเสนอแนะ

1. บัญชีต้องเป็นปัจจุบัน เพราะได้รู้สถานการณ์ทางการเงินของกลุ่ม
2. ต้องติดป้ายประกาศให้สมาชิกได้ทราบด้วยว่าสถานการณ์การเงิน เงินมีเท่าไร เงินอยู่ที่ไหนบ้าง ควรแจ้งให้สมาชิกได้รับทราบด้วย การทำบัญชีเสร็จในแต่ละเดือน เราสามารถมองเห็นความคืบหน้าของกลุ่ม
3. ในวันทำการนำจะมีสมุดบัญชี 1 ชุด เพื่อรายละเอียดบัญชี
4. แจกเอกสารโฉนดที่ดินของกลุ่มออมทรัพย์ให้กับสมาชิกทุกคน

กิจกรรมที่ 10 เวทีหาแนวทางการพัฒนากลุ่มออมทรัพย์บ้านหัวหิน

กลุ่มออมทรัพย์บ้านหัวหิน จัดเวทีหาแนวทางการพัฒนากลุ่มออมทรัพย์ ขึ้นในวันที่ 29 เดือนธันวาคม พ.ศ.2547 ณ สนามตลาดนัดบ้านหัวหิน เวลา 13.30-17.00 น. มีผู้เข้าร่วม 125 คน ประกอบไปด้วย คณะกรรมการ - สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ เจ้าหน้าที่สกว. หน่วยงานส่วนท้องถิ่น กล่าวเปิดงานโดยนายก.อบต.ละงู นายฮาสัน อุดมา หลังจากนั้นที่ปรึกษากลุ่ม ออมทรัพย์ คุณเอนก พันสกุล ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการจัดเวทีในครั้งนี้ พร้อมกับบอกความเป็นมาของกลุ่ม วัตถุประสงค์ และการจัดการกลุ่มที่ผ่านมา คุณจารีย์ ลาวัลย์ นำเสนอกระบวนการทำงาน

ผลที่ได้จากการทำโครงการวิจัยถอดบทเรียนกลุ่มออมทรัพย์ โดยเขียนกิจกรรมการทำงานทั้งหมดลงในกระดานรูป เริ่มจากการคิด เหตุผลที่ทำเสนอให้สมาชิกได้รับทราบ ที่ผ่านมากลุ่มออมทรัพย์ได้รับบทเรียนมากมายจากการทำงาน จึงอยากทบทวนดูว่าจากการดำเนินงานมาตั้งแต่

เริ่มก่อตั้งกลุ่มจนมาถึงการบริหารจัดการกลุ่ม ณ ปัจจุบัน ควรปรับปรุง แก้ไข อะไรบ้าง เพื่อร่วมกันหาแนวทางในการพัฒนากลุ่ม ปรับปรุงการทำงาน และเสริมสร้างกิจกรรมใหม่ๆเข้ามาในการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์ ให้สมาชิกมีความสัมพันธ์ พบปะ พูดคุย กันมากขึ้นนอกเหนือจากการพบกันในวันทำการทุกวันที่ 6 ของเดือน ในที่ประชุมเสนอให้มีการทำร้านค้าชุมชนมิติที่ประชุมหาแนวทางพัฒนากลุ่มคือ

- สมาชิกเห็นด้วยกับการทำร้านค้าชุมชน แต่ยังไม่เข้าใจรายละเอียดในเรื่องรูปแบบการบริหารจัดการจึงให้คณะกรรมการทั้งหมดยกร่างรูปแบบการบริหารจัดการร้านค้าชุมชนพร้อมกับวางแผนการสร้างที่ทำการกลุ่ม
- ในวันทำการกลุ่มของเดือนมกราคม เปิดทำการปกติถ้าใครไม่มาฝาก - ผ่อน ก็จะไม่คิดค่าปรับ เพราะสมาชิกไม่ได้ประกอบอาชีพ สาเหตุมาจากเหตุการณ์ สึนามิ เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2547 ที่ผ่านมา ทำให้สมาชิกไม่กล้าออกทะเลหลายวัน

กิจกรรมที่ 11 เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ

ทีมวิจัยได้เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมที่ สกว.จัดขึ้น และหน่วยงานต่างๆ ดังนี้

- อบรมการเขียนรายงานวิจัย เมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 2546 ณ เทศบาลตำบลกำแพง อำเภอละงู ในเวทีครั้งนี้ได้เข้าร่วมกับทีมวิจัยต่างๆ หลายโครงการ ในจังหวัดสตูล เช่น โครงการวิจัยชนบทพื้นบ้านมุสลิม โครงการการมีส่วนร่วมในการจัดการป่าชายเลนบ้านคลองลิ้น การศึกษากองทุนบ้านโกตา และโครงการวิจัยในจังหวัดตรังได้แก่ สืบสานตำนานตะลิงปริงประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ดังแดง อนุรักษ์ทรัพยากรเขาถ้ำแรด จากเวทีครั้งนี้ทีมวิจัยได้ร่วม

กันคิดทบทวนวัตถุประสงค์ของการวิจัยของแต่ละกลุ่ม ปัจจัยอะไรที่ทำให้เกิด และสิ่งที่ทีมภาคภูมิใจ นอกจากนั้นได้รู้วิธี ขั้นตอนการเขียนรายงานวิจัยอีกด้วย

- เข้าร่วมงาน 10 ปี สกว.ทีมมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ เพื่อฟังการสัมมนาของโครงการวิจัยต่างๆ
- เข้าร่วมประชุมกับชมรมชาวประมงพื้นบ้าน จ.สตูล วันที่ 20 ของทุกเดือน และเวทีประชุมวิสามัญต่างๆ

กิจกรรมที่ 12 การบริหารจัดการโครงการและการจัดการทีมทีม

โดยเริ่มจากที่โครงการวิจัยได้อนุมัติตั้งแต่เดือน พฤษภาคม 2546 จนถึงเดือน สิงหาคม 2548 ซึ่งทีมวิจัยมีการประชุมทีมดังนี้

วันที่ / เดือน / ปี	เนื้อหารายละเอียด
2 พฤษภาคม 2546	เตรียมเวทีนำเสนอโครงการวิจัย
8 พฤษภาคม 2546	เวทีนำเสนอโครงการวิจัย
19 พฤษภาคม 2546	ออกแบบสอบถามข้อมูลพื้นฐาน ของสมาชิก
24 พฤษภาคม 2546	แก้ไขแบบสอบถามข้อมูลพื้นฐาน ของสมาชิก
9 มิถุนายน 2546	ร่วมทำความเข้าใจแบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานของสมาชิกก่อนลงมือสำรวจ
16 กรกฎาคม 2546	นำข้อมูลแบบสอบถามของสมาชิกละมาวิเคราะห์และวางแผนการลงพื้นที่การเก็บข้อมูล
31 กรกฎาคม 2546	คณะทำงานรวบรวมแบบสอบถามข้อมูลของสมาชิกร่วมกับทีมวิจัยเคลียร์บัญชี เคลียร์การเงิน
15 กันยายน 2546	วางแผนการลงเก็บข้อมูลประวัติศาสตร์ชุมชน
กันยายน 2546	ศึกษาข้อมูลประวัติศาสตร์ชุมชน
18 กันยายน 2546	เตรียมทีม เตรียมประเด็นในเวทีแลกเปลี่ยนประสบการณ์จากการทำวิจัยร่วมกับโครงการที่ได้รับอนุมัติจาก สกว. สตูล ทั้งหมด 4 โครงการ
30 กันยายน 2546	ประชุมทีมติดตามงาน เคลียร์บัญชี เคลียร์การเงิน
10 ตุลาคม 2546	ประชุมสรุปการทำงานของทีมที่ผ่านมาและงานที่จะก้าวต่อไป

วันที่ / เดือน / ปี	เนื้อหารายละเอียด
12 ตุลาคม 2546	วางแผนการเก็บข้อมูลของกลุ่มออมทรัพย์
14 ตุลาคม 2546	สรุปการเก็บข้อมูลของกลุ่มออมทรัพย์ และการวางแผนการเก็บข้อมูลกลุ่มออมทรัพย์เพิ่มเติมจากเอกสาร
16 ตุลาคม 2546	ประชุมสรุปเวทีกรรมการรุ่นเก่า เรื่องการก่อเกิดออมทรัพย์ การพัฒนาการของกลุ่ม และกรรมการ
19 ตุลาคม 2546	วิเคราะห์ข้อมูลประวัติศาสตร์ชุมชน
20 ตุลาคม 2546	ประชุมสรุปข้อมูลเวทีประวัติศาสตร์ชุมชน
21 - 31 ตุลาคม 2546	จัดทำรายงานความก้าวหน้าครั้งที่ 1
27 กุมภาพันธ์ 2547	เวทีทำความเข้าใจแบบสอบถามเพิ่มเติม
1-31 มีนาคม 2547	สำรวจข้อมูลรายรับรายจ่าย เพิ่มเติม
8 ตุลาคม 2547	ประชุมคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์
12 ตุลาคม 2547	วิเคราะห์ข้อมูลรายรับรายจ่าย
15 ตุลาคม 2547	เวทีวิเคราะห์ข้อมูลรายรับ-รายจ่าย และแนวทางการพัฒนากลุ่มออมทรัพย์
8 พฤศจิกายน 2547	ประชุมทีมวิจัยเรื่องไปศึกษาดูงาน
19 พฤศจิกายน 2547	ศึกษาดูงานการบริหารจัดการร้านค้าชุมชน กลุ่มออมทรัพย์บ้านโกตา
3 ธันวาคม 2547	ถอดบทเรียนคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์
29 ธันวาคม 2547	เวทีหาแนวทางการพัฒนากลุ่มออมทรัพย์บ้านหัวหิน

ทีมวิจัยมีทั้งหมด 4 คน

ในทีมวิจัยจะมีเวลาไม่ค่อยจะตรงกันทำให้การทำงานช้าไปบ้าง เพราะจะมีคนที่ทำงานรับจ้างทั่วไปซึ่งไม่มีเวลาที่แน่นอน คนที่ทำงานรับจ้างรายเดือน ซึ่งก็จะมีวันหยุดช่วงเสาร์ อาทิตย์ และเจ้าหน้าที่ของหน่วยประสานงานก็ยังต้องหาเวลาที่สอดคล้องกันลำบาก ซึ่งทางทีมก็เลยแบ่งงานกันส่วนทางแก้ไขคือใครมีเวลารว่างวันไหนก็บอกกัน โทรหากันซึ่งจะช่วยได้มาก รวมถึงการแบ่งงานกันทำ เช่น ใครที่ไม่ว่างในวันธรรมดา ก็จะใช้ช่วงวันหยุดและใช้ช่วงเวลากลางคืนพูดคุยกัน

บทที่ 3

ข้อมูลบ้านหัวหิน

ข้อมูลประวัติศาสตร์ชุมชน หมู่ที่ 1 ตำบลละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล มีอยู่ 6 ชุมชน ดังนี้

ชุมชนบ้านหัวหิน อยู่ทางทิศตะวันตกของหมู่บ้านปัจจุบัน ติดทะเลอันดามัน ลักษณะพื้นที่ในขณะนั้นเป็นหาดทรายทอดยาว ปัจจุบันกินเนื้อที่ 3 หมู่บ้าน คือ (1) ชุมชนบ้านหัวหิน ม.1 (2) บ้านปากบาง ม.2 (3) บ้านหลอมป็นม.14 มีจุดเด่นอยู่ที่ปลายหาดด้านทิศใต้มีหินจำนวนมาก ยื่นลงไปในทะเล มีรูปร่างและขนาดแตกต่างกันไป เช่น หินรูปร่างคล้ายกับช้างนอนหมอบ อีกทั้งยังมีหินขนาดเล็กอยู่เป็นจำนวนมาก ชาวบ้านเรียก หินลูกช้าง บริเวณหินดังกล่าวมีหอยดีเตบ¹ ซึ่งเป็นแหล่งอาหารของชาวบ้านอย่างหนึ่ง อีกทั้งบริเวณใกล้เคียงยังมีหินลักษณะเกลี้ยงเกลา สีน้ำตาลแดงอยู่กลางหาด เป็นหินที่มีขนาดใหญ่มาก คนแถบนั้นเล่ากันว่าเป็นสถานที่มีคนจำนวนหนึ่งที่นับถือและสักการบูชาโดยนำของมาเซ่นไหว้ เพราะมีความเชื่อว่าเมื่อขอสิ่งใดแล้ว จะได้ดังใจ ชาวบ้านเรียกบริเวณหินดังกล่าวว่า ดันหยงบาตู² แปลเป็นภาษาไทยว่า แหยมหิน ซึ่งใช้เป็นชื่อเรียกหมู่บ้านเรื่อยมา แต่เมื่อเวลาผ่านไปก็เลยเปลี่ยนมาเรียกว่า หัวหิน

ก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2 มีผู้เล่าเล่าว่ามีโต๊ะติละงู อาศัยสร้างบ้านเรือนอยู่แถบชายฝั่ง มีอาชีพประมง ต่อมาโต๊ะติละงูมีลูก ไม่ทราบจำนวนที่แน่นอน แต่มีคำกล่าวที่เป็นบทกลอนเกี่ยวกับลูกของโต๊ะติละงูไว้ว่า “โต๊ะยูนัยหัวสัน โต๊ะลาหวันหัวโดก โต๊ะยูล๊ะติ่นรอม”³ แต่แล้วจำนวนที่น้องทั้งหมดก็ได้แยกย้ายไปอยู่ที่อื่น เหลือโต๊ะลาหวันอยู่ที่บ้านหัวหิน ด้วยการที่เป็นคนมีนิสัยนักเลง แต่ไม่ทำให้ใครเดือดร้อน จึงเป็นที่นับหน้าถือตาของชาวบ้านแถบนั้น เมื่อมีการใช้นามสกุลลูกหลานได้นำชื่อโต๊ะลาหวันมาตั้งเป็นนามสกุลว่า ลาหวัน ต่อมาเพี้ยนเป็น ลาวัลย์ บ้างนำชื่อ โต๊ะติละงู มาตั้งเป็นนามสกุลว่า ตีละงู ต่อมาเพี้ยนเป็น ยีละงู เมื่อมีลูกหลานมากขึ้นพร้อมด้วยมีคนอพยพมาจากที่ต่างๆ เช่น ตรัง , กระบี่ , เกาะลังกาวิ และบริเวณใกล้เคียง มีคนมากขึ้น ก็ได้ขยายที่อยู่อาศัยและทำมาหากินไปตามแนวของชายฝั่ง

ชุมชนบ้านท่าชะมวง อยู่ทางทิศใต้ของหมู่บ้านในปัจจุบัน ในครั้งอดีตมีท่าเรือแห่งหนึ่ง มีต้นชะมวงใหญ่จำนวนมาก มีตำนานเล่ากันว่า มีชายชาวลังกาวิคนหนึ่งเป็นคนมีนิสัยเกเร

¹ หอยดีเตบ มีลักษณะข้างนอกเป็นหินหุ้มเนื้อข้างในซึ่งจะเกาะบริเวณหิน คล้ายหอยนางรมแต่ขนาดเล็ก

² ดันหยงบาตู เป็นภาษามลายูซึ่งเป็นชื่อที่คนในชุมชนและคนในประเทศมาเลเซียรู้จักกันและใช้เรียกเป็นชื่อของหมู่บ้าน

³ โต๊ะยูนัยหัวสัน โต๊ะลาหวันหัวโดก โต๊ะยูล๊ะติ่นรอม เป็นลักษณะของคนทั้ง 3 คน ชาวบ้านจะนำมาขับเป็นบทในลักษณะ

ชอบชกต่อยเชิงหมัดมวย จนเพื่อนบ้านใกล้เคียงเกิดความรังเกียจ ชาวบ้านจึงช่วยกันจับชายคน นี้ใส่ลงไม้นำไปทิ้งในทะเล เมื่อชาวบ้านกลับมาถึงหมู่บ้านปรากฏว่าชายผู้นี้กลับมาแล้ว ชาวบ้าน เลยประกาศหาคู่ต่อสู้ต่างถิ่นเพื่อมาปราบชายชาวลังกาวิ ได้มีชายจาก ต. เขาขาว มาเป็นคู่ต่อสู้ และนัดเจอกันที่ทุ่งใหญ่ ต.ละงู ชายทั้งสองมีความเก่งทัดเทียมกัน มีความสามารถที่จะถอน ต้นไม้ใหญ่ได้ ก่อนที่จะถึงวันนัดเจอกันชายชาวลังกาวิได้มาตายเสียก่อน พี่น้องชาวลังกาวิรู้ข่าว ก็มารับศพกลับไปทำพิธีที่ลังกาวิ โดยลงเรือที่ท่าเรือมีต้นชะมวงใหญ่อยู่ ชาวบ้านก็เลยเรียกว่า ท่าชะมวง มาจนถึงปัจจุบัน

คนในชุมชนบ้านท่าชะมวงเดิมเป็นคนอพยพมาจากพื้นที่ใกล้เคียงทั้งภายในและภายนอก มาอาศัยและทำกินอยู่บริเวณชายฝั่งทะเลอันดามันริมคลองติเตบ ต่อมาพื้นที่ชายฝั่งน้อยลงเรื่อย ๆ เนื่องจากทะเลได้กัดจนพื้นที่ที่คนอาศัยอยู่น้อยลงเรื่อยๆ จึงทำให้คนที่อาศัยอยู่ตามชายฝั่ง ย้ายถิ่นฐานมาอยู่ตามบริเวณ ณ ปัจจุบัน เนื่องจากแต่ก่อนเป็นพื้นที่ป่าดิบและมีสัตว์ร้าย เช่น เสือ ภูเขาใหญ่ หมูป่า อาศัยอยู่มากมาย

ชุมชนบ้านดิงหงี อยู่ทางทิศตะวันออกของหมู่บ้าน เป็นพื้นที่อยู่ติดลำคลองซึ่งสูงกว่า ลำคลองมาก ชาวบ้านเรียกตามลักษณะพื้นที่นั้นว่า ดำปิงดิงหงี⁴ ที่เป็นดิ่งสูงเมื่อเทียบกับพื้นที่ ใกล้เคียงจะเป็นโคกสูงและชันมาก หรืออีกนัยหนึ่ง คือตลิ่งชัน ต่อมาชาวบ้านเรียกกันสั้นๆว่า ดิงหงี

บริเวณนั้นจะมีต้นแคใหญ่มากชาวบ้านเรียกแคยวน⁵ มีชาวจีนปีนัง ชื่อ นายแป๊ะท้อ อพยพมาจากเมืองจีน และได้ะสบพาลูกหนึ่การเกณฑ์เด็กเข้าโรงเรียนมาจากสาขากลาง จ.ตรัง ได้เข้ามาและชาวบ้านในแถบนั้นได้ปลูกบ้านเรือนเป็นที่อยู่อาศัย เพราะน้ำท่วมไม่ถึง

บริเวณโคกพยอม จะมีต้นพยอมมาก เมื่อผู้คนมากขึ้นจึงขยายพื้นที่อาศัยจากบ้าน ดิงหงีเข้ามาอยู่บริเวณแห่งนี้มากขึ้น จึงได้มีการสร้างโรงเรียน และได้ตั้งชื่อว่า โรงเรียนโคกพยอม ตั้งแต่นั้นมาชาวบ้านจึงได้นำชื่อของโรงเรียนมาเรียกเป็นชื่อหมู่บ้านเรียกว่า บ้านโคกพยอม มาจนถึงทุกวันนี้

⁴ คำปิงดิงหงี เป็นภาษามลายู คำปิง แปลว่า ตลิ่ง ดิงหงี แปลว่า สูง ชัน

⁵ แคยวน แค คือ ไม้ชนิดหนึ่งที่มีดอกและนำมาทำเป็นขนม ยวน คือ ชื่อของสิ่งชนิดหนึ่ง ที่มาทำรังบนต้นแคเป็นจำนวนมาก ชาว บ้านจึงเรียกแคยวน

ทอนโตะเล จะเป็นพื้นที่อยู่ตรงกลางระหว่างป่าชายเลนและลำคลอง ดิงห์ ในสมัยก่อนจะเป็นชาวเลที่อพยพมาจากเกาะต่างๆ ในช่วงที่มีมรสุมหนัก มาตั้งรกรากอยู่ ขยายพื้นที่จนมาบรรจบกับชุมชนบ้านดิงห์ในปัจจุบัน

โคกสีออน อยู่ทางทิศเหนือของหมู่บ้านเป็นผู้คนที่ขยายครอบครัวมาจากบ้านหัวหิน คนส่วนใหญ่แถบนั้นจะประกอบอาชีพทำนาเป็นพื้นที่โคกน้ำท่วมไม่ถึง และได้มีชาวนาชื่อว่า โตะสีออน ได้มาทำไร่ข้าวอยู่บริเวณโคกดังกล่าว และได้มีการขยายพื้นที่ทำกินของคนในชุมชนใกล้เคียงมาทำนาข้าว ในอดีตบริเวณโคกมีสัตว์ป่ามากมายกินข้าวของชาวบ้านทำให้ต้องมาเฝ้านา การเดินทางในตอนนั้นไม่สะดวกโตะสีออน จึงสร้างที่พักใกล้ที่นา ชาวบ้านเรียกว่า โคกสีออน เป็นชุมชนมา ณ 30 ปีมาแล้ว

สภาพทั่วไป

หมู่ที่ 1 ต.ละงู อ.ละงู จ.สตูล มีครัวเรือน 348 ครัวเรือน ประชากร 1,397 คน จากถนนใหญ่สายหัวทาง - บ้านบากันโตะทิดเป็นถนนสายหลักที่เข้าไปจนสุดทางก็จะเป็นที่ตั้งของหมู่ที่ 7 บ้านท่าปอ และบ้านบากันโตะทิด ระยะทาง 10 กิโลเมตร หมู่ที่ 1 มีถนนทั้งหมด 4 สาย ซึ่งแยกจากทางสายหลักดังนี้

สายแรกถนนลูกรัง แยกซ้ายมือผ่านชุมชนโคกสีออน ชุมชนโคกพยอม โรงเรียนบ้านโคกพยอม สุดถนนจะไปบรรจบกับถนนสายที่สอง

สายที่สองทางซ้ายมือ เป็นถนนลูกรัง เรียกว่า สายกูโบร์⁶ บ้านหัวหิน (ทุ่งบิรี⁷) - บ้านดิงห์ ห่างจากถนนสายแรก 800 เมตร เป็นที่ตั้งของกูโบร์บ้านหัวหิน ทางผ่านจะเป็นเหมืองน้ำ ชุมชนบ้านโคกงู และยังมีชุมชนโคกโละโหม เมื่อถึงบริเวณทางแยกมีมัสยิดบ้านดิงห์ ตั้งอยู่เป็นอาณาเขตชุมชนบ้านดิงห์ และจะไปบรรจบกับถนนสายดิงห์ - ท่าชะมวง

สายที่สามขวามือเป็นถนนคอนกรีตห่างจากถนนสายที่สอง ประมาณ 1 กิโลเมตร ถนนลงไปริมชายหาดบ้านหัวหินจากหัวถนน - ชายหาดระยะทางประมาณ 500 เมตร

สายที่สี่ซ้ายมือห่างจากสายที่สามประมาณ 2 กิโลเมตร เป็นที่ตั้งของโรงเรียนบ้านท่าชะมวง คือชุมชนบ้านท่าชะมวง สุดถนนจะไปบรรจบกับถนนสายแรกสายที่สองและสายที่สาม ในแถบนั้นมีชุมชนบ้านทอนโตะเล ทางตรงของถนนสายหลักห่างกันประมาณ 200 เมตร

⁶ กูโบร์ คือสถานที่ฝังศพของศาสนาอิสลาม

⁷ ทุ่งบิรี เมื่อก่อนจะเป็นที่ทุ่งกว้างและมีนกบิรีอาศัยอยู่ ปัจจุบันเป็นกูโบร์บ้านหัวหิน

บริเวณนั้นเป็นป่าช้าจีน เรียกว่าท่าใหญ่ และมีสะพานข้ามคลองท่าปอกันกลาง เป็นอาณาเขตติดต่อกันหมู่บ้านที่ 1 กับหมู่บ้านที่ 7

ลักษณะทางภูมิศาสตร์

ประกอบไปด้วยพื้นที่หลากหลาย เช่น พื้นที่ชายฝั่งทะเล, พื้นที่ป่าชายเลน, พื้นที่โคก, พื้นที่นา (อดีตเคยเป็นพื้นที่ป่าพรุ ป่าเสม็ด) แต่ละพื้นที่มีทรัพยากรธรรมชาติ เช่น กุ้ง, หอย, ปู, ปลา, ป่าชายเลน ชาวบ้านจะอาศัยอยู่ตามพื้นที่ต่าง ๆ ของหมู่บ้าน จึงทำให้แต่ละชุมชนมีอาชีพที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับสภาพพื้นที่ทรัพยากรธรรมชาติ และตามฤดูกาล เช่น

พื้นที่โคก ซึ่งประกอบไปด้วย โคกสือออน โคกพยอม โคกกู โคกโต๊ะโหม โคกหาด พื้นที่โคกคือพื้นที่สูงน้ำท่วมไม่ถึง เดิมเป็นป่าแกมมีสัตว์ป่าชุกชุม เช่น เสือ แรด กวาง หนูป่า ไก่ป่า นกป่า เป็นต้น จากการที่คนในชุมชนเพิ่มจำนวนจึงขยายไปยังที่โคก เช่น คนในชุมชนบ้านหัวหินขยายไปยัง โคกสือออน โคกกู โคกโต๊ะโหม โคกหาด คนในชุมชนบ้านดิงหงขยายไปยัง โคกพยอม เพื่อสร้างที่อยู่อาศัย, ปลูกมะพร้าว, และทำสวนยางพารา

พื้นที่พรุ คือ ที่ลุ่ม เดิมในฤดูฝน พรุจะถูกน้ำท่วมกลายเป็นทะเลสาบ แต่พอถึงฤดูแล้งน้ำในพรุจะแห้ง ทำให้พื้นที่พรุไม่สามารถทำนาข้าวได้ พื้นที่พรุจะอยู่รอบพื้นที่โคก ต่อมาชาวบ้านได้ช่วยกันขุดเหมืองน้ำเพื่อไม่ให้พื้นที่พรุขังน้ำในฤดูฝนคนในชุมชนจะได้มีพื้นที่ทำนาข้าวมากขึ้นจะได้เพียงพอต่อการบริโภคในครัวเรือน

อาณาเขต

หมู่บ้านที่ 1 อยู่ในตำบลละงู อ.ละงู จ.สตูล

ทิศเหนือ	จด ม.2 บ้านปากบาง เป็นที่ตั้งของชุมชนโคกสือออน
ทิศใต้	จด ม.7 บ้านบากันโต๊ะทิด เป็นที่ตั้งของชุมชนบ้านท่าชะมวง
ทิศตะวันออก	จด คลองดิงหง เป็นที่ตั้งของชุมชนดิงหงและชุมชนโคกพยอม
ทิศตะวันตก	จด ทะเลอันดามัน เป็นที่ตั้งของชุมชนบ้านหัวหิน

การปกครอง

การปกครองเป็นลักษณะการปกครองท้องถิ่นของกระทรวงมหาดไทย ม.1 ต.ละงู อ.ละงู จ.สตูล มีกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คณะกรรมการหมู่บ้าน ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน ดังนี้

1. นายมะมะ	ลาวัลย์	ตำแหน่ง	กำนัน
2. นายคล้าย	ช่างธรรม	ตำแหน่ง	ผู้ใหญ่บ้าน

3. นายพล	รักษาแก้ว	ตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้าน
4. นายบัว	บารา	ตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้าน พ.ศ.2495
5. นายเจ๊ะหมัน	โต๊ะปลัด	ตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้าน
6. นายลิซา	ยาหย่าหมัน	ตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้าน,กำนัน
7. นายมาหมาด	หลี่หาด	ตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน พ.ศ.2520
8. นายสมาน	บารา	ตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้าน พ.ศ.2531
9. นายบัว	ปะดุกา	ตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้าน พ.ศ.2543

ซึ่งในแต่ละยุคในแต่ละช่วงของการปกครองจะมีเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแตกต่างกันไปตามช่วงเวลาพอจะยกเป็นตัวอย่างได้ดังนี้

นายพล รักษาแก้ว ในสมัยนั้นเป็นช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 คนยากจนกันมากทำให้ชาวบ้านบางส่วนได้ออกไปเป็นโจรร่วมกับนักโทษตะรุเตาที่แหกคุกปล้นเรือสินค้าในทะเลซึ่งจะเรียกกันว่า โล๊ะผ้าง⁸ ซึ่งในสมัยนั้นจะให้เรือโตบสามหลัก⁹ เมื่อมีการพูดว่าโล๊ะผ้าง ก็แสดงมีการปล้นเกิดขึ้นแล้ว อาหารการกินก็ขาดแคลนต้องหุงข้าวกับกลอยบ้าง กับหัวมันบ้าง เพื่อการประทังชีวิตไปวันๆ ส่วนราชการก็จะหาข้าวมาให้แต่ก็ไม่พอกิน รวมถึงเครื่องนุ่งห่มเพราะต้องเอาไปไม่มาทำเป็นเครื่องนุ่งห่ม

การเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านจากนายแม่ ลาวัลย์ จนถึง นายพล รักษาแก้ว จะใช้เสียงส่วนใหญ่หรือว่าแบบฉันทามตินั่นเอง

นายบัว บารา ด้วยความเป็นคนธรรมมะธรรมโม จะปกครองแบบพ่อลูกกัน และห้ามอบายมุขทุกชนิด การพนัน เครื่องดื่มที่มึนเมา ยาเสพติด การลักเล็กขโมยน้อย พร้อมกันนี้ยังใช้ถือเป็นกฎของหมู่บ้าน ถ้าไม่ฟังกันก็ต้องถูกเขียนตีด้วยหางกระเบน¹⁰ การเลือกตั้งในตอนนี้ใช้วิธีการเสนอชื่อ และใช้การยกมือเป็นการตัดสิน

นายเจ๊ะหมัน โต๊ะปลัด เป็นคนที่มีวินัยอย่างมากในเรื่องของการเข้าร่วมประชุม เมื่อมีการประชุมก็จะดีเกราะเรียก มีการลงทะเบียนของผู้เข้าร่วมประชุม ถ้าใครไม่มาถือว่าผิดกฎระเบียบ ต้องถูกปรับ และในสมัยนั้นเองได้มีการแยกการปกครองทางผู้นำของศาสนาเนื่องจาก

⁸ โล๊ะผ้าง เป็นภาษาจีน โล๊ะแปลว่า ลง และผ้าง แปลว่า ไข เป็นสัญลักษณ์ของการปล้น เหตุที่เรียกเช่นนี้เพราะว่าชาวบ้านจะออกไปปล้นเรือของชาวจีนที่บรรทุกสินค้ามาขายในประเทศไทย

⁹ เรือโตบสามหลัก มีเสาสำหรับไว้กางใบ จำนวน 3 หลัก

¹⁰ หางกระเบน กระเบนคือ ปลาตัวขนาดใหญ่ ที่มีหางยาวมาก ในสมัยก่อนจะตัดเอามาทำเป็นแส้ไว้สำหรับเฆี่ยนตี ผู้ที่กระทำความผิด

ผู้นำมีความเห็นที่ไม่ตรงกันจึงได้สร้างมัสยิดออกเป็น 3 แห่ง คือมัสยิดบ้านหัวหิน 2 แห่ง มัสยิดบ้านตึงหี 1 แห่ง

นายลิซา ยายยาหมัน สำหรับในยุคสมัยนี้เป็นที่กล่าวขานกันมากเพราะว่าผู้ใหญ่บ้านที่มีอิทธิพล เป็นนักเล่นการพนันด้วย และนอกจากนั้นยังเป็นหัวหน้าโจรสลัดอีกด้วย แต่ไม่มีใครทำอะไรได้เพราะมีเส้นสายของตำรวจคุ้มกัน

สำหรับการเลือกตั้งทั้ง 2 สมัยนี้ใช้การกระซิบบ้างหู ซึ่งเรียกกันว่าเลือกตั้งโดยทางลับก็คือ การที่ให้นายอำเภอนั่งตรงกลางและให้กรรมการทำหน้าที่ลงคะแนนเสียงนั่งข้างๆทั้งสองฝั่งเท่ากับจำนวนคนที่มาลงสมัครพร้อมกับระบุหน้าที่ชัดเจนว่าในแต่ละคนทำหน้าที่ลงให้ใคร และก็จะให้ผู้ที่มาใช้สิทธิเข้ามากะซิบบ้างหูนายอำเภอว่าต้องการจะเลือกคนไหน จากนั้นนายอำเภอก็จะบอกกับคณะกรรมการ

ในปี พ.ศ.2540 ได้มีการยกระดับเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล มีสมาชิก อบต. 2 สมัย ดังนี้

1. นายกานต์	ยายยาหมัน	สมัยที่ 1	พ.ศ.2540
2. นายมาหมาด	หลีหาค	สมัยที่ 1	 ,,
3. นายเอนก	พันสกุล	สมัยที่ 2	พ.ศ.2544
4. นายเจ๊ะรอซาก	ปองแท้	สมัยที่ 2	 ,,.....

จากสภาพพื้นที่ที่กว้างและมีหลายคุ่มบ้านจึงทำให้มีการพัฒนาการปกครอง โดยการที่แยกเป็น 2 หมู่บ้าน เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 4 เดือนกันยายน พ.ศ.2546 เป็นต้นมา พร้อมกันนี้ได้เลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลละงูหมู่บ้านละ 1 คน และเริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 17 เดือนตุลาคม 2546 โดยรายละเอียดดังนี้

หมู่ที่ 1 บ้านหัวหิน มีนายป่าว ปะดุกา เป็นผู้ใหญ่บ้าน มีผู้ช่วย 3 คน

1) นายอิสมาแอล	ลาวัลย์
2) นายอาหมาด	สายสว่าง
3) นายกฤษฎา	เต๊ะชวน

สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลละงู

1) นายเอนก	พันสกุล
2) นายเฉลิมชัย	รอดสุวรรณ

หมู่ที่ 18 บ้านดิงหี มีนายลิเปิน สายเส้น เป็นผู้ใหญ่บ้าน มีผู้ช่วย 2 คน

- 1) นายหรมหลี สาหมีด
- 2) นางไมมูนิะ หลีหาด

สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลละงู

- 1) นายเจ๊ะรอซาก ปองแท้
- 2) นายเผด็จ โต๊ะปลัด

สำหรับข้อมูลปัจจุบัน ณ ปี พ.ศ. 2548 ได้มีการเปลี่ยนแปลงปกครองใหม่ ดังนี้

หมู่ที่ 1 บ้านหัวหิน มีนายบ่าว ปะดุกา เป็นผู้ใหญ่บ้าน
มีผู้ช่วย 2 คน

- 1) นายอุสมาน ธาราพิสิฐ
- 2) นายอาดินันท์ นานะหวี

สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลละงู

นายเอนก พันสกุล

นายภานุพงศ์ โต๊ะนู

สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลละงู

นายเผด็จ โต๊ะปลัด

นายดลเสด เอ็มเล่ง

สาธารณสุข

ด้านสาธารณสุขในหมู่บ้าน มีอาสาสมัครสาธารณสุขมูลฐานเป็นผู้คอยให้ความดูแลด้านสุขภาพ การจัดทำข้อมูลด้านสาธารณสุข ชีววัดขึ้นเด็ก คนในหมู่บ้านส่วนใหญ่จะให้บริการอนามัยบ้านปากละงู ตั้งอยู่ในหมู่ที่ 2 เพราะอยู่ใกล้บ้านมากที่สุด ประมาณ 2 กิโลเมตร นอกนั้นให้บริการคลินิกแพทย์ในตลาดละงู ประมาณ 5 แห่ง ระยะทางประมาณ 10 กิโลเมตร และให้บริการในโรงพยาบาลละงู ซึ่งอยู่ห่างจากหมู่บ้านไปประมาณ 17 กิโลเมตร

การศึกษา

การศึกษาในหมู่บ้านแยกเป็น 2 ประเภทดังนี้

1. การศึกษาขั้นพื้นฐาน มีโรงเรียนบ้านท่าชะมวงและโรงเรียนบ้านโคกพยอม

เป็นสถานศึกษา เปิดสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาล 1-2 และชั้นประถมปีที่ 1-6 เป็นเด็กในหมู่บ้านและหมู่บ้านใกล้เคียง คือบ้านท่าปอ หมู่ที่ 7 ต.ละงู อ.ละงู จ.สตูล

2. การสอนอ่านคัมภีร์อัลกุรอานตามบ้านผู้รู้ในชุมชน และในมัสยิดในช่วงกลางคืน แต่เดิมจะมีการสอนการเรียนในเรื่องของหลักธรรมของศาสนาอิสลามในช่วงวันหยุดของโรงเรียนสามัญ คือ วัน เสาร์ – อาทิตย์ ในปัจจุบันไม่มีแล้ว ระดับการศึกษาอื่นๆอยู่นอกหมู่บ้านตั้งแต่ระดับมัธยมขึ้นไป

ศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี

ชาวบ้านส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม 80 % ศาสนาพุทธ 20% มีมัสยิดในหมู่ที่ 1 จำนวน 3 แห่ง เป็นสถานที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนาอิสลาม เช่นการละหมาดวันศุกร์ (ผู้ชายทุกคนต้องไป) ละหมาดคืนกับวัน 5 เวลา และเป็นสถานที่สอน อ่านคัมภีร์อัลกุรอาน และการพบปะพูดคุยของคนในชุมชนหลังจากการทำละหมาด โดยแต่เดิมมีมัสยิด 1 แห่ง ตั้งอยู่ที่บ้านหัวหิน (มัสยิดเก่า) ซึ่งในตอนนั้นมีอายุไม่ต่ำกว่า 130 ปีมาแล้ว (ในสมัยผู้ใหญ่บ้าน เจ๊ะหมัน โต๊ะปลัด) จะมีชาวบ้านจากบ้านดิงหี บ้านท่าปอ บ้านบากันโต๊ะทิด มาประกอบกิจทางศาสนา ตั้งแต่สมัยโบราณ จนเมื่อมีเหตุการณ์แย่งชิงการเป็นผู้นำศาสนาเกิดขึ้นจึงได้แยกย้ายกันไปตามกลุ่มบ้านต่างๆ ซึ่งในหมู่ที่ 1 มีมัสยิด 3 แห่งดังนี้

สำหรับมัสยิดหลังเก่ามีโต๊ะอิหม่าม (ผู้นำทางศาสนา) ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ดังนี้

1. โต๊ะโบหนัน
2. โต๊ะหยีหนอก
3. โต๊ะโบหมาน
4. โต๊ะโบเหรบ
5. โต๊ะโบเหม
6. นายเจ๊ะปา โต๊ะปลัด เกิดการแยغمัสยิด
7. นายกอดีหวน โต๊ะบู
8. นายเตีย โต๊ะบู

เมื่อมัสยิดหลังใหม่ได้สร้างขึ้น ต่อมาไม่นานมีพายุทำให้ต้นมะพร้าวล้มทับมัสยิดหลังใหม่ ผู้คนก็เลยกลับไปรวมประกอบศาสนกิจที่มัสยิดหลังเก่าอีกครั้ง และต่อมาผู้นำบางส่วนเกิดการขัดแย้งทางด้านการปฏิบัติตามหลักทางศาสนาอิสลาม จึงได้สร้างมัสยิดหลังใหม่ (มัสยิดหลังใหม่ปัจจุบัน) มีโต๊ะอิหม่ามจนถึงปัจจุบัน ดังนี้

1. นายหมาด๊ะ ภัคดี

2. นาย บรรเทิง	ธาวาพิศิษฐ์
3. นายรอน	เอ็มเล่ง
4. นายรอเสด	ตรีมิน

มัสยิดบ้านดิงหงี ถูกสร้างขึ้นจากการแย่งชิงการเป็นผู้นำในคราวนั้น มีชาวบ้านจากชุมชนบ้านดิงหงี โคกพยอม และทอนใต้ละเล มาประกอบศาสนกิจร่วมกัน ตั้งแต่นั้นมาจนถึงปัจจุบัน และมีโต๊ะอิหม่าม ชื่อ นายเจ๊ะบี กาสเสน ดำรงตำแหน่งในปัจจุบัน

ด้านเทศกาลหรือประเพณีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับศาสนาอิสลาม เนื่องจากมีมัสยิด 3 แห่ง ด้วยซึ่งในแต่ละประเพณี หรือพิธีกรรมจะมีส่วนที่แตกต่างกันออกไป ดังนี้

ประเพณี	มัสยิดหัวหิน (เก่า)	มัสยิดหัวหิน (ใหม่)	มัสยิดดิงหงี
โกนผมเด็กแรกเกิด คือการโกนผมเด็กแรกเกิดเมื่อสลายสะดือหล่น หรือมีอายุครบ 7 วัน เพื่อทำความสะอาดเด็กน้อย ตามหลักศาสนาอิสลามต้องให้	นิยมทำข้าวเหลืองกับแกงไก่ ยกไว้สำหรับหมอดำแยส่วนหนึ่งที่เหลือก็	เมื่อโกนหัวเด็กเสร็จก็จะทำนุหรีเท่าที่มีความสามารถ	ทำ เหมือนกับมัสยิดเก่า
ทานโดยการเชือดแพะ(ถ้ามีความสามารถ)เป็นเด็กผู้หญิงก็ให้เชือด 1 ตัว เด็กผู้ชาย 2 ตัว	จะทำนุหรี (ทำบุญ) กับญาติมิตร		
ขึ้นเปลเด็ก หมายถึงการให้พระเด็กให้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีจิตใจ มีศีลธรรม , จริยธรรม ไม่ให้ลืมนศาสนาอิสลามถึงแม้ว่าจะอยู่ในฐานะอะไรก็ตาม (เมื่อโกนผมเสร็จก็จะขึ้นเปลเด็ก)	ทำ	ไม่ได้ทำ	ทำ
เข้าสู่นัด คือการขลิบปลายอวัยวะเพศของเด็กผู้ชาย (ภาษาท้องถิ่นเรียกว่าการเป็นแขก)มีการทำนุหรีเพื่อเป็นกำลังใจให้กับเด็ก ในวันที่ผู้ใหญ่จะแจกเงินให้แก่เด็ก	จะมาทำร่วมกันหลายคนเพื่อลดค่าใช้จ่าย	จะมาทำร่วมกันหลายคนเพื่อลดค่าใช้จ่าย	จะมาทำร่วมกันหลายคนเพื่อลดค่าใช้จ่าย

ประเพณี	มัสยิดหัวหิน (เก่า)	มัสยิดหัวหิน (ใหม่)	มัสยิดดิ้งหรี
ตำมรักรูอาน หมายถึงการทำพิธีกรรมในการจบอรักรูอานครบ 3 รอบ การจบอรักรูอานเป็นสัญลักษณ์อย่างหนึ่งของผู้ที่เรียนจบหลักสูตร	ทำเหมือนกัน	ทำเหมือนกัน	ทำเหมือนกัน
เปรียบเสมือนการได้รับปริญญาบัตร เป็นวิชาที่ติดตัวไม่รู้ลืม			
พิธีวาลิมะ คือ งานแต่งงานของคู่สมรส บ่าวสาว คนในชุมชนจะมาช่วยทำข้าวเหนียวกวนแดง หรือข้าวเหนียวกวนขาว ก่อนวันแต่ง 2 – 3 วัน ความหมายคือ ให้คู่บ่าวสาว มีความอ่อนหวานมีความรักเหนียวแน่นต่อกันและกัน เหมือนข้าวเหนียวกวน และช่วยจัดทำอาหาร บริการในงานอีกด้วย	ทำเหมือนกันในปัจจุบันยังมีการมาช่วยกันตามภาษาพื้น้อง หลงเหลืออยู่บ้าง บางรายก็ไปเลี้ยงตามร้านอาหารก็มี		
งานยานาชะ (งานศพ) หมายถึงการทำบุญให้กับคนที่ตายจาก จะทำอาหาร เช่น ข้าว ขนม เลี้ยงผู้ที่มาร่วม บางพื้นที่ทำข้าวกินกัน ในตอนกลางคืนหลังจากละหมาดอิซาอ์ จะมีตั้งแต่ 3 วัน 7 วัน 40 วัน นอกจากนั้นมีการขอดูอา (ขอพร)	ทำ	จะมีเพื่อนบ้าน นำอาหารมาให้กับบ้านผู้ตาย ในเฉพาะ 3 วันแรกที่ตาย	ทำ
งานเมาลิด หมายถึง วันคล้ายวันประสูติของท่านนบี ซึ่งตรงกับวันที่ 12 เดือน รอบีอุลฮาวัล งานเมาลิดนี้คนในท้องถิ่นที่นับถือศาสนาอิสลามที่มี	ทำ	ไม่ได้ทำ	ทำ

ประเพณี	มัสยิดหัวหิน (เก่า)	มัสยิดหัวหิน (ใหม่)	มัสยิดดิงหงี
ฐานะพอมีพอกิน ได้จัดฉลองวันคล้ายวันเกิดของท่านนบีมุฮัมมัด (ซล.) ที่มัสยิด โดยการเรียไรเงิน และสิ่งของจากชาวบ้านทำอาหาร ขนมเอาไปกินร่วมกันในพิธี			
วันฮารีรายอ คืองานเทศกาลพบญาติของศาสนาอิสลาม ในหนึ่งปีมีอยู่ 2 เทศกาล คือ 1) ฮารีรายออิดิลฟิตรี หมายถึง วันออกจากถือศีลอด และเป็นการบริจาคซากาต (จำเป็นสำหรับคนที่นับถือศาสนาอิสลาม) ต้องบริจาคทานตั้งแต่ถือศีลอดได้ 27 วัน จนถึงก่อนละหมาดฮารีรายอ 2) ฮารีรายออิดิลอัฎฮา เป็นการทำพิธีกรรมในการทำกุบัน กุบัน หมายถึง การเชือดสัตว์เป็นพลีทานเพื่อบริจาคให้กับผู้คนอยู่ในชุมชน	ทำเหมือนกัน	ทำเหมือนกัน	ทำเหมือนกัน
ขึ้นบ้านใหม่ จะทำนุหรีเมื่อสร้างบ้านเสร็จเพื่อเป็นศิริมงคลแก่บ้านและเจ้าของบ้าน	ทำ	ไม่ได้ทำ	ทำ

ประเพณี	มัสยิดหัวหิน (เก่า)	มัสยิดหัวหิน (ใหม่)	มัสยิดดิงหัง
การถือศีลอด (หรือชาวบ้านเรียกว่า บวช) หมายถึง การละเลิกอบายมุขต่าง ๆ ภายใน หนึ่งเดือนที่ว้ายิบ (จำเป็น) เพื่อให้รำลึกถึงคนที่อดยาก ลำบากไม่ มีอะไรจะกิน และทำจิตใจมีเมตตาเอื้อ อาทร เพื่อเจริญรอยตามแบบอย่างของ ท่านนบีมุฮัมมัด (ซล.) จะมีการถือ ศีลอดภายใน 1 เดือน โดยใน 1 วัน จะเริ่มอดอาหารตั้งแต่ตี 5 ก่อนรุ่งเช้า ไปจนถึงหลังพระอาทิตย์ตกดินจึง สามารถกินอาหารได้ ซึ่งเรียกว่าละศีล อด	ทำเหมือนกัน	ทำเหมือนกัน	ทำเหมือนกัน

สำหรับคนที่นับถือศาสนาพุทธในหมู่บ้าน

ชาวบ้านที่นับถือศาสนาพุทธส่วนใหญ่จะอาศัยในชุมชนท่าชะมวง และชุมชนทอนใต้ทะเล ในการประกอบศาสนกิจของชาวพุทธจะมารวมกันที่วัดท่าชะมวง วัดท่าชะมวงอยู่ติดกับโรงเรียน บ้านท่าชะมวง และเริ่มก่อตั้งประมาณ 50 ปี มาแล้ว หลวงปู่คง ซึ่งเป็นเจ้าอาวาสคนแรกแต่เดิม ท่านเป็นคนที่อาศัยในตลาดสดอำเภอละงู และย้ายเข้ามาอยู่ในชุมชนท่าชะมวง และในการตั้งชื่อวัดได้นำชื่อของชุมชนมาเรียกกัน ประกอบกับที่แห่งนั้นมีต้นชะมวงมากเหมือนกัน ประเพณีของชาวบ้านที่สืบทอดกันมา คือ การทำบุญเดือนสิบ ในหนึ่งเดือนจะมี 2 ครั้ง แรม 1 ค่ำ และ แรม 15 ค่ำ ก่อนจะถึงเดือนสิบ ก็จะทำขนมลา ขนมเทียน ขนมข้าวพอง พอถึงเวลาชาวบ้านทั้ง เด็ก ผู้ใหญ่ นำอาหารใส่ปันโตมากินกันที่วัด ลากพระ ประเพณีสงกรานต์ ไปรดน้ำผู้หลักผู้ใหญ่ ไปทำบุญที่วัด ทอดกฐิน ทอดผ้าป่า ในการทอดผ้าป่าจะมีทั้งที่มาจากที่อื่น และคนในหมู่บ้าน ออกไปข้างนอก มีเจ้าอาวาสคนปัจจุบัน คือ หลวงพ่อช้อง เป็นคนมาจากจังหวัดพัทลุง และยังมี คณะกรรมการวัดทั้งหมด 10 คน จะประชุมกันเมื่อมีการจัดงานใหญ่ในวัด

การประกอบอาชีพ

ลักษณะการประกอบอาชีพของคนในชุมชนจะขึ้นอยู่กับสภาพพื้นที่อยู่อาศัยดังนี้

พื้นที่แถบชายฝั่งติดทะเลอันดามัน เป็นที่ตั้งของชุมชนบ้านหัวหิน และชุมชนท่าชะมวง ตามสภาพพื้นที่ซึ่งเป็นระบบนิเวศชายฝั่งและทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ เช่น กุ้ง หอย ปู ปลา ซึ่งเป็นปัจจัยเอื้อต่อการประกอบอาชีพประมงขนาดเล็ก อดีต รุนกุ้งเคย ตกเบ็ด อวนปลา ทอดแห กุ้ง เป็นอาชีพหลัก ในขณะนั้นทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ และผู้คนมีน้อย ทำให้การดำเนินชีวิตอยู่อย่างสงบ เหมือนเครือญาติ มีการแบ่งปันยังเป็นวิถี ประมาณปี พ.ศ.2520 มีเครื่องมือจับสัตว์น้ำทันสมัยขึ้นโดยที่ไม่ได้คำนึงถึงความยั่งยืนของทรัพยากร เช่น อวนรุน ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ทำลายระบบนิเวศชายฝั่ง ทำลายสัตว์น้ำวัยอ่อน ทำให้สัตว์น้ำบางชนิดสูญหายไป อย่างเช่น ปลาจาระเม็ด ปลาเก๋า หอยหลอด หอยตะเกา หอยกะบัง จากอดีตจนถึงปัจจุบันคนแถบนี้จะประกอบอาชีพประมงเป็นหลัก และทำนา (เพื่อบริโภคในครัวเรือน) เลี้ยงกุ้งกุลาดำ ค้าขาย รับจ้างแกะเนื้อปูในโรงงาน ,คัดขนาดไซส์กุ้งกับเจ้าแกแผล

พื้นที่ป่าชายเลนเป็นพื้นที่ริมคลองมีป่าชายเลน เป็นที่ตั้งของชุมชนบ้านดิงหี และชุมชนทอนโต๊ะเล ชุมชนบ้านดิงหีเดิมประกอบอาชีพเกี่ยวกับไม้ในป่าชายเลน จากอดีตก่อนสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 เนื่องจากมีไม้ป่าชายเลนมากกอบกับมีชาวจีนเข้ามาทำการค้าโดยรับซื้อไม้ แต่จะมีลักษณะการทำเป็นช่วงๆ ในครั้งแรกก็จะทำไม้เรียว ¹¹เสร็จจากไม้เรียวก็เป็น ไม้พินซิก ¹² โดยที่ส่งให้กับเจ้าแกคนจีนซื้อแป๊ะท้อ และแป๊ะท้อรับไปขายต่อที่ปิ้ง นำสินค้าไปขายโดยเรือโตบ นอกเหนือจากการทำไม้ส่งขายแล้วยังอาชีพตกปูดำ ตกปลา บริเวณลำคลอง ส่วนพื้นที่ที่น้ำท่วมไม่ถึงชาวบ้านได้บุกเบิกพื้นที่เพื่อทำนา ไร่บริเวณแต่ก็ไม่พอเพียงเพราะมีพื้นที่น้อย จึงจำเป็นต้องซื้อข้าวสารจากเจ้าแก ในช่วงหนึ่งที่นโยบายของรัฐบาลห้ามนำไม้ป่าชายเลนออกนอกประเทศ จึงทำให้พ่อค้าที่รับซื้อไม้ดัดแปรรูปไม้เพื่อส่งออกหยุดซื้อ ชาวบ้านจึงหันมาตัดไม้หลา ¹³ นำไปขายต่อให้กับเจ้าแกหลุมถ่านยังอีกหมู่บ้านหนึ่ง คือ บ้านบากันโต๊ะทิด ซึ่งเจ้าแกหลุมถ่านได้รับสัมปทานป่าชายเลน ต่อมาเมื่อมีกฎหมายปิดการสัมปทาน ทำให้อาชีพไม้หลาของชาวบ้าน

¹¹ ไม้เรียว มีลักษณะเป็นไม้ลูกกลอน ทำหลังคามุงจากขนาดเท่ากับหัวแม่เท้า 1 ท่อนยาว 4 สอก 100 ท่อน ขายได้ 25 เบ็

¹² ไม้พินซิก เป็นไม้ที่เอาไว้สำหรับการหุงต้ม มีความยาว 1 สอก น้ำหนักประมาณ 1.2 กิโลกรัม 1 ซิกขายได้ 3 เบ็

100 เบ็ เท่ากับ 1 เหยี่ยว (ประเทศมาเลเซีย)

1 เหยี่ยว เท่ากับ 1.25 สตางค์ (ประเทศไทย)

¹³ ไม้หลา ไม้สำหรับไว้เผาถ่าน

หมดไป ในปัจจุบันอาชีพเกี่ยวกับป่าชายเลน คือ รับจ้างเก็บลูกไม้โกงกาง ลูกไม้แสม ในช่วง 1 ปี จะทำได้แค่ 4 เดือน ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม – สิงหาคม ซึ่งเป็นช่วงฤดูพันธุ์ไม้สุก นอกจากนี้ยังมีการ ตักปู กุ้ง ทราย การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (เลี้ยงกุ้ง เลี้ยงปลากะชัง) และทำนา (เพื่อบริโภคในครัวเรือน)

บทที่ 4

ออมทรัพย์บ้านหัวหิน

ประวัติการก่อเกิดกลุ่มออมทรัพย์บ้านหัวหิน ความเป็นมา

ประมาณปี พ.ศ. 2518 ชาวบ้านบางส่วนได้เริ่มมีการประกอบอาชีพประมง เกี่ยวกับการทำอวนรุน จากเดิมที่เคยใช้คนเดินรุนบริเวณหน้าบ้านเป็นอาชีพที่ผู้คนทำกันมาก เมื่อมีการประยุกต์ใช้โดยที่นำเครื่องยนต์มาประกอบการและก็ทำให้พวกปลาเล็กปลาน้อย ลูกปูม้า ลูกปลา ลูกปลาหมึก ติดมากับอวนเช่นกัน ส่งผลกระทบกับชาวประมงที่ทำอาชีพอื่น เช่น อวนปู อวนปลา เพราะอวนรุนได้รุนเครื่องมือของชาวประมงที่ค้างคืนในทะเลทำให้ได้รับความเสียหาย และสัตว์น้ำลดลง หลังจากนั้นชาวบ้านในชุมชนได้รับผลกระทบอย่างแรงจากการลดลงของสัตว์น้ำ การทำอาชีพประมงต้องออกเรือหากินไกลกว่าแต่ก่อน นอกจากนั้นความเสื่อมโทรมของทรัพยากรทางทะเลมาจากสาเหตุจากเครื่องมือประมงทำลายพันธุ์สัตว์น้ำและทำลายเครื่องมือประมงพื้นบ้านที่ได้เพิ่มขึ้นอีกมากมาย ได้แก่ อวนลาก ยาเบื่อปลา ระเบิดปลา ชาวบ้านแถบหมู่บ้านชายฝั่งทะเล ต้องพึ่งพาตัวแทนที่เป็นผู้นำทางการ และเจ้าหน้าที่ของรัฐในการใช้ มาตรการเพื่อให้เครื่องมือเหล่านั้นหมดไป แต่ไม่สามารถแก้ไขปัญหาก็ได้

ปลายปี พ.ศ. 2539 ได้มีเจ้าหน้าที่องค์กรพัฒนาเอกชนโครงการอันดามัน จ.สตูล ซึ่งได้ทำงานเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรทางธรรมชาติได้เข้ามาคุยถึงสภาพทั่วไปของทรัพยากรในชุมชน และได้รับรู้ถึงสภาพปัญหาของคนในชุมชน จากการได้พูดคุยทำให้คนในชุมชนเริ่มตระหนักถึงทรัพยากรที่ลดน้อยลงเรื่อยๆ แกนนนำหลายคนเห็นโอกาสที่จะแก้ไขปัญหามาของชุมชนได้ จึงได้ปรึกษารื้อหรือกัน หาแนวทางแก้ไขปัญหาลดลงของทรัพยากรทางทะเล ซึ่งจะมี แกนนนำชุมชน ผู้นำศาสนาอิสลาม ผู้นำธรรมชาติ ผู้นำทางการของชุมชน ได้เรียนรู้การรวมกลุ่มจากชาวประมงพื้นบ้าน จ.ตรัง จ.ปัตตานี ด้วยการไปศึกษาดูงาน โดยการสนับสนุนโครงการอันดามัน จ.สตูล หลังจากนั้นก็ได้รวมกลุ่มกันเพื่อสร้างจิตสำนึกให้คนในชุมชน แก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยการให้ข้อมูลความรู้กับชาวบ้านเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติโดยองค์กรชุมชน การรวมกลุ่มตามกฎหมาย และศึกษาข้อมูลกฎหมายประมง โดยการพูดคุยตามเขตคุ้มบ้านต่างๆ ในมัสยิดหลังละหมาดวันศุกร์ บ้านของผู้นำ การขอรับรองคนในชุมชน และชุมชนใกล้เคียงใน ต.ละงู ต.ปากน้ำ อ.ละงู ให้เลิกใช้เครื่องมืออวนรุน ยาเบื่อปลาและทำอวนลากนอกเขต 3,000 เมตร โดยการพูดคุยปรึกษารื้อหรือ จัดเวทีพูดคุยผลกระทบจากเรืออวนรุน อวนลาก ยาเบื่อ และจัดค่ายเยาวชน

ร่วมกับ มอ.ปัตตานี โดยการนำคนหนุ่มสาวในชุมชนเข้าค่ายศึกษาความสำคัญของทรัพยากรสัตว์น้ำ แหล่งหญ้าทะเล แหล่งหอย ป่าชายเลน ผู้เฒ่าแกนนาวบ้านที่มีความรู้ด้านทะเล ทรัพยากรชายฝั่งเป็นวิทยากร ประสานงานศูนย์พัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง จ.สตูล ปลอ่ยพันธุ์สัตว์น้ำเพิ่มปริมาณลงสู่อ่าวหน้าหมู่บ้านอย่างต่อเนื่อง ประสานเจ้าหน้าที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น เจ้าหน้าที่ตำรวจ เจ้าหน้าที่ประมง เข้ามาปราบปรามร่วมกับคนในชุมชน เป็นระยะเวลาประมาณ 1 ปี เครื่องมือเหล่านั้นจึงได้ลดน้อยลงเรื่อยๆ จนหมดไปในที่สุด

กระบวนการก่อเกิดกลุ่มออมทรัพย์

ประมาณปลายปี พ.ศ. 2540 หลังจากเครื่องมือทำลายล้างเล็ดลอดทรัพยากรเริ่มฟื้นฟูขึ้น สัตว์น้ำนานาชนิดก็กลับมาอีกครั้ง เช่น ปลา, ปลาทู, ปลากระบอก, ปลาทูลาย, กุ้งแชบ๊วย, ปลาจาระเม็ด, ปลาเก๋า, หอยหลอด, หอยตะเกา, หอยกะบัง พร้อมกับความสมบูรณ์ของแหล่งหญ้าทะเล กลุ่มแกนนำได้วิเคราะห์การใช้ชีวิตของคนในหมู่บ้านร่วมกับเจ้าหน้าที่องค์กรพัฒนาเอกชน สรุปได้ว่าหมู่บ้านหัวหินซึ่งเป็นหมู่บ้านชาวประมง ชาวบ้านจะใช้จ่ายฟุ่มเฟือย จำพวกปลาที่ติดมากับอวนที่ไม่ได้ขายส่วนใหญ่จะทิ้งลงทะเล กลับมาถึงบ้านก็ต้องซื้อกับข้าวอีก พืชผักสวนครัวก็ต้องซื้อ เช่น ขมิ้น ตะไคร้ ข่า พริก ไม้ประดับ และเมื่อออกทะเลในคราวที่ได้สัตว์น้ำมากขายได้เงินเยอะก็ทำให้ใช้จ่ายมาก เลยทำให้ติดเป็นนิสัย เวลาที่ได้มาน้อยก็ยังต้องใช้จ่ายมากเหมือนเดิม ทำให้รายได้ไม่พอกับรายจ่าย ในช่วงที่มีมรสุมต้องหยุดจับสัตว์น้ำ ก็ต้องพึ่งพาเงินจากเจ้าแม่ผู้รับซื้อสัตว์น้ำมีหนี้สินเพิ่มขึ้นอีกจากที่มีอยู่แล้วกลายเป็นหนี้สินผูกพัน บางรายต้องพึ่งการกู้ยืมเงินนอกระบบ ก็เลยคิดหาหนทางออกจะอย่างไรให้ชาวบ้านตระหนักถึงการเก็บหอมรอมริบเพื่อวันข้างหน้า เกิดความคิดที่จะรวมคน รวมทุน (การออม) ไว้เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทางเจ้าหน้าที่องค์กรพัฒนาเอกชนได้แนะนำ พุดให้ฟังถึงกลุ่มออมทรัพย์ตามที่ต่างๆว่าเริ่มอย่างไร ทำอย่างไร เอาเอกสารต่างๆมาให้ศึกษา และพาไปดูงานกลุ่มออมทรัพย์ในจังหวัดพัทลุง และจังหวัดสงขลา กลับมาคนในชุมชนได้คุยกันต่อถึงการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์โดยมีผู้นำธรรมชาติ ผู้นำศาสนา และแกนนำทั้งหญิงชายช่วยกันทำความเข้าใจกับคนในหมู่บ้าน และประชาสัมพันธ์ เรื่องกลุ่มออมทรัพย์ เริ่มเปิดรับสมัครเป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ครั้งแรกในวันที่ 6 มกราคม 2541 โดยให้ผู้ต้องการสมัครเป็นสมาชิก ลงหุ้นหุ้นละ 10 บาท ไม่เกิน 10 หุ้น / 1 คน แต่ยังมีคนต้องการที่จะลงสมัครเป็นสมาชิกอีกเลยเปิดรับครั้งที่ 2 วันที่ 15 มกราคม 2541 และครั้งที่ 3 วันที่ 23 มกราคม พ.ศ.2541 ในเดือนแรกรวม 3 ครั้ง มีคนมาสมัครเป็นสมาชิกทั้งหมด 125 คน เป็นเงินสัจจะจำนวน 6,130 บาท

เป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์

1. สมาชิกได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกันในยามตกทุกข์ได้ยาก
2. ฝึกให้คนในชุมชนรู้จักการออม
3. เชื่อมให้คนในชุมชนไม่แตกแยก สร้างความสามัคคี (เวทีของชุมชน)
4. พัฒนาศักยภาพของคนในชุมชน เช่น พัฒนาทักษะ การทำบัญชี การนำประชุม การวิเคราะห์ปัญหาร่วมกัน

เป้าหมายสูงสุด คือ มีกองทุนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน นำไปสู่ชุมชนเข้มแข็ง สามารถพึ่งตนเองได้

การบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์

วันที่ 23 มกราคม พ.ศ.2541 ได้มีการประชุมเพื่อร่วมกันวางกฎระเบียบและเลือกตั้งคณะกรรมการ โดยการเสนอชื่อในที่ประชุม พร้อมกันนี้ก็ได้ใช้บัตรเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตย โดยที่กำหนดให้สมาชิกแต่ละคนสามารถเลือกคณะกรรมการได้ไม่เกิน 13 คน เมื่อได้คณะกรรมการครบแล้วก็มาเรียงตามคะแนนเสียงลำดับที่ 1-8 ก็จะเป็นกรรมการฝ่ายบริหาร ลำดับที่ 9-13 ก็รับตำแหน่งกรรมการฝ่ายตรวจสอบ หลังจากนั้นก็นัดวัน เวลา เพื่อประชุมคณะกรรมการทั้ง 13 คน เพื่อแบ่งภารกิจกัน

คณะกรรมการชุดที่ 1/2541

ฝ่ายบริหาร

1. นายเอนก	พันสกุล	ประธาน
2. นางยุพิน	ใจดี	รองประธาน
3. น.ส.บุษบา	สันหลี	เลขานุการ
4. นายยารี่	สีเหล้า	ฝ่ายการเงิน
5. นางวุ่น	อังศุภานิช	ฝ่ายการเงิน
6. นางอรรณ	ยาหยานมัน	ฝ่ายการเงิน
7. น.ส.ศิริวรรณ	วัจนเทพินทร์	ฝ่ายบัญชี
8. น.ส.กริยะ	ลาวัลย์	ฝ่ายบัญชี

ฝ่ายตรวจสอบ

9. นายสะอาด	สีเหล้า

10. นางสาวสุใจ	สายสว่าง
11. นางสาววัลดี	ใจดี
12. นางจันทร์สม	อย่างดี
13. น.ส.กัญญา	เหมรา

ที่ปรึกษากลุ่มออมทรัพย์

1. นายวาเหลด	ลาวัลย์
2. นายเตีย	โต๊ะบู
3. นายพุ่ม	อย่างดี
4. นายวัชระ	ทิพทอง
5. สมพงษ์	หลี่เคราะห์

บทบาทหน้าที่ของกรรมการ

ภารกิจหลัก

1. ประธาน มีหน้าที่ ดำเนินการประชุม ประสานองค์กรภายนอก เช่น หน่วย
งานของรัฐ / องค์กรพัฒนาเอกชน ประสานภายใน ระหว่างกรรมการและสมาชิก
2. เลขานุการ มีหน้าที่ จัดบันทึกการประชุม ต้อนรับบุคคลภายนอก
3. การเงิน มีหน้าที่ ฝากและถอนเงินจากธนาคาร ควบคุมการเงิน
4. บัญชี มีหน้าที่ ทำบัญชีและตรวจดูว่าบัญชีกับการเงินตรงกัน สอนบัญชีให้
กรรมการด้วยกัน
5. ตรวจสอบ / ประชาสัมพันธ์ มีหน้าที่ แจ่งข่าวสารให้สมาชิกและกรรมการรู้
อย่างเท่ากัน ประสานงานระหว่างสมาชิกและกรรมการให้เข้าประชุมร่วมกัน ต้อนรับบุคคลภาย
นอก

กรรมการฝ่ายบริหาร 8 คน ต้องสรุปบัญชีในแต่ละเดือน แต่ละคนถือบัญชีทั้งหมด 3 เล่ม
ด้วยกัน

1. บัญชีรับฝากเงินออม	เป็นฐานข้อมูลของสมาชิกแต่ละคนมาออมเงิน การเข้า-ออก
ของสมาชิก การเพิ่ม ลด จำนวนหุ้น ในแต่ละเดือน
2. บัญชีรายรับ – รายจ่าย	เพื่อเป็นการรวบรวมการใช้จ่ายในแต่ละเดือน
3. บัญชี 5 กองทุน	เพื่อต้องการให้รู้ว่าเงินทั้งหมดของกลุ่มมีจำนวนเท่าไร และอยู่
ที่ไหนบ้าง

ภารกิจในวันทำการ

ในวันที่ 6 ของทุกเดือน เป็นวันทำการของกลุ่มกรรมการจะแบ่งกันทำงานซึ่งมี 2 จุดใหญ่ คือ จุดที่ 1 รับฝากเงินออมสัจจะ จุดที่ 2 รับสมาชิกใหม่ ในแต่ละจุดมีกรรมการอย่างน้อย 4-5 คน ที่เหลือก็คอยช่วยประชาสัมพันธ์ว่าจุดไหนทำอะไรบ้าง

ซึ่งมีกฎระเบียบ กติกา กลุ่มออมทรัพย์ ดังนี้

การเป็นสมาชิก

1. สมาชิกคนใดขาดส่งเงินสัจจะติดต่อกัน 3 เดือน ถือว่าขาดจากการเป็นสมาชิก
2. สมาชิกที่ประสงค์จะลาออกให้แจ้งล่วงหน้าอย่างน้อย 1 เดือน
3. สมาชิกที่ลาออกไม่ครบ 1 ปี ทางกลุ่มจะไม่ปันผลกำไรให้
4. ทรัพย์สินที่ทางกลุ่มสร้างขึ้นมา ผู้ที่ลาออกจากการเป็นสมาชิกไปแล้วจะไม่มีสิทธิ์ใดๆ ทั้งสิ้น

การออมสัจจะ

1. กลุ่มเปิดทำการรับเงินออมสัจจะทุกวันที่ 6 ของเดือน ตั้งแต่เวลา 09.00 น. – 15.00 น.
2. ผู้ใดขาดส่งเงินออมสัจจะต้องเสียค่าปรับวันละ 10 บาท

การบริหารจัดการกลุ่ม

1. คณะกรรมการกลุ่มจะต้องเป็นคนที่สมาชิกเลือกขึ้นมา
2. กรรมการกลุ่มมีวาระในการบริหาร 1 ปี และสามารถเป็นกรรมการได้ไม่เกิน 3 สมัย
3. ถ้าจะเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบใหม่จะต้องให้ครบ 1 ปี และจะต้องยอมรับเสียงข้างมากในที่ประชุม

ที่ทำการกลุ่ม

ในช่วงที่มีการจัดตั้งกลุ่มเพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติทางทะเล แคนน่าน ในหมู่บ้านได้ตั้งวงพูดคุยกันบ่อยมาก ประกอบกับมีนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี มาเข้าค่ายร่วมกับ ลูกหลานของคนในชุมชน ร่วมกันสร้างศาลาเพื่อใช้ในการพูดคุยของคนในชุมชน โดยการขอใช้พื้นที่ของนางแมะ ยาหยานหมัน ซึ่งเป็นเจ้าแม่แปปลาในหมู่บ้าน โครงสร้างตัวศาลาจะทำมาจากคันทองอวนรุ่น หลังคามุงจาก กันผาด้วยไม้ไผ่ 2 ด้านข้าง หันหน้าไปทางทะเล อยู่ติดกับชายหาด เมื่อเกิดกลุ่มออมทรัพย์จึงได้ใช้ศาลาแห่งนี้เป็นที่ทำการกลุ่ม

การดำเนินงาน

ระยะปีที่ 1 /2541

พบปัญหามาก เช่น กรรมการไม่ได้มาทำงาน สมาชิกขาดการออมสัจจะ (ลืม) กรรมการทำบัญชีไม่คล่อง สมาชิกไม่ค่อยเข้าร่วมประชุม สาเหตุ สมาชิกเข้าใหม่ไม่เข้าใจกฎระเบียบ กรรมการไม่ค่อยรับบทบาทหน้าที่และขาดประสบการณ์ เช่น การทำบัญชี แก๊ซโดย แจกกฎระเบียบให้สมาชิกทุกคน กรรมการฝ่ายบัญชี ไปอบรมบัญชี ศึกษาดูงาน จนกระทั่งคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์ทำบัญชีเป็น และสามารถถ่ายทอดความรู้สู่ชุมชนใกล้เคียงในหมู่บ้าน เครือข่ายชมรมชาวประมงพื้นบ้าน จ.สตูลประกอบด้วย 4 อำเภอ ได้แก่ ในอำเภอละงู(บ้านหัวหิน บ้านปากบาง บ้านหลอมป็น บ้านท่ามาลัย) อำเภอท่าแพ(บ้านสาคร บ้านคลองลิติ) อำเภอเมือง (ต.เกาะสาหร่าย) และอำเภอทุ่งหว้า(บ้านขนคลานตะวันออก / ตก บ้านราไวย์เหนือ/ใต้) และยังสามารถสอนบัญชีให้กับกลุ่มต่างๆที่อยู่ต่างจังหวัดที่สนใจจะศึกษาได้ด้วย และประสานให้เจ้าหน้าที่องค์กรพัฒนาเอกชนเข้ามาเป็นพี่เลี้ยงให้คำปรึกษาแนะนำ กรรมการพบปะพูดคุยกันบ่อยขึ้น

ดำเนินการมาได้ 3 เดือน ต้องเรียกสมาชิกมาประชุมใหญ่ครั้งที่ 1 เรื่องการออมสัจจะ ด้วยกฎระเบียบข้อที่ 2 ค่าปรับวันละ 10 บาท เพราะยังเป็นเรื่องใหม่ของชุมชนในเรื่องการจัดระเบียบวินัยให้กับตัวเองซึ่งจะมีปัญหาตามมา เช่น สมาชิกไม่สามารถทำตามกฎระเบียบข้อนี้ได้ มีสมาชิกคนหนึ่งที่ไม่มาออมเงินเป็นเวลา 1 เดือน ทำให้ต้องเสียค่าปรับจำนวนเงิน 300 บาท ในขณะที่ฝากเงินออมเดือนละ 10 บาท แต่ต้องเสียค่าปรับที่สูงเกินไป กรรมการฝ่ายบัญชี และการเงินต้องทำงานหลายวัน เห็นว่าเป็นปัญหาใหญ่ต่อการบริหารจัดการ จึงร่วมกันปรับกฎระเบียบข้อนี้ใหม่ เป็นปรับเดือนละ 30 บาท และกลุ่มทำการเพียงวันเดียว คือวันที่ 6 ของทุกเดือน

เมื่อทำการได้ครบ 6 เดือน เรียกประชุมครั้งที่ 2 เรื่องการนำเงินของกลุ่มมาใช้ประโยชน์ สมาชิกได้ฝากเงินออมสัจจะครบ 6 เดือน มีสมาชิกจำนวน 218 คน มีเงินออมสัจจะจำนวน 65,030 บาท ซึ่งจากการร่วมกันคิดว่าจะนำเงินมาใช้ประโยชน์อย่างไรได้บ้าง จากการประชุมมีมติว่าให้สมาชิกสามารถมายืมเงินก่อนนี้ได้ เริ่มตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2541 เป็นต้นไป ในเดือนแรกมีสมาชิกมายืมเงินของกลุ่มจำนวน 4 ราย เป็นจำนวนเงิน 20,000 บาท ซึ่งส่วนใหญ่จะนำเงินไปซื้อเครื่องมือประมง เช่น ชี้อวนและร่วมกันวางกฎระเบียบเพิ่มดังนี้

การยืมเงิน

1. สมาชิกที่ต้องการยืมเงินต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 15 ปี บริบูรณ์

2. สมาชิกที่มีสิทธิ์ยืมเงินต้องมีอายุการเป็นสมาชิกไม่ต่ำกว่า 6 เดือน (นับตั้งแต่วันที่สมัครเป็นสมาชิก)
3. สมาชิกที่ต้องการยืมเงินต้องยื่นคำร้องและแบบฟอร์มการยืมทุกวันที่ 6 ของเดือน ตั้งแต่เวลา 09.00น. – 12.00น.
4. ผู้ยืมสามารถรับเงินยืมได้หลังจากยื่นคำร้องภายใน 7 วัน ซึ่งต้องผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการบริหารกลุ่ม
5. สมาชิกที่ขาดส่งเงินยืมในเดือนใด ต้องเสียค่าปรับเดือนละ 100 บาท
6. ผู้ใดขาดส่งเงินยืมเกินกำหนดที่ทางกลุ่มวางไว้ จะต้องเสียค่าบำรุงกลุ่มเป็น 2 เท่า

การค้ำประกัน

1. สมาชิกที่ต้องการยืมเงินต้องมีสมาชิมาค้ำประกัน 4 คน คนในครอบครัวสามารถค้ำประกันได้ 1 คน
2. สมาชิก 1 คน ค้ำประกันคนอื่นได้ไม่เกิน 3 คน และไม่มีสิทธิ์ค้ำประกันให้ผู้อื่นหากสมาชิกเก่าที่ค้ำประกันยังใช้นี้ไม่หมด
3. หากสมาชิกคนใดยืมเงินแล้วไม่ส่ง ผู้ค้ำประกันต้องรับผิดชอบ
4. สมาชิกคนใดที่ค้ำประกันให้แล้วไม่รับผิดชอบ จะไม่มีสิทธิ์ยืมเงินและค้ำประกันผู้อื่นอีก

การผ่อนชำระ

1. สมาชิกสามารถยืมเงินได้คนละไม่เกิน 5,000 บาท ในปีแรก มีอัตราการผ่อนชำระดังนี้คือ
 - 1.1 ยืมในวงเงินไม่เกิน 2,000 บาท ผ่อนชำระ 6 เดือน
 - 1.2 ยืมในวงเงินไม่เกิน 3,000 บาท ผ่อนชำระ 8 เดือน
 - 1.3 ยืมในวงเงินไม่เกิน 4,000 บาท ผ่อนชำระ 10 เดือน
 - 1.4 ยืมในวงเงินไม่เกิน 5,000 บาท ผ่อนชำระ 12 เดือน
2. ผู้ยืมต้องจ่ายค่าบำรุงให้กับกลุ่ม 10 % ของเงินยืมทั้งหมด และต้องผ่อนชำระเป็น 2 งวด คือ งวดแรกต้องผ่อนชำระครึ่งหนึ่งเมื่อได้รับเงินยืม และชำระส่วนที่เหลือไม่เกินงวดสุดท้ายของการผ่อนชำระเงินยืม

การบริหารจัดการกลุ่ม

เงินกำไรใน 1 ปี คิดเป็น 100 % ปันเข้ากองทุนต่างๆ ดังนี้

1. ปันผลคืนสมาชิก 50%

2. กองทุนธุรกิจ	30%
3. กองทุนสวัสดิการ	10%
4. กองทุนพัฒนากลุ่ม	5%
5. กองทุนพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม	5%

ช่วงเดือน กันยายน – ตุลาคม 2541 มีพายุหนัก ทำให้ศาลากลุ่มออมทรัพย์ถูกพายุพัดเอาดินมากลบบริเวณม้านั่งจมหายไปใตดิน จึงทำให้ไม่สามารถต่อการมาทำงาน เพราะว่ากรรมการไม่ได้มานั่งทุกวัน จึงไม่มีคนมาดูแลตกแต่งได้ทุกวัน คณะกรรมการ และแกนนำ ได้ร่วมกันปรึกษาหารือ สรุปว่าต้องสร้างที่ทำการใหม่และต้องห่างจากชายหาดพอประมาณเพื่อป้องกันในช่วงฤดูมรสุม ขณะเดียวกันก็มีสมาชิกคนหนึ่งมาขอซื้อศาลาเพื่อตกแต่งใช้เป็นที่อยู่อาศัย ซึ่งทางกรรมการและแกนนำก็เห็นสมควรให้เพราะบ้านเดิมถูกพายุพัดพาจนเสียหาย และได้ให้เป็นค่าตอบแทนแก่กลุ่มจำนวนเงิน 3,000 บาท หลังจากนั้นก็ใช้บ้านของนางวัน อังศุภานิข ซึ่งเป็นคณะกรรมการที่มีบ้านอยู่ใกล้ศาลากลุ่มออมทรัพย์มากที่สุดเป็นที่ทำการกลุ่มชั่วคราว พร้อมกันนี้ก็เสนอว่า ให้กลุ่มออมทรัพย์ไปทำการอยู่ในพื้นที่ของตนเองก่อน โดยจะสร้างโรงเรียนให้ด้วยงบประมาณส่วนตัว และใช้ทำการชั่วคราว เมื่อมีโอกาสที่จะขยายขยายค่อยว่ากันอีกที ซึ่งกรรมการก็มีความเห็นชอบร่วมกัน จึงเปิดการประชุมใหญ่ขึ้น เพื่อแจ้งให้เรียกสมาชิกทราบและขอความคิดเห็น ผลจากการประชุมสมาชิกมีความเห็นชอบ และได้นำเงิน 3,000 บาท มาเป็นทุนสมทบในการสร้างโรงเรียน

สิ้นปี 2541 พบว่ามีสมาชิกทั้งสิ้นจำนวน 232 ราย จากสมาชิกทั้งหมดจำนวน 258 ราย และได้ลาออกจำนวน 26 ราย และได้ใช้ประโยชน์โดยการมายืมเงินทั้งหมด 31 ราย เป็นจำนวนเงิน 155,000 บาท มีเงินกำไรที่มาจากค่าบำรุงกลุ่ม และค่าปรับ จำนวนเงินทั้งสิ้น 11,030 บาท สามารถปันผลให้แก่แต่ละกองทุนต่างๆดังนี้

1. บัณฑิตสมาชิก	จำนวนเงิน	5,927.22	บาท
2. กองทุนธุรกิจ	จำนวนเงิน	2,712.62	บาท
3. กองทุนสวัสดิการ	จำนวนเงิน	1,187.74	บาท
4. กองทุนพัฒนากลุ่ม	จำนวนเงิน	609.45	บาท
5. กองทุนพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม	จำนวนเงิน	593.57	บาท

กองทุนสมาชิกคิดเป็นกำไรต่อหุ้นจะได้เท่ากับหุ้นละ 0.49 สตางค์

ระยะปีที่ 2 /2542

กรรมการฝ่ายบัญชีได้พัฒนาทักษะบัญชีจนกระทั่งสอนบัญชีให้กับกรรมการในกลุ่มและกลุ่มออมทรัพย์เพื่อนบ้านใกล้เคียงได้ เช่น กลุ่มออมทรัพย์บ้านปากบาง และสมาชิกที่สนใจเริ่มเข้ามาช่วยงานกลุ่มบ้าง เช่น ช่วยรับเงินออมสัจจะในวันทำการกลุ่ม และช่วยทำบัญชี เมื่อมีการประชุมสามัญเดือนกันยายน 2542 สมาชิกและกรรมการร่วมกันปรับปรุงกฎระเบียบ

1.ในเรื่องของค่าปรับเงินยืมซึ่งจากเดิมจะปรับเดือนละ 100 บาท / ราย เมื่อร่วมวิเคราะห์กับสมาชิกแล้วเห็นว่าน่าจะลดเพราะสูงเกินไปเกรงว่าจะเพิ่มภาระให้กับสมาชิก เวลาที่เป็นมรสุมสมาชิกบางรายต้องงดผ่อนชำระให้กับทางกลุ่มก็มี ซึ่งจากมติดสรุปว่าลดลงเหลือเป็นปรับเดือนละ 50 บาท/ราย

2.กรรมการซึ่งหมดวาระลงและต้องเลือกสรรขึ้นมาใหม่ จากมติที่ประชุมเสนอว่าต้องการให้คณะกรรมการชุดเก่ายังคงบริหารไปก่อนโดยให้เหตุผลว่า กรรมการเพิ่งเริ่มจะทำงานได้ปีเดียว ยังไม่ค่อยจะรู้เรื่องการบริหารกลุ่มมากนัก รวมถึงการทำบัญชี ยังค่อยๆเรียนรู้อีกเยอะพอที่จะสามารถสอนให้กรรมการชุดต่อไปเข้าใจได้ง่ายขึ้น นอกจากนี้ยังร่วมกันพูดคุยถึงคำตอบแทนของคณะกรรมการในการรับภาระกลุ่ม โดยสรุปว่าในทุกสิ้นปี จัดสรรคำตอบแทนให้คณะกรรมการเป็นจำนวนเงิน 10 % ของเงินกำไรทั้งหมด จากนั้นก็จะเป็นเงินกำไร 100 % นำมาปันเข้าแต่ละกองทุน

เมื่อประชุมสิ้นปีก็ได้คัดเลือกคณะกรรมการชุดใหม่ ซึ่งจะมีกรรมการชุดเก่าบางคนเสนอตัวเป็นที่ปรึกษาพร้อมทั้งเสนอสมาชิกที่สนใจได้มาช่วยในวันทำการ และช่วยทำบัญชีเป็นกรรมการในชุดต่อไป ผลจากการคัดเลือกโดยใช้วิธีการกาบัตร มีทั้งคนใหม่และคนเก่าปะปนกันเป็นที่พอใจแก่สมาชิก

สิ้นปี 2542 จากเดิมที่มีอยู่จำนวน 232 ราย มีสมาชิกมาสมัครเพิ่มจำนวน 39 ราย และได้ลาออกจำนวน 43 ราย รวมแล้วมีสมาชิกทั้งสิ้นจำนวน 228 ราย และได้ใช้ประโยชน์โดยการมายืมเงินทั้งหมด 77 ราย เป็นจำนวนเงิน 385,000 บาท มีเงินกำไรที่มาจากค่าบำรุงกลุ่มและค่าปรับ จำนวนเงินทั้งสิ้น 34,270 บาท ปันให้กับกรรมการ 10 % เป็นจำนวนเงิน 3,427 บาท ส่วนที่เหลือก็เป็นกำไร 100 % สามารถปันผลให้แก่ละกองทุนต่างๆดังนี้

1. ปันคืนสมาชิก	จำนวนเงิน	14,544	บาท
2. กองทุนธุรกิจ	จำนวนเงิน	10,320.08	บาท
3. กองทุนสวัสดิการ	จำนวนเงิน	3,251.71	บาท
4. กองทุนพัฒนากลุ่ม	จำนวนเงิน	1,101.34	บาท
5. กองทุนพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม	จำนวนเงิน	1,625.87	บาท

กองทุนสมาชิกคิดเป็นกำไรต่อหุ้นจะได้เท่ากับหุ้นละ 0.59 สตางค์

ระยะปีที่ 3/2543

ได้ร่วมโครงการ เมนู 5 กับชมรมชาวประมงพื้นบ้านจังหวัดสตูล ซึ่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนเพื่อสังคม (SIF) ชมรมชาวประมงพื้นบ้านจังหวัดสตูล ได้เสนอโครงการจัดสวัสดิการเร่งด่วนผู้ยากลำบาก (เมนู 5) โดยมีกลุ่มออมทรัพย์ในเครือข่ายเข้าร่วม จำนวน 11 หมู่บ้าน โดยแบ่งทุนเป็น 2 ประเภท

1. ทุนส่งเสริมอาชีพ (ทุนหมุนเวียน) สำหรับผู้ยากลำบากที่สามารถประกอบอาชีพได้
2. ทุนสวัสดิการ (ให้เปล่า) สำหรับผู้ยากลำบากที่ไม่สามารถประกอบอาชีพได้ เช่น คนพิการ ผู้ป่วยเรื้อรัง ทุนการศึกษาแก่เด็กกำพร้า คนชราที่ไม่มีคนเลี้ยงดู

กลุ่มออมทรัพย์บ้านหัวหิน ได้รับการสนับสนุนงบประมาณทุนส่งเสริมอาชีพ (ทุนหมุนเวียน) จำนวน 471,900 บาท ผู้ยากลำบาก 19 คน และได้รับการสนับสนุนงบประมาณทุนสวัสดิการ (ให้เปล่า) จำนวน 364,800 บาท ผู้ยากลำบาก 83 คน

ในปีนี้ได้มีคนในหมู่บ้านมาสมัครเป็นสมาชิกเพิ่ม เพื่อจะได้เข้าร่วมโครงการ เพราะเป็นเงื่อนไขของชมรมที่ได้ตกลงกับกองทุน SIF พอดครบ 6 เดือน สมาชิกเหล่านั้นเริ่มยืมเงินจากกลุ่มจนการเงินเริ่มสะดุด ยืมแล้วไม่คืนตามกำหนดบ้าง ไม่มาติดต่อกับกลุ่มบ้าง เป็นปัญหามาจนปัจจุบัน

ในฐานะที่เป็นลูกข่ายชมรมชาวประมงพื้นบ้านจังหวัดสตูล ร่วมจัดทำโครงการการจัดสวัสดิการชุมชนเร่งด่วนเพื่อผู้ยากลำบาก กรรมการกลุ่มออมทรัพย์บางส่วนได้ถูกเลือกไปเป็นกรรมการชมรมฯ สตูล และได้เริ่มจัดทำกลุ่มออมทรัพย์เป็นกลุ่มแรกใน 11 หมู่บ้าน จึงมีโอกาสดำเนินไปช่วยสอนการทำบัญชี การบริหารจัดการกลุ่ม แก่กลุ่มออมทรัพย์ในเครือข่าย ร่วมกับเจ้าหน้าที่โครงการอันดามัน จังหวัดสตูล นอกจากนี้ยังมีโอกาสต้อนรับกลุ่มที่มาศึกษาดูงานจากต่างบ้านและต่างจังหวัดอยู่เป็นประจำ เช่น

- กลุ่มออมทรัพย์เกาะยาวใหญ่ จ.พังงา วันที่ 25 มกราคม 2543
- กลุ่มออมทรัพย์บ้านปอเจ็ดลูก จ.สตูล วันที่ 20 มีนาคม 2543
- กลุ่มจัดการทรัพยากรธรรมชาติ กลุ่มออมทรัพย์ จาก จ.ยโสธร สุรินทร์ มหาสารคาม ศรีสะเกษ วันที่ 22 – 23 มีนาคม 2543
- กลุ่มออมทรัพย์ หมู่ที่ 1,2,3,4 ต.ชอนคลาน อ.ทุ่งหว้า จ.สตูล วันที่ 1 กันยายน 2543

เมื่อมีการประชุมสามัญตอนต้นปีสมาชิกร่วมกันวางกฎเกณฑ์การยืมเงินของสมาชิกเพื่อ
ให้การจัดการบริหารของกลุ่มเป็นไปอย่างราบรื่น ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้
การยืมเงิน

สมาชิกกู้ยืมเงินได้สองประเภท (1) ประเภทสามัญ (2) ประเภทสมุดออมทรัพย์ค้ำประกัน
มีรายละเอียดดังนี้

ประเภทสามัญ

- สมาชิกที่มีอายุการเป็นสมาชิกตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2541-2542 ยืมเงินได้
รายละเอียด 5,000 บาท
- สมาชิกที่มีอายุการเป็นสมาชิกตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2543 เป็นต้นไป ยืมเงิน
ได้รายละเอียด 3,000 บาท

ประเภทสมุดออมทรัพย์ค้ำประกัน

- สมาชิกยืมเงินได้ 2 ใน 3 เท่า ของจำนวนเงินที่มีอยู่ในสมุด และสมุดที่
จะนำมาค้ำประกันจะต้องเป็นคนในครอบครัวเดียวกันเท่านั้น

สิ้นปี 2543 จากเดิมที่มีอยู่จำนวน 228 ราย มีสมาชิกมาสมัครเพิ่มจำนวน 392 ราย
และได้ลาออกจำนวน 20 ราย รวมแล้วมีสมาชิกทั้งสิ้นจำนวน 600 ราย และได้ใช้ประโยชน์โดย
การมายืมเงินทั้งหมด 127 ราย เป็นประเภทสามัญจำนวน 114 รายจำนวนเงิน 570,000 บาท
ประเภทสัจจะค้ำประกันจำนวน 13 ราย จำนวนเงิน 54,300 บาท มีเงินกำไรจำนวนเงินทั้งสิ้น
64,510 บาท ปันให้กับกรรมการ 10 % เป็นจำนวนเงิน 6,450 บาท ส่วนที่เหลือก็เป็นกำไร 100%
สามารถปันผลให้แก่ละกองทุนต่างๆดังนี้

1. ปันคืนสมาชิก	จำนวนเงิน	28,610	บาท
2. กองทุนธุรกิจ	จำนวนเงิน	6,506	บาท
3. กองทุนสวัสดิการ	จำนวนเงิน	12,013	บาท
4. กองทุนพัฒนากลุ่ม	จำนวนเงิน	7,950	บาท
5. กองทุนพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม	จำนวนเงิน	2,981	บาท

กองทุนสมาชิกคิดเป็นกำไรต่อหุ้นจะได้เท่ากับหุ้นละ 0.63 สตางค์

คณะกรรมการ

ใช้วิธีการเลือกตั้งเหมือนกับปี 1 เพิ่มฝ่ายบัญชีขึ้นมา 6 คน เพื่อให้กรรมการหาคนใหม่
เข้ามาเรียนรู้เรื่องการทำบัญชีและให้ถือสมุดบัญชีคนละ 1 ชุด มีฝ่ายประชาสัมพันธ์ 3 คน ขึ้นมา
แทนฝ่ายตรวจสอบ ได้มีสมาชิกเข้ามาเป็นกรรมการหลายคน ซึ่งทำให้เห็นว่าสมาชิกมีความสนใจ
ที่จะเข้ามาบริหารงาน

กองทุนสวัสดิการ

- สมาชิกตลอดบุตร รายละ 200 บาท
- สมาชิกที่เข้ารักษาตัว และนอนที่โรงพยาบาล คืนละ 50 บาทใน 1 ปี ไม่เกิน 10 คืน / เท่ากับ 500 บาท
- สมาชิกที่เสียชีวิตจ่ายให้กับครอบครัวรายละ 500 บาท

ระยะปีที่ 4 /2544

เนื่องจากมีสมาชิกเพิ่มมากขึ้นและกรรมการต้องทำงานหลายส่วน ทั้งภาระหน้าที่ของกลุ่มออมทรัพย์ และภาระของกรรมการชมรมฯ ซึ่งต้องทำงานเชิงรุกเพื่อทำความเข้าใจกับสมาชิกอย่างมาก และต้องติดตามผลความคืบหน้า ทำให้ต้องลงพื้นที่เยี่ยมเยียนกลุ่มออมทรัพย์ในเครือข่ายอยู่เป็นประจำเมื่อ ทำให้การจัดสรรเวลาในการทำงานกลุ่มออมทรัพย์ลดน้อยลง ก็เลยแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยรับสมัครสมาชิกมาเป็นกรรมการเข้ามาเสริมแทนกรรมการที่ไม่มีเวลาให้กับกลุ่ม ได้ปรับเปลี่ยนกฎระเบียบใหม่หลายข้อ เช่น การบริหารจัดการกองทุน

กองทุนสวัสดิการ

การนำเงินของกองทุนสวัสดิการมาใช้ให้เกิดประโยชน์แก่สมาชิกกลุ่ม โดยจ่ายให้กับสมาชิกตามรายการ ดังนี้

1. สมาชิกที่ตลอดบุตร รายละ 200 บาท
2. สมาชิกที่เข้ารักษาตัวและต้องนอนในโรงพยาบาล คืนละ 50 บาท ใน 1 ปี ไม่เกิน 10 คืน/ เท่ากับ 500 บาท
3. สมาชิกที่เสียชีวิตจ่ายให้กับครอบครัว รายละ 500 บาท

เงินกำไรใน 1 ปี คิดเป็น 100 % ปันเข้ากองทุนต่างๆ ดังนี้

ปันผลคืนสมาชิก	50%
กองทุนธุรกิจ	20%
กองทุนสวัสดิการ	10%
กองทุนพัฒนากลุ่ม	15%
กองทุนพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม	5%

สิ้นปี 2544 จากเดิมที่มีสมาชิกอยู่จำนวน 600 ราย มีสมาชิกรับสมัครเพิ่มจำนวน 26 ราย และได้ลาออกจำนวน 52 ราย รวมแล้วมีสมาชิกทั้งสิ้นจำนวน 574 ราย และได้ใช้ประโยชน์โดยการมาเยี่ยมเงินทั้งหมด 244 ราย เป็นประเภทสามัญจำนวน 174 รายจำนวนเงิน 630,000 บาท ประเภทสัจจะค้าประกันจำนวน 50 ราย จำนวนเงิน 305,100 บาท มีเงินกำไร

จำนวนเงินทั้งสิ้น 94,236 บาท ปันให้กับกรรมการ 10 % เป็นจำนวนเงิน 11,650 บาท ส่วนที่เหลือก็เป็นกำไร 100 % สามารถปันผลให้แก่ละกองทุนต่างๆดังนี้

1. บันดินสมาชิก	จำนวนเงิน	40,586	บาท
2. กองทุนธุรกิจ	จำนวนเงิน	17,681	บาท
3. กองทุนสวัสดิการ	จำนวนเงิน	8,912	บาท
4. กองทุนพัฒนากลุ่ม	จำนวนเงิน	10,947	บาท
5. กองทุนพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม	จำนวนเงิน	4,460	บาท

กองทุนสมาชิกคิดเป็นกำไรต่อหุ้นจะได้เท่ากับหุ้นละ 0.56 สตางค์

ระยะปีที่ 5/2545

ในปีนี้คณะกรรมการยังร่นกับการแก้ปัญหาสมาชิกที่ยืมเงินไปแล้วไม่คืนให้กับกลุ่มได้ไปสร้างกระแสให้คนภายนอกเข้าใจว่าเงินไม่ได้เป็นของสมาชิกในกลุ่มแต่เป็นเงินมาจากข้างนอกไม่ต้องคืนให้กับกลุ่มหรอก ไม่เข้าเงินก็หมด สมาชิกส่วนหนึ่งได้มาลาออกจากกลุ่ม อีกส่วนหนึ่งจะลาออกแต่ไม่สามารถออกได้เพราะคำประกันคนที่ไม่มาคืนเงินให้กับกลุ่ม แต่จะเป็นกับสมาชิกที่เข้าใหม่ สมาชิกเก่าส่วนใหญ่ไม่ได้ค่อยตามไปกับกระแสเหล่านั้น เพราะมีปัญหาอะไรก็จะมาถามไถ่กับกรรมการว่าเรื่องมันเป็นอย่างไร เรื่องนี้เป็นปัญหาใหญ่ของกลุ่ม ทำให้กรรมการต้องทำงานหนักขึ้น ไปเตือนให้สมาชิกมาคืนเงินให้กับกลุ่มบ่อยครั้งเข้าก็กลายเป็นเรื่องบาดหมางส่วนตัว แต่บางรายก็ได้ผลมาผ่อนชำระจนหมด เรียกคนคำประกันมาคุยให้คนคำประกันติดตามผู้ยืมก็ได้ผลบางรายผู้คำประกันกับผู้ยืมบาดหมางกันก็มี ในการประชุมก็ได้ยกเอาเรื่องมาคุยกันบ่อยครั้ง สมาชิกส่วนใหญ่เห็นความพยายามของกรรมการที่ติดตามเงินของกลุ่มอย่างต่อเนื่อง มีมติให้ดำเนินการตามกฎหมายกับผู้ยืมที่ไม่ยอมชำระหนี้ให้กับกลุ่ม แต่กรรมการยังไม่ได้ดำเนินการ ในเรื่องดังกล่าว ขณะนั้นเป็นช่วงรอยต่อระหว่างกรรมการชุดเก่าและชุดใหม่ กรรมการชุดเก่าได้ถ่ายทอดข้อมูลและสอนการทำบัญชีให้กรรมการชุดใหม่ และกรรมการชุดใหม่ต้องศึกษารายละเอียดขั้นตอนของกฎหมายว่าจะต้องทำอะไรบ้าง และมีค่าใช้จ่ายอะไรบ้าง เท่าไร ค่าใช้จ่ายเหล่านั้นใครเป็นผู้จ่าย และนำเงินส่วนไหนมาสำรองจ่าย

สิ้นปี 2545 จากเดิมที่มีสมาชิกอยู่จำนวน 574 ราย มีสมาชิกมาสมัครเพิ่มจำนวน 6 ราย และได้ลาออกจำนวน 92 ราย รวมแล้วมีสมาชิกทั้งสิ้นจำนวน 488 ราย และได้ใช้ประโยชน์โดยการมายืมเงินทั้งหมด 138 ราย เป็นประเภทสามัญจำนวน 66 ราย จำนวนเงิน 242,000 บาท ประเภทสัจจะคำประกันจำนวน 72 ราย จำนวนเงิน 454,060 บาท มีเงินกำไรจำนวนเงินทั้งสิ้น

98,725 บาท ปั่นให้กับกรรมการ 10 % เป็นจำนวนเงิน 8,072 บาท ส่วนที่เหลือก็เป็นกำไร 100 % สามารถปันผลให้แก่ละกองทุนต่างๆดังนี้

1. ปั่นคืนสมาชิก	จำนวนเงิน	34,225	บาท
2. กองทุนธุรกิจ	จำนวนเงิน	16,198	บาท
3. กองทุนสวัสดิการ	จำนวนเงิน	7,744	บาท
4. กองทุนพัฒนากลุ่ม	จำนวนเงิน	10,743	บาท
5. กองทุนพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม	จำนวนเงิน	3,743	บาท
กองทุนสมาชิกคิดเป็นกำไรต่อหุ้นจะได้เท่ากับหุ้นละ 0.41 สตางค์			

ระยะปีที่ 6 /2546

หลังจากที่ได้อาศัยโรงเรียนของนางวัน อังศุภาณี ในการทำงานของกลุ่มออมทรัพย์ มาเป็นเวลานาน กรรมการและสมาชิกได้ร่วมกันหาทางที่จะขยาย โดยการซื้อที่ดินไว้เพื่อสร้างเป็นที่ทำการของกลุ่มในราคา 150,000 บาท ได้ทำสัญญาซื้อขายกับผู้ขายในวันที่ 21 สิงหาคม โดยที่นำเงินปันผลของสมาชิกในปี 2546 และเงินกองทุนธุรกิจ มาสมทบ

ผลจากการดำเนินงานของคณะกรรมการในเรื่องของสมาชิกที่ผิดสัญญา ทำให้สมาชิกกระตือรือร้นที่จะมาติดต่อกับทางกลุ่มมากขึ้น แต่ยังมีบางส่วนที่ยังคงเพิกเฉย ซึ่งทางกลุ่มได้เดินต่อโดยที่ได้ติดต่อกับทางทนายเพื่อดำเนินคดีต่อไปตามที่ได้ส่งหนังสือแจ้งไป

คณะกรรมการ

ปัจจุบันกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เหลืออยู่ทั้งหมด 9 คน สาเหตุที่เหลือ 9 คน เพราะกรรมการมีแต่ชื่อไม่มีคนทำงาน ประกอบด้วยฝ่าย ต่างๆดังนี้ ประธาน 1 คน การเงิน 2 คน ที่ปรึกษาบัญชี 1 คน บัญชี 3 คน และประชาสัมพันธ์ 2 คน

กฎระเบียบ

จากปี 2545 – 2547 ยังใช้กฎระเบียบเดิมอยู่

สรุปการเปลี่ยนแปลงการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์ในแต่ละช่วงปี

พ.ศ.	กฎระเบียบ	คณะกรรมการ	หมายเหตุ
2541	- ปีแรกมีการเปิดรับสมัครใหม่พอครบ 6 เดือนมีการให้ยืมประเภท สำนัญ โดยยืมสมาชิกค่าประกันเพียงอย่างเดียว ยังไม่เกิดการเปลี่ยนแปลง ในการให้ยืมวงเงิน 5,000 บาท - ในช่วง 3 เดือนแรก จะมีค่าปรับของสมาชิกที่ขาดส่งเงินออมสัจจะ วันละ 10 บาท ทำให้สมาชิกไม่สามารถที่จำทำตามกำหนดการระเบียบที่วางไว้ได้ จึงได้ปรับเปลี่ยนระเบียบจากวันละ 10 บาท เป็นเดือนละ 30 บาท	คณะกรรมการได้มาจากการเลือกตั้ง โดยมีการเสนอชื่อในที่ประชุม เมื่อได้คณะกรรมการครบตามที่ต้องการแล้วก็ได้แบ่งกรรมการที่เลือกไว้ออกเป็นฝ่าย ๆ 1. ฝ่ายบริหาร ทั้งหมด 8 คน ประกอบด้วย 1.1 ประธาน 1 คน 1.2 รองประธาน 1 คน 1.3 เลขานุการ 1 คน 1.4 ฝ่ายการเงิน 3 คน 1.2 ฝ่ายบัญชี 2 คน 2. ฝ่ายตรวจสอบ 5 คน และได้แต่งตั้งให้มีที่ปรึกษากลุ่มออมทรัพย์ด้วย ชุดที่ 1 ได้มีวาระการทำงาน 2 ปี	
2542	ระบุว่าด้วยการยืมเงิน จากเดิมเสียค่าปรับเดือนละ 100 บาท คณะกรรมการและสมาชิก ร่วมกันวิเคราะห์และเห็นว่าน่าจะมีผลดีเพราะสูงเกินไปเกรงว่าจะเพิ่มภาระให้กับสมาชิก เพราะในช่วงมรสุมสมาชิกบางรายต้องงดผ่อนชำระให้กับกลุ่ม จึงมีมติว่าลดค่าปรับเป็นเดือนละ 50/ราย	คณะกรรมการได้มาจากการเลือกตั้ง โดยมีการเสนอชื่อในที่ประชุม เมื่อได้คณะกรรมการครบตามที่ต้องการแล้วก็ได้แบ่งกรรมการที่เลือกไว้ออกเป็นฝ่าย ๆ ฝ่ายบริหาร ทั้งหมด 8 คน ประกอบด้วย 1.1 ประธาน 1 คน	

พ.ศ.	กฎระเบียบ	คณะกรรมการ	หมายเหตุ
		1.2 รองประธาน 1 คน 1.3 เลขานุการ 1 คน 1.4 ฝ่ายการเงิน 3 คน 1.5 ฝ่ายบัญชี 2 คน 2. ฝ่ายตรวจสอบ 5 คน และได้แต่งตั้งให้มีที่ปรึกษากลุ่มออมทรัพย์ด้วย ชุดที่ 1 ได้มีการะการทำงาน 2 ปี	
2543	1. เริ่มให้สมาชิกมีการกู้ยืมเงินได้ สองประเภท (1) ประเภทสามัญ (2) ประเภทสัจจะ ค่าประกัน ประเภทสามัญ - สมาชิกที่มีอายุการเป็นสมาชิก ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2541-2542 เงินยืมได้ รายละ 5,000 บาท - สมาชิกที่มีอายุการเป็นสมาชิกตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2543 เป็นต้นไป ยืมเงินได้ รายละ 3,000 บาท ประเภทสัจจะค่าประกัน สมาชิกยืมเงินได้ 2 ใน 3 ของเงินเดือน ที่มีอยู่ในสมุด และสมุดที่นำมาค้าประกัน จะต้องเป็นคนในครอบครัวเดียวกันเท่านั้น	การให้อำนาจการเลือกตั้งเมื่อปี 1 แตกต่างจากปี 1 คือ ได้มีการเพิ่มฝ่ายบัญชีขึ้นมาเป็น 6 คน เพื่อให้กรรมการหาคนใหม่เข้ามาเรียนรู้เรื่องการทำบัญชีและให้ถือสมุดบัญชีคนละ 1 ชุด และมีฝ่ายที่เกิดขึ้นใหม่ คือ ฝ่ายประชาสัมพันธ์ 3 คน แทนฝ่ายตรวจสอบ ได้มีสมาชิกเข้ามาเป็นกรรมการหลายคนที่ทำให้เห็นว่าสมาชิกมีความสนใจที่จะเข้ามาบริหารงานตรงนี้	

พ.ศ.	กฎระเบียบ	คณะกรรมการ	หมายเหตุ
	2. ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนเพื่อพัฒนาสังคม (SIF) โดยแบ่งทุนเป็น 2 ประเภท 2.1 ทุนส่งเสริมอาชีพ (ทุนหมุนเวียน) สำหรับผู้ยากลำบากที่ประกอบอาชีพได้ 2.2 ทุนสวัสดิการ (ให้เปล่า) สำหรับผู้ยากลำบากที่ไม่สามารถประกอบอาชีพได้ เช่น คนพิการ ผู้ป่วยเรื้อรัง ทุนการศึกษาเด็กกำพร้า คนชราที่ไม่มีคนเลี้ยงดู 3. กองทุนสวัสดิการ 1. สมาชิกที่คลอดบุตร รายละเอียด 200 บาท 2. สมาชิกที่เข้ารับการรักษาตัวและนอนที่โรงพยาบาล คั่นละ 50 บาทใน 1 ปีไม่เกิน 10 คั่น เท่ากับ 500 บาท 3. สมาชิกที่เสียชีวิตจ่ายให้กับครอบครัว รายละเอียด 500 บาท		

พ.ศ.	กฎระเบียบ	คณะกรรมการ	หมายเหตุ
2544-2545	1. ทนสวัสดิการ (ให้เปล่า) สำหรับผู้ยากลำบาก ที่ไม่สามารถประกอบอาชีพได้ เช่น คนพิการ ผู้ป่วยเรื้อรัง ทุนการศึกษาเด็กกำพร้า คนชราที่ไม่มีคนเลี้ยงดู เมื่อสิ้นสุดโครงการก็ไม่มีเงินให้อีก 2. ใช้กฎระเบียบของปี 44 อยู่ ยังไม่มีการเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบใหม่	- ในขณะเดียวกัน ก็ได้มีการเสนอขึ้นแต่สมาชิกส่วนใหญ่ต้องการคณะกรรมการชุดเดิม และกรรมการบางส่วนลาออกเพราะไม่ค่อยมีเวลาทำงาน จากเดิม 15 คน เหลือ 11 คน แตกต่างจากปีที่แล้วคือ ไม่มีรองประธาน และได้มีที่ปรึกษาฝ่ายบัญชีขึ้นมาใหม่ และได้ตัดฝ่ายบัญชีออกอีก และฝ่ายบัญชีก็เหลืออีก 5 คน ฝ่ายประชาสัมพันธ์ตัดออก เหลือ 2 คน	
2545-2547		- ปัจจุบันกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เหลืออยู่ทั้งหมด 9 คน สาเหตุที่เหลือ 9 คือกรรมการมีแต่ชื่อไม่มีคนทำงาน มีเฉพาะวันที่ทำการคือวันที่ 6 เป็นวันทำการของกลุ่มออมทรัพย์ มีฝ่ายที่ทำงานอยู่ในตอนนี้ คือ ประธาน 1 คน, การเงิน 2 คน, ที่ปรึกษาฝ่ายบัญชี 1 คน, บัญชี 3 คน, ประชาสัมพันธ์ 2 คน	จากปี 2545-2547 ให้กฎระเบียบเดิมอยู่

ขั้นตอนการทำงานของคนกระกรรมการในแต่ละช่วงปี

ปี พ.ศ.	ภาระกิจในวันทำการ	การสรุปข้อมูล /ทำ บัญชี	ประชุมกรรมการ/ ที่ ปรึกษา	ประชุมใหญ่	พูดคุยปรึกษา หรือ	การติดตามหนี้	การประสานงานภายนอก
2541	กรรมการจะแบ่งการทำงาน ซึ่งมี 2 จุดคือ จุดที่ 1 การรับฝากเงิน จุดที่ 2 การ ออมสัจจะ จุดที่ 3 การ รับสมาชิกใหม่ แต่ละ จุด มีการรวมการอย่าง น้อย 4-5 คน ที่เหลือ จะคอยช่วยเหลือเกี่ยวกับ เรื่องการประชุมสัมพันธ์ และการเตรียมอาหาร การกิน ลงขันกันและ ช่วยกันทำ	กรรมการจะนำสรุปลง บัญชีที่ได้มาจากการ ออมของสมาชิกและ ตรวจดูจากสมุดที่ลง รายการว่าตรงกันหรือไม่	ประชุมกรรมการที่ปรึกษา เดือนละ 1 ครั้ง เกี่ยวกับ ปัญหาและการดำเนินงาน ไปข้างหน้าของกลุ่ม	ประชุมกรรมการ และสมาชิก 3 เดือน ครั้ง เพื่อ แจ้งให้สมาชิก ทราบถึงการ ดำเนินงานของ กลุ่ม ด้านการเงิน การบัญชี ปัญหา และอุปสรรค และ รวมถึงปัญหาชาว สารจากภายนอก	เป็นเวทีพูดคุยของ ทีมผู้ดูแลผู้แก่ เกี่ยวกับเรื่อง ทรัพยากรธรรมชาติ การ รักษา	ในปีแรกยังไม่มีการ ติดตามหนี้เพราะยังไม่ เปิดให้มีการกู้	เป็นเวทีพูดคุยของ ทีมผู้ดูแลผู้แก่ เกี่ยวกับเรื่อง ทรัพยากรธรรมชาติ การ รักษา

ปี พ.ศ.	ภาระกิจในวันทำการ	การสรุปข้อมูล / ทำ บัญชี	ประชุมกรรมการ / ที่ ปรึกษา	ประชุมใหญ่	พูดคุยปรึกษา หารือ	การติดตามหนี้	การประสานงานภายใน นอก
2542	แบ่งหน้าที่กันรับผิดชอบเป็นจุด ได้แก่ จุดที่ 1 รับฝากเงินออมสัจจะ จุดที่ 2 รับสมาชิกใหม่ จุดที่ 3 ทำเพิ่มเป็นจุดที่ 3 ทำหนังสือสัญญา ปีที่ สอง จะมีลักษณะคล้ายกับปี ที่หนึ่งเพียงแต่ปรับ เปลี่ยนบางส่วน	ปิดบัญชีในวันทำการ โดยการสรุปยอดเงิน ฝาก สรุปจำนวนผู้กู้เงิน และสมาชิกใหม่ เพื่อ เป็นข้อมูลในการทำ บัญชีต่อไป และนัด กรรมการเพื่อทำบัญชี ในแต่ละเดือน	การประชุมกรรมการยังคง เหมือนกับ ปี 2541	การประชุมสามัญ 3 เดือนและมี การประชุมประจำปี เพื่อเป็นผลให้กับ สมาชิก	การพูดคุยปรึกษาหารือเป็นวงพูดคุย ที่ปรึกษาตามบ้าน เรือนของแกนนำ หาแนวทางการจัดการ ทรัพยากรการยัง คงเหมือนปี 2541	มีการเตือนผู้หมด สัญญาให้มาชำระ เงิน - คอยตามบ้าน	- กรรมการแบ่งทีมต้อนรับผู้ ที่มาศึกษาดูงานเรื่องการ จัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

ปี พ.ศ.	ภารกิจในวันทำการ	การสรุปข้อมูล /ทำ บัญชี	ประชุมกรรมการ/ ที่ ปรึกษา	ประชุมใหญ่	พูดคุยปรึกษา หารือ	การติดตามหนี้	การประสานงานภายใน นอก
2543- 2544	การรับเงินออมและเงิน ผ่อนชำระ มี 3 จุด จุด ละ 3 คน จุดที่ 1 ตั้ง แต่หมายเลข 1- 150 จุดที่ 2 ตั้งแต่หมายเลข 151 – 300 จุดที่ 3 ตั้ง แต่หมายเลข 301 – หมายเลขสุดท้าย และ จุดรับสมาชิกใหม่ 1 จุด ประชาสัมพันธ์ 1 จุด กรรมการมีค่าตอบแทน คนละ 100 บาท	แต่ละจุดสรุปของตัวเอง และนำไปสรุปทำบัญชี อีกครึ่งหนึ่ง	ประชุมเดือนละ 1 ครั้ง ร่วมกับที่ปรึกษา	การประชุมสามัญ 3 เดือนและมีกร ประชุมประจำปี เพื่อปันผลให้กับ สมาชิก	การพูดคุยปรึกษา หรือเป็นวงพูดคุย ที่ปรึกษาตามบ้าน เรือนของแกนนำ หาแนวทางการจัด การทรัพยากรยัง คงเหมือนปี 2541	มีการเตือนผู้หนี้หมด สัญญาให้มาชำระ เงิน - คอยตามบ้าน	ต้อนรับผู้มาดูงานสาธารณะ ไสล จ. ศรีสะเกษ กรรมการแบ่งหน้าที่กันรับ ผิดชอบ ฝ่ายอาหาร ฝ่าย สถานที่หลับนอน ฝ่ายตั้ง ประเด็นพูดคุย เตรียมต้อนรับ รับกลุ่มออมทรัพย์เอเจ็ด ลูก

ปี พ.ศ.	ภารกิจในวันทำการ	การสรุปข้อมูล / ทำ บัญชี	ประชุมกรรมการ/ ที่ ปรึกษา	ประชุมใหญ่ เรื่องด่วนและ ประชุมสามัญประ จําปี คือเวลา การบั่นผล	พูดคุยปรึกษา หารือ	การติดตามหนี้	การประสานงานภายใน นอก
2545- 2547	กรรมการรับเงินออม, เงินผ่อนชำระ จะมี ความแตกต่างปี ก่อน ๆ เนื่องจาก บางจุดมีคน มาส่งเงินมากบางครั้ง กรรมการทำงานไม่ทัน แต่บางจุด ไม่มีคนมา หรือมีคนมาน้อยทำให้ กรรมการนั่งว่าง กรรมการก็เลยเปลี่ยน การรับเงินโดยที่สมาชิก จะส่งตรงไหนก็ได้ และ เร็วกว่า แต่สุดท้าย หนังสือสัญญาที่ยังคง เหมือนเดิม	สรุปข้อมูลแต่ละจุดส่ง ไปยังฝ่ายบัญชี ซึ่งจะ ทำการปิดบัญชีแต่ละ เดือน	จะพบกันเฉพาะกันทำการ เพราะกรรมการไม่ค่อยมี เวลา	ประชุมเฉพาะจะมี เรื่องด่วนและ ประชุมสามัญประ จําปี คือเวลา การบั่นผล	- ช่วงหลังที่ ปรึกษากันการนั่ง พูดคุย เรื่อง ทรัพยากรที่ดีขึ้น ต่างกันก็ต่างทำ มาหากินไม่มีเวลา นั่งพูดคุย	- โดยเรียกสมาชิก มาประชุมเกี่ยวกับ การติดตามหนี้ มี การต่อสู้สัญญา พูด คุยตามบ้าน ได้ผล บ้างไม่ได้ผลบ้าง บางรายต้องฟ้อง ร้องต่อศาลเป็นวิธี การตามหนี้ขั้นตอน สุดท้าย	- การจัดทำโครงการวิจัย กระบวนการถอดบท เรียนกลุ่มออมทรัพย์ บ้านหัวเพื่อให้เกิดการ เปลี่ยนแปลงและแนว ทางการพัฒนามากกลุ่ม มีการพูดคุยกับคน กรรมการ การศึกษา ข้อมูลรายรายจ่าย ครัวเรือน

พ.ศ.	ภารกิจในวันทำการ	การสรุปข้อมูล / ทำ บัญชี	ประชุมกรรมการ/ ที่ ปรึกษา	ประชุมใหญ่	พูดคุยปรึกษา หารือ	การติดตามนี้	การประสานงานภาย นอก
	แต่ขาดฝ่ายประชาสัมพันธ์ การเตรียมอาหารการกิน ทางกลุ่มจะเลี้ยงอาหารเที่ยงและมีค่าตอบแทนคนละ 100 บาทต่อวัน ฝ่ายบัญชีมีค่าแทนเดือนละ 400 บาท						-

จากการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์ที่ผ่านมาตั้งแต่ ปี 2541 – ปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของกฎระเบียบ การบริหารจัดการ การเงิน คณะกรรมการสมาชิก เมื่อดูจากข้อมูลแล้ว เราจะเห็นว่ามีการเปลี่ยนแปลง แก้ไขในทุกๆด้านเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เป็นอยู่ กลุ่มพยายามคิดเปลี่ยนแปลงรูปแบบอยู่ตลอดเวลา ร่วมกันหาแนวทาง และทบทวน ถอดบทเรียนการทำงานของกลุ่ม เพื่อให้ได้มาซึ่งแนวทางการพัฒนากลุ่มออมทรัพย์บ้านหัวหิน

ตารางวิเคราะห์ปัญหาของกรรมการและสมาชิก พร้อมทั้งแนวทางแก้ไข และผลการดำเนินงาน

ปี	ปัญหา	สาเหตุ	แนวทางแก้ไข	ผลการดำเนินงาน
พ.ศ. 2541	1. กรรมการทำบัญชีไม่เป็น	◆ เพราะไม่เคยเรียนบัญชีมาก่อน	◆ เข้าร่วมฝึกอบรมการทำบัญชีโดยมีโครงการอันดามันสนับสนุน	◆ กรรมการประมาณ 2-3 คนทำบัญชีคล่องขึ้น
	2. กฎระเบียบไม่สอดคล้องกับความต้องการของสมาชิก	◆ เป็นช่วงแรกของการตั้งกลุ่มซึ่งยังไม่เคยจัดทำกลุ่มยังไม่สามารถวิเคราะห์ถึงปัญหาที่จะตามมาล่วงหน้าได้	◆ ประชุมสมาชิกวางแผนกฎระเบียบของกลุ่ม ◆ ประชุมสมาชิกแก้ไขกฎระเบียบในข้อที่ไม่สามารถปฏิบัติได้จริง	◆ ได้กฎระเบียบเหมาะสมกับกลุ่มสมาชิกสามารถปฏิบัติได้จริง
	3. การบันทึกการประชุม	◆ เพราะไม่เคยชิน	◆ ช่วยกันหลาย ๆ คน	◆ มีคนที่สามารถบันทึกได้เพียงคนเดียว
	4. สมาชิกไม่ค่อยเข้าร่วมประชุม	◆ มีภาระทางบ้าน	◆ ประชาสัมพันธ์เชิญให้กรรมการเดินบอกสมาชิก ◆ แจกหนังสือประชุม	◆ กำหนดวันประชุมให้ชัดเจนโดยให้อยู่ในกฎระเบียบ
	5. กรรมการไม่สามารถนำประชุม / วิเคราะห์ปัญหาได้	◆ ในช่วงแรกมีพี่เลี้ยง จากโครงการอื่น ดามันมาช่วยให้	◆ ช่วงหลังกรรมการมาลองทำกันเอง	◆ กรรมการสามารถดำเนินการประชุมได้ประมาณ 1 - 2

ปี พ.ศ.	ปัญหา	สาเหตุ	แนวทางแก้ไข	ผลการดำเนินงาน
	6. กรรมการมาทำงานน้อย ในวันทำการ	◆ ช่วงแรกยังไม่มีงานมากนัก แต่ก็มี กันหลายคนบางคนก็เลยมาบ้างไม่ มาบ้าง นานเข้าจนกลายเป็นไม่มาเป็นการ ถาวร	◆ ขวนสมาชิกมาช่วยทำงานในวันทำ การ	◆ มีสมาชิกที่สนใจมาช่วยในวันทำ การทำให้รวดเร็วขึ้น
2543	1. สมาชิกไม่เข้าใจกฎ ระเบียบ	◆ ไม่เคยเข้าร่วมประชุม ◆ กรรมการประชาสัมพันธ์ไม่ถึงถึง	◆ แจกกฎระเบียบให้สมาชิก ◆ เวลาประชุมจะพูดทบทวนกฎระเบียบ บ่อยๆ	◆ สมาชิกเข้าใจบ้างแต่เน้อย
	2. สมาชิกร่วมประชุมน้อย	ในครัวเรือนมีหลายคนส่งตัวแทนมาหนึ่ง คน	◆ เดินออกตามครัวเรือน	◆ มีสมาชิกมาประชุมเพิ่มขึ้น
	3. สมาชิกมีเงินแล้วไม่คืน ตามกำหนด	◆ เพราะมีสมาชิกเข้าใหม่แล้วไม่เข้าใจ กฎระเบียบ ◆ ทั้งที่เป็นนิสัยเคยชินกับกองทุนอื่นๆ ที่เข้ามาในหมู่บ้าน	◆ มีการติดตามไปยังครัวเรือนนั้นๆ สอบ ถามว่ามีปัญหาอะไรหรือเปล่า	◆ มีการติดต่อกลับมาบ้างแต่จะ เป็น สมาชิกที่เข้ามาก่อนเมนู 5 ส่วน สมาชิกที่เข้าช่วงเมนู 5 จะไม่มา ซึ่งกรรมการก็ใช้วิธีการติดตาม เรื่อยมา

ปี พ.ศ.	ปัญหา	สาเหตุ	แนวทางแก้ไข	ผลการดำเนินงาน
	4.สมาชิกไม่มีส่วนร่วมในการ มาออกเงิน	◆ เพราะมีกรรมการในพื้นที่สมาชิกจึง ฝากมากับกรรมการ	◆ ประชุมกรรมการเพื่อหาข้อสรุปว่าจะ ทำกันอย่างไร	◆ สรุปว่าบอกให้กรรมการไปพูดทำ ความเข้าใจกับสมาชิกเพื่อให้ สมาชิกมาเอง
2544 - 2546	1.สมาชิกยืมเงินแล้วไม่คืน ตามกำหนด	◆ เป็นเพราะว่าที่ผ่านมาทางกลุ่มยังไม่ มีมาตรการที่มาจัดการให้เป็นเรื่อง เป็นราว	◆ ได้มีมาตรการขึ้นสำหรับสมาชิกที่ผิด สัญญาโดยที่ได้ปรับขั้นตอนดำเนินการ การตามกฎหมายเป็นช่วง เช่น การส่ง หนังสือบอกเลิกสัญญา การส่งหนังสือ มารับสภาพหนี้ และสุดท้ายดำเนินการคดี ทางกฎหมาย	◆ สมาชิกที่ไม่มาติดต่อกับกลุ่มเป็น เวลาหลายปีได้ม.ติดต่อชำระเงิน กับกลุ่ม ◆ สมาชิกที่ติดตามมาพูดคุยตกลง หลายครั้งแล้วไม่ปฏิบัติตามข้อ ตกลง ทางกลุ่มได้ติดต่อกับทนาย เพื่อดำเนินการตามกฎหมายต่อไป

ตารางแสดงทรัพย์สินของกลุ่มออมทรัพย์

พ.ศ.	สินทรัพย์ทั้งหมด		เงินอยู่ที่ไหน										กำไร		หมายเหตุ
	คิดเป็นเงินสด		อยู่ในมือสมาชิก		อยู่ในมือกรรมการ		อยู่ในธนาคาร		ที่ดิน		คิดจากยอดเงินสดทั้งหมด				
	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ			
2541	142134.96	100	117238	82.48	346	0.24	24550.96	17.27			11030	7.76	6 เดือน		
2542	277985.77	100	270199	97.20	6441	2.32	1345.77	0.48			34270	12.33	12 เดือน		
2543	525212.34	100	448360	85.37	76282	14.52	570.34	0.11			64510	12.28	10 เดือน		
2544	821172.90	100	682065	83.06	59904	7.29	79203.90	9.65			94236	11.48	11 เดือน		
2545	983356.67	100	676320	68.78	78676	8.00	228360.67	23.22			98725	10.04	11 เดือน		
2546	1094588.20	100	856810	78.28	12205	1.12	75573.20	6.90	150000	13.7	92044	9.74	10 เดือน		
2547	1095818.42	100	1047681	95.60	47636	4.34	501.42	0.04		0	55208	5.03	8 เดือน		
	ตารางที่ 1		ตารางที่ 2		ตารางที่ 3		ตารางที่ 4		ตารางที่ 5		ตารางที่ 6				

หมายเหตุ ในปี 2546 ยอดเงิน ณ เดือน ตุลาคม 2546

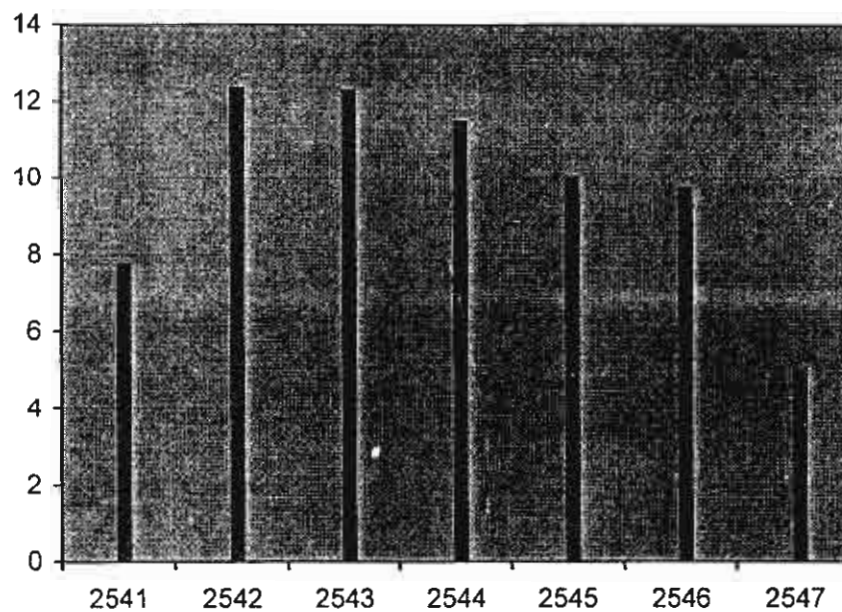
จากตารางแสดงสินทรัพย์ข้างบน สามารถวิเคราะห์ได้ดังต่อไปนี้

- 1) ตารางที่ 2 เป็นตารางที่แสดงให้เห็นการมีเงินของสมาชิกกลุ่ม เป็นการมีเงินอย่างเดียวซึ่งจะเห็นการลดลงของจำนวนเงินเป็นแนวดิ่ง สาเหตุมาจากผู้ที่ขยับไปแล้วไม่มาผ่อนชำระตามกำหนดทำให้การหมุนเวียนเงินช้าลง ส่งผลไปถึงผลกำไรในตารางที่ 6 ซึ่งนำมาวิเคราะห์ได้ว่าทำอะไรให้เกิดประโยชน์มากกว่านี้ และตอบสนองความต้องการของสมาชิกนอกเหนือจากการมีอย่างเดียว
- 2) และตารางที่ 4 คือเงินที่อยู่ในธนาคาร ซึ่งเห็นว่ายอดเงินเพิ่มขึ้นในทุกปี เป็นเหตุผลเดียวกันที่การหมุนเวียนเงินช้า เพราะว่าการไม่ผ่อนตามกำหนดของสมาชิก
- 3) ตารางที่ 3 คือเงินที่อยู่ในมือกรรมการ จะเห็นว่าในปี 2543 เป็นต้นมามีเงินคงเหลือมากเกินไป ซึ่งจะคิดจากยอดเงิน ณ เดือน ธันวาคม ของทุกปี ทั้งนี้เพราะว่าต้องกันเงินส่วนหนึ่งไว้สำหรับปันผลให้กับสมาชิกในเดือนมกราคมของทุกปี เช่นกัน
- 4) ตารางที่ 5 จะเห็นว่าในปี 2546 กลุ่มได้จัดซื้อที่ดิน แต่จะทำอย่างไรให้ที่ดินเกิดประโยชน์ต่อสมาชิก

ข้อสังเกต การมีเงินของสมาชิกกลุ่ม เป็นการมีเงินอย่างเดียวซึ่งจะเห็นการลดลงของจำนวนเงินเป็นแนวดิ่ง สาเหตุมาจากผู้ที่ขยับไปแล้วไม่มาผ่อนชำระตามกำหนดทำให้การหมุนเวียนเงินช้าลง ส่งผลไปถึงผลกำไรในตารางที่ 6 ซึ่งนำมาวิเคราะห์ได้ว่าทำอะไรให้เกิดประโยชน์มากกว่านี้ และตอบสนองความต้องการของสมาชิกนอกเหนือจากการมีอย่างเดียว

จากตารางสามารถเปรียบเทียบกำไรได้จากกราฟดังนี้

เปอร์เซ็นต์

จากกราฟ ในส่วนของกำไร เมื่อเทียบกับเปอร์เซ็นต์ ปี 2542 - ปี 2543
กำไรจะสูงขึ้น ส่วนปี 2544 - 2547 กำไรจะเริ่มลดลงเรื่อย ๆ จะเห็นได้ว่า เงิน 150,000 บาท ส่วนที่ซื้อที่ดิน กลุ่มไม่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ ไม่ได้นำเงินมาหมุน กำไรก็ไม่เกิด สังเกตได้ว่าในช่องกำไร เปอร์เซ็นต์จะลดลงทุกปี

ตารางรายละเอียดการขมเงินของสมาชิกในแต่ละเดือน / 1 ปี

ปี เดือน	2541				2542				2543			
	สมาชิก		รวม		สมาชิก		รวม		สมาชิก		รวม	
	คน	เงิน	คน	เงิน	คน	เงิน	คน	เงิน	คน	เงิน	คน	เงิน
มกราคม			6	30000	6	30000						
กุมภาพันธ์			7	35000	7	35000						
มีนาคม			6	30000	6	30000			11	55000	1	5000
เมษายน			5	25000	5	25000			7	35000	2	4700
พฤษภาคม			6	30000	6	30000			8	40000		
มิถุนายน			7	35000	7	35000			3	15000	1	8700
กรกฎาคม	4	20000	5	25000	5	25000			13	65000	1	2500
สิงหาคม	13	65000	5	25000	5	25000			8	40000	1	1000
กันยายน	3	15000	2	10000	2	10000			13	65000		
ตุลาคม	5	25000	7	35000	7	35000			18	90000	2	4200
พฤศจิกายน	4	20000	9	45000	9	45000			22	110000	2	11000
ธันวาคม	2	10000							11	55000	3	17200
รวม 1 ปี	31	155000	31	155000	77	385000			114	570000	13	54300
คิดเป็น %	100		100%		100%				89.76		10.27	100%

ตารางรายละเอียดการยืมเงินของสมาชิกในแต่ละเดือน / 1 ปี

พ.ศ. เดือน	2544						2545						2546					
	สมาชิก		ชำระ		รวม		สมาชิก		ชำระ		รวม		สมาชิก		ชำระ		รวม	
	คน	เงิน	คน	เงิน	คน	เงิน	คน	เงิน	คน	เงิน	คน	เงิน	คน	เงิน	คน	เงิน	คน	เงิน
มกราคม	11	41000	2	11500	13	52500	12	42000	3	15000	15	57000			10	51800	10	51800
กุมภาพันธ์	19	63000	3	24600	21	87600	8	34000	11	83200	19	117200	2	6000	17	165400	19	171400
มีนาคม	4	20000	4	43000	8	63000	13	43000	3	25000	16	68000	1	3000	10	52000	11	55000
เมษายน	35	121000	4	23000	39	143000	7	21000	8	59660	15	80660	1	5000	8	42000	9	47000
พฤษภาคม	24	82000	4	22000	28	104000	6	26000	8	34100	14	60100	3	11000	14	122200	17	133200
มิถุนายน	16	58000	1	3500	17	61500	7	27000	5	19500	12	46500	5	17000	9	46000	14	63000
กรกฎาคม	25	91000	4	28100	29	119100			5	18000	5	18000	1	5000	9	76200	10	81200
สิงหาคม	6	30000	3	23300	9	53300	3	13000	4	16500	7	29500	1	5000	4	38000	5	43000
กันยายน	12	44000	7	39000	19	83000	3	11000	5	30700	8	41700	2	6000	11	97100	13	103100
ตุลาคม	8	26000	5	28500	13	54500	5	19000	9	55600	14	74600			3	20800	3	20800
พฤศจิกายน	14	54000	13	58600	27	112600	2	6000	11	96800	13	102800						
ธันวาคม																		
รวม 1 ปี	174	630000	50	305100	224	935100	66	242000	72	454060	138	696060	16	58000	95	711500	111	769500
คิดเป็น %	77.67		22.33		100%		47.82		52.18		100%		14.41		85.59		100%	

ตารางรายละเอียดการยืมเงินของสมาชิก ปี 47 ม.ค.-ก.ย.

พ.ศ. เดือน	2547					
	สามัญ		ถัดจะ		รวม	
	คน	เงิน	คน	เงิน	คน	เงิน
มกราคม	1	3,000	10	72,900	11	75,900
กุมภาพันธ์	2	10,000	7	106,700	9	116,700
มีนาคม	2	8,000	11	106,200	13	114,200
เมษายน	1	4,000	10	124,100	11	128,100
พฤษภาคม	1	5,000	13	131,500	14	136,500
มิถุนายน	-	-	10	119,500	10	119,500
กรกฎาคม	-	-	4	37,100	4	37,100
สิงหาคม	-	-	10	71,200	10	71,200
กันยายน	-	-	9	127,900	10	127,900
รวม 9 เดือน	7	30,000	84	897,100	91	927,100
คิดเป็น %	7.70		92.30		100%	

จากตารางเปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์ระหว่างผู้สามัญและประเภทสัจจะ

พ.ศ.	ประเภทสามัญ	ประเภทสัจจะ
2541	100%	-
2542	100%	-
2543	89.76%	10.27%
2544	77.67%	22.33%
2545	47.82%	52.18%
2546	14.82%	85.59%
2547	7.70%	92.30%

*ข้อสังเกต ปี พ.ศ. 2541 –2544 สมาชิกจะใช้วิธีการยืมประเภทสามัญกันมาก ส่วนปี 2545 –2547 สมาชิกจะเริ่มหันมายืมประเภทสัจจะค้ำประกันเกือบจะทั้งหมดก็ว่าได้ สาเหตุเนื่องมาจาก ยอดเงินในสมุดเพิ่มขึ้น เพราะใช้สมุดของตนเองค้ำประกัน และวงเงินกู้ก็ได้มากกว่าประเภทสามัญ

ส่วนประเภทสามัญจะหาคนค้ำได้ยาก จากตาราง จะเห็นได้ว่าเงินกู้ประเภทสามัญ จะลดลง จะไม่ค่อยมีคนกู้ประเภทสามัญเพราะจะไม่มีคนค้ำประกันเนื่องจากผู้ค้ำประกันเห็นบทเรียนจากผู้มีหนี้ค้างเยอะ

ตารางจำนวน การยืมเงิน การชำระคืน ประเภทสามัญ

รายการ ปี พ.ศ.	สมาชิกยืมเงิน จำนวนคน	สมาชิกที่ชำระ คืนตามสัญญา	สมาชิกที่ ผิดสัญญา	สมาชิกชำระ ส่วนที่ผิดสัญญา	รวมผู้ผิด สัญญาเก่าและ ใหม่	หมายเหตุ
2541	31	22	9		9	
2542	77	69	8		17	
2543	114	80	34	8	43	41/8
2544	174	106	68	7	104	42/7
2545	66	42	24	24	104	42/1, 43/23
2546	16	*14	2	35	71	41/1,43/2, 44/32 *ยังไม่ครบสัญญา
2547	7	* 7	-	41	41	43/8, 44/25, 45/7, 46/1 *ยังไม่ครบสัญญา
รวม	485	340	145	115	41	

* ผู้ผิดสัญญาที่ยังคงค้างอยู่จากปี 2541 - 2546 ยอดเงิน 162,506 บาท ณ ปัจจุบัน เดือนกันยายน 2547 100,781 บาท

ตารางจำนวน การยืมเงิน การใช้คืน ประเภทสัจจะ

รายการ ปี พ.ศ.	สมาชิกยืมเงิน จำนวนคน	สมาชิกที่ชำระคืน ตามสัญญา	สมาชิกที่ ผิดสัญญา	สมาชิกชำระ ส่วนที่ผิดสัญญา	รวมผู้ผิดสัญญา เก่าและใหม่	หมายเหตุ
2543	13	11	2		2	
2544	50	43	7		9	
2545	72	46 *14	12	2	19	43/1,44/1 *ยังไม่ครบสัญญา
2546	95	1 *88	6	8	17	43/1,44/4 ,45/3 *ยังไม่ครบสัญญา
2547	84	*84	-	8	8	44/1, 45/2, 46/5, *ยังไม่ครบสัญญา
รวม	314	203	27	18	8	

* ผู้ผิดสัญญาที่ยังคงค้างอยู่ จาก ปี 2543 – 2546 ยอดเงิน 31,280 บาท ณ ปัจจุบัน เดือนสิงหาคม 2547 เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 19,050 บาท

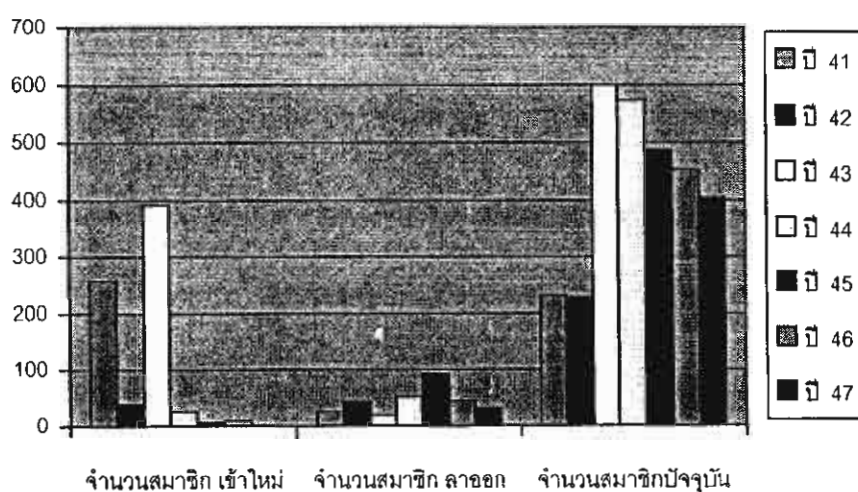
จากตารางการยืมเงิน การชำระเงิน ประเภทสามัญและสัจจะ ณ เดือน กันยายน 2547 ผู้มีด
สัญญาประเภทสามัญ จากเดิม (2546) 71 คน ยอดเงิน 162,506 บาท ณ เดือน กันยายน 2547 จะลด
ลงเหลือ 51 คน ยอดเงิน 100,201 บาท

ส่วนประเภทสัจจะค้าประกัน ผู้มีสัญญาจากเดิม (2546) 17 คน ยอดเงิน 31,280 บาท
ณ เดือนกันยายน 2547 จะลดลงเหลือ 8 คน ยอดเงิน 19,050 บาท กรรมการใช้กระบวนการติดตาม
หนี้ โดยการพูดคุยตามบ้าน ส่งหนังสือเตือน ทำเช่นนี้หลาย ๆ ครั้งก็ยังไม่มาชำระ สุดท้ายใช้วิธีการตาม
กฎหมายโดยการฟ้องร้องต่อศาล ได้ผลระดับหนึ่งและขณะนี้ยังดำเนินการต่อไปเรื่อย ๆ

ตารางการเข้า – ออก ของสมาชิกในแต่ละปี

รายการ ปีพ.ศ.	ยอดยกมาจากปี ก่อน	จำนวนสมาชิก เข้าใหม่	จำนวนสมาชิก ลาออก	จำนวนสมาชิก ปัจจุบัน
2541		258	26	232
2542	232	39	43	228
2543	228	392	20	600
2544	600	26	52	574
2545	574	6	92	488
2546	488	10	44	454

จากตารางการเข้าออกของสมาชิกในแต่ละปี สังเกตได้ว่าตั้งแต่ปี 2543 -2544 สมาชิกจะเริ่มเข้ามาลงหุ้นกันมากขึ้นสาเหตุเนื่องมาจาก เงื่อนไขของเมนู 5 จะต้องเป็นสมาชิกของกลุ่มออมทรัพย์ จึงสามารถได้รับเงินช่วยเหลือจากโครงการสวัสดิการการช่วยเหลือผู้ยากลำบาก หลังจากโครงการดังกล่าวจบสิ้นสุดลงใน ปี 2545 สมาชิกที่เข้ามาเพื่อจะรับเงินช่วยเหลือผู้ยากลำบาก ก็ได้พากันทยอยลาออกไปเรื่อย ๆ จนถึงปีปัจจุบัน ณ ปี 2547 เดือนสิงหาคม สมาชิกคงเหลือทั้งสิ้น 423 คน ซึ่งสมาชิกส่วนใหญ่ที่เหลือมาจนถึงปัจจุบันนี้ส่วนใหญ่เป็นผู้ริเริ่มก่อตั้งกลุ่ม ซึ่งบุคคลเหล่านี้เป็นผู้เข้าใจการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เป็นอย่างดี ซึ่งสามารถดูได้จากกราฟข้างล่างนี้

ตารางการใช้จ่ายเงินกองทุนสวัสดิการ

พ.ศ. เดือน	2544						2545						2546					
		เกิด	นอน รพ.	เสียชีวิต	รวม		เกิด	นอน รพ.	เสียชีวิต	รวม		เกิด	นอน รพ.	เสียชีวิต	รวม			
					คน	เงิน				คน	เงิน				คน	เงิน		
ม.ค.	คน						1			1			1		1			
	เงิน						200				200		500			500		
ก.พ.	คน			1	1			1	1	2								
	เงิน			500		500		200	500		700							
มี.ค.	คน						2		1	3		3	5		8			
	เงิน		1200			1200	400		500		900	600	1700			2300		
เม.ย.	คน	3			3			1		1			2		2			
	เงิน	600				600		350			350		400			400		
พ.ค.	คน	1			1		1	1		2		2	2		4			
	เงิน	200	300			500	200	100			300	400	500			900		
มิ.ย.	คน								1	1		2	1	3	6			
	เงิน		250			250			500		500	400	100	1500		2000		
ก.ค.	คน	1		1	2				1	1		1	4	1	6			
	เงิน	200	1250	500		1950			500		500	200	1350	500		2050		
ส.ค.	คน			1	1			1	1	2		1	2		3			
	เงิน		650	500		1150		350	500		850	200	450			650		
ก.ย.	คน							2		2			3		3			
	เงิน		500			500		850			850		800			800		
ต.ค.	คน			1	1			3		3		1	1	1	3			
	เงิน		800	500		1300		1250			1250	200	500	500		1200		
พ.ย.	คน	2		1	3			3		3								
	เงิน	400	300	500		1200		500			500							
ธ.ค.	คน	2			2			1		1								
	เงิน	400				400		150			150							
รวม	คน	9		5	14		4	13	5	22		10	21	5	36			
	เงิน	1800	5250	2500		9950	800	3750	2500		7050	2000	6300	2500		10800		
																0		

ตารางการใช้จ่ายเงินกองทุนสวัสดิการ

พ.ศ. เดือน	2547					
		เกิด	นอน	เสียชีวิต	รวม	
			รพ.		คน	เงิน
ม.ค.	คน		1		1	
	เงิน		500			500
ก.พ.	คน		1	1	2	
	เงิน		450	500		950
มี.ค.	คน	1			1	
	เงิน	200				200
เม.ย.	คน	1	2		3	
	เงิน	200	400			600
พ.ค.	คน	2	1		3	
	เงิน	400	500			900
มิ.ย.	คน	1	1	1	3	
	เงิน	200	250	500		950
ก.ค.	คน					
	เงิน					
ส.ค.	คน	1	1		2	
	เงิน	200	400			600
ก.ย.	คน	1	1	1	3	
	เงิน	200	450	500		1,500
รวม	คน	7	8	3	18	
	เงิน	1,400	2,950	1,500		5,850

หมายเหตุ

จากตาราง

แนวนอนคือ การรวมจำนวนคนและเงินในแต่ละเดือน
แนวตั้งคือ การรวมจำนวนคนและเงินในทั้งปี

ใช้จ่ายด้านสวัสดิการ

- นอนโรงพยาบาล จำนวน 42 คนเป็นเงิน 1825 บาท
- เสียชีวิต จำนวน 18 คน เป็นเงิน 9,000 บาท
- คลอดบุตร จำนวน 30 คน เป็นเงิน 8,000 บาท

ตารางการใช้จ่ายเงินกองทุนพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม

เดือน ปี	รายการ	จำนวนเงิน
มิถุนายน 2543	◆ ชื้อน้ำหวานให้คนที่ไปช่วยขุดคลองที่ไ้วเรือ	290
กันยายน 2543	◆ ใส่น้ำมันเรือลาดตระเวณตรวจทะเลหน้าบ้าน	2,100
ธันวาคม 2543	◆ บริจาคเงินให้กับพี่น้อง ค.ขอนแก่น สมทบโรงเรียน ครูสัมพันธ์	500
มีนาคม 2544	◆ บริจาคเงินให้กลุ่มออมทรัพย์บ้านสาครเพื่อสมทบ สร้างที่ทำการกลุ่มออมทรัพย์	400
มกราคม 2545	◆ สมทบสร้างอาคารเรียน ร.ร บ้านท่าชะมวง	500
	◆ สมทบสร้างอาคารเรียน ร.ร บ้านโคกพยอม	500
กันยายน 2545	◆ สมทบโครงการปลูกป่าชุมชนบ้านดีหวัง	1,000
พฤศจิกายน 2545	◆ ทำนุหรือรับการถือศีลอด ที่กลุ่มออมทรัพย์บ้านหัวหิน	1,998
	◆ ชื้อไม้กวาดให้มัสยิดบ้านหัวหิน	100
กุมภาพันธ์ 2546	◆ บริจาคซากาซให้กับคนที่มาจากต่างถิ่น เพื่อนำไป สร้างมัสยิด	20
มิถุนายน 2546	◆ สมทบเงินให้กับชาวบ้านที่มาช่วยพัฒนาคลองเพื่อไ้ว สำหรับเป็นที่จอดเรือในช่วงมีมรสุม	100
กรกฎาคม 2546	◆ สมทบเงินเพื่อชื้อน้ำหวานให้กับกกกลุ่มชาวบ้านที่มา ช่วยกันขุดคลองเพื่อไ้วสำหรับเป็นที่จอดเรือในช่วงมี มรสุม	300
มกราคม 2547	◆ ชื้อของขวัญวันเด็กให้โรงเรียนบ้านท่าชะมวงและ โรงเรียนบ้านโคกพยอม โรงละ 550 บาท	1,010
รวม		8,818

หมายเหตุปี 2546

- ◆ ใช้จ่ายอุปกรณ์การศึกษาแก่เด็กกำพร้าจำนวน 5 คนคนละ 300บาท เป็นเงิน 1,500 บ.
- ◆ ได้ให้ผ้าห่มคนชราจำนวน 4 คน คนละ 350 เป็นเงิน 1,400 บ.
- ◆ รวมงบประมาณปี 2546 เป็นเงิน 13,700บ.

ข้อมูลรายได้ และรายจ่ายของสมาชิกในการสุ่มจาก 43 ครุฑเรือน ในปี 2546

รายได้		รายจ่าย	
ที่มาของรายได้	จำนวนบาท/ปี	ที่ไปของรายจ่าย	จำนวนบาท/ปี
ขายผลผลิตพืชสวน	337,020	อาหารหลัก	1207408
ขายผลผลิตสัตว์น้ำ	1,388,800	อาหารเช้า	345440
ขายผลผลิตสัตว์เลี้ยง	193,100	อาหารว่าง	359172
รับจ้าง	1426,440	เครื่องดื่ม/อาหารพิเศษ	330666
อื่นๆ	178800	เครื่องปรุงรส	244106
		ของใช้ภายในบ้าน	674896
		ของใช้ส่วนตัว	320477
		การศึกษา	802842
		ซื้อเครื่องมือในการประกอบอาชีพ	1065810
		ผ่อนหนี้	1297800
		ภาษีสังคม	64600
รวม	3474160	รวม	6713217

จากตารางข้างบนสามารถแยกรายได้ – รายจ่าย ตามหมวดอาชีพได้ดังนี้

หมวดอาชีพ	จำนวนครุฑเรือน	รายได้	รายจ่าย
ประมง	19	1,582,200	3,460,167
รับจ้าง	16	1,379,240	1,815,471
ค้าขาย	3	88,200	255,292
เฝ้าแก่แพ	1	180,000	850,412
ตัดยาง	2	131,400	180,168
ทำสวน	1	41,100	38,304
อบต.	1	72,000	113,403
รวม	43	3,474,160	6,713,217

ตารางเปรียบเทียบข้อมูลรายจ่ายเพื่อการวิเคราะห์

หมวด	รายการ	ต่อเดือน/บาท	ต่อปี/บาท	รวมหมวด		
บริโภค	อาหารเช้า	13,630	163,560			
	ลูก/หลานนม/ของเล่น	9,126	109,512			
	อาหารว่าง	16,201	194,412			
	ยาเส้น/ไม้ขีด/ใบจาก/บุหรี่	1,900	22,800			
	กับข้าว	17,544	210,528			
	ข้าวสาร	3,463	41,556		81 กระสอบ	289 กระสอบ
	น้ำมัน	1,330	15,960		437 ขวด	1,560 ขวด
	น้ำตาล	1,036	12,432		918 ก.ก	3,278 ก.ก.
	พริก	598	7,176			
	หอม เเทียม	623	7,476		325 ก.ก	1,160 ก.ก.
	กะปิ	422	5,064			
	เกลือ	145	1,740		2230 ห่อ	7,964 ห่อ
	ผงชูรส	102	1,224		408 ของ	1,457 ของ
	น้ำ	520	6,240		624 ขวด	2,228 ขวด
	อื่นๆ	498	5,976	805,656		
อุปโภค	แก๊ส	2,120	25,440			
	ยาสระผม	1,463	17,556		638 ขวด	2,278 ขวด
	ผงซักฟอก	991	11,892		143 ห่อ	510 ห่อ
	สบู่	453	5,436		776 ก้อน	2,771 ก้อน
	ยาสีฟัน	374	4,488			
	ยากันยุง	326	3,912		326 กล่อง	1,164 กล่อง
	ไฮเตอร์	138	1,656		135 ขวด	482 ขวด
	ปรับผ้านุ่ม/ล้างจาน/ห้องน้ำ	280	3,360		186 ถุง	664 ถุง
	ประทินผิว	1,325	15,900			
	โทรศัพท์	1,700	20,400			
	ค่าไฟ	5,299	63,588			

หมวด	รายการ	ต่อเดือน/บาท	ต่อปี/บาท	รวมหมวด		
	2 T	689	8,268		259 ขวด	925 ขวด
	น้ำมันรถ	6,947	83,364			
	ของใช้/แต่งบ้าน/จิปาตะ	17,031	204,372			
	บันเทิง	974	11,688	481,320		
รวมทั้งหมด		107,248	1,286,976	1,286,976		

จากการสำรวจข้อมูลรายได้ – รายจ่ายพบว่าสมาชิกส่วนใหญ่จะมีรายจ่ายสูงกว่ารายรายได้ที่เข้ามา ทำให้เป็นสาเหตุของภาระหนี้สิน

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย

โครงการวิจัยถอดบทเรียนการทำงานกลุ่มออมทรัพย์บ้านหัวหินมีวัตถุประสงค์หลักๆอยู่ 2 ข้อ คือ

1. เพื่อถอดบทเรียนการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์
2. เพื่อหาแนวทางการบริหารจัดการกลุ่มที่เอื้อประโยชน์กับสมาชิกโดยกระบวนการมีส่วนร่วม

ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อถอดบทเรียนการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์

จากอดีตที่ผ่านมากลุ่มออมทรัพย์บ้านหัวหินเคยมีกิจกรรมมากมาย เช่น ร่วมกันรณรงค์อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จับเรืออวนรุนซึ่งเป็นเครื่องมือประมงที่ทำลายล้างมีเวทีพูดคุยปรึกษาหารือกันบ่อยๆ แต่เมื่อนานเข้ากิจกรรมต่างๆเหล่านี้ก็ได้ขาดหายไปบ้าง ทีมวิจัยจึงได้จัดทำโครงการวิจัยกระบวนการถอดบทเรียนการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์บ้านหัวหินขึ้นเพื่อศึกษาว่าที่ผ่านมากลุ่มออมทรัพย์มีอะไรบ้างที่เป็นบทเรียนในการทำงาน เพื่อหาแนวทางในการพัฒนากลุ่มต่อไปข้างหน้า จากการศึกษาพบว่าปัจจุบันทางกลุ่มออมทรัพย์ประสบปัญหาต่างๆ คือ

ขาดเวทีพูดคุยปรึกษาหารือ ทำให้ไม่มีเวทีแลกเปลี่ยนข้อมูลกันระหว่างที่ปรึกษากรรมการ และสมาชิก จึงไม่เห็นถึงสภาพของปัญหาที่เกิดขึ้นภายในกลุ่ม

กฎระเบียบไม่สอดคล้องกับความต้องการของสมาชิก เนื่องจากเป็นช่วงแรกของการตั้งกลุ่ม ไม่มีประสบการณ์ในการทำงาน จึงไม่สามารถวิเคราะห์ถึงเหตุการณ์ที่ตามมาภายหลังได้ จึงมีการปรับเปลี่ยนกฎระเบียบของกลุ่มเพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการของสมาชิก เช่น การลดค่าปรับเงินยืมจากสมาชิกที่ขาดผ่อนจาก 100 บาท เหลือแค่ 50 บาท / ราย

กรรมการไม่ได้มาทำงานมาทำงานน้อย ไม่มาประชุม ช่วงแรกๆงานน้อย มีกรรมการหลายคน บางคนก็เลยมาบ้างไม่มาบ้าง นานเข้าจนกลายเป็นไม่มาเป็นการถาวร ไม่รู้บทบาทหน้าที่และขาดประสบการณ์ ไม่มีประเด็นในการนำข้อมูลมาประชุมทั้งที่มีประเด็นพูดคุยมากมาย เช่น เรื่องบัญชี เมื่อบัญชีไม่เสร็จ ไม่เป็นปัจจุบัน ทำให้กรรมการเกิดความเบื่อหน่าย ไม่อยากเข้าประชุม

กรรมการทำบัญชีไม่เป็น ไม่เสร็จ เพราะไม่เคยเรียนบัญชีมาก่อน การทำบัญชีของกรรมการในช่วงแรกๆที่ผ่านมาของการตั้งกลุ่มหลังจากทำการในวันที่ 6 เสร็จแล้ว กรรมการจะนั่ง

สรุปนับเงินที่ได้มาจากการออมของสมาชิกและตรวจดูจากสมุดที่ลงรายการดูว่าตรงกันหรือไม่ ปิดบัญชีในวันทำการ แต่ละจุดสรุปของตัวเองและนำไปสรุปทำบัญชี สรุปข้อมูลแต่ละจุดส่งฝ่ายบัญชีเพื่อทำการปิดบัญชี การนัดกรรมการเพื่อทำบัญชีในแต่ละเดือน แต่มาช่วงหลังกรรมการต่างคนต่างทำไม่มีการมานั่งดูบัญชีกันและกันว่าข้อมูลตรงกันหรือไม่ ทำให้บัญชีไม่เป็นปัจจุบัน เป็นดินพอกหางหมู ยากแก่การติดตามหนี้สินของสมาชิก จึงคิดว่าน่าจะมีการนัดกรรมการฝ่ายบัญชีมาดูบัญชีร่วมกันเดือนละครั้ง

สมาชิกขาดการมีส่วนร่วมในการออมเงินสักจะ ช่วงแรกๆสมาชิกบางคนลืม เพราะความไม่เคยชิน ไม่เคยมีการฝากเงิน และมีคนในพื้นที่เป็นกรรมการสมาชิกจึงฝากมากับกรรมการ ประชุมแต่ละครั้งมีสมาชิกร่วมน้อย ไม่เข้าร่วมประชุม สาเหตุมาจากในครอบครัวหนึ่งเป็นสมาชิกหลายคนจึงส่งตัวแทนเพียงคนเดียวมาร่วมประชุม มีภาระทางบ้าน สมาชิกขาดการรับรู้ข้อมูลไม่รู้วากลุ่มดำเนินการไปถึงไหนแล้ว ไม่เข้าใจกฎระเบียบของกลุ่ม

สมาชิกยืมเงินแล้วไม่ได้ใช้คืนตามกำหนด เกิดจากสมาชิกที่ยืมเงินไปแล้วไม่ได้คืนไปสร้างกระแสให้คนภายนอกว่าเงินที่ยืมไม่ใช่เงินของสมาชิกกลุ่มแต่เป็นเงินที่มาจากข้างนอก ไม่ใช่คืนก็ได้ ไม่นานเงินก็หมด ทำให้การหมุนของเงินช้าลง ทางกลุ่มก็เปิดให้สมาชิกยืมเงินเพียงอย่างเดียว ส่งผลให้กำไรลดลงตามไปด้วย ทั้งที่เงินธนาคารเพิ่มขึ้นทุกปี เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2541-2544 เงินน้อยแต่สามารถยืมได้มาก มาในปี 2545 – 2547 เงินมากแต่ยืมได้น้อย ในส่วนของกำไรเมื่อเทียบกับเปอร์เซ็นต์ ปี 2542 – 2543 กำไรจะสูงขึ้น ส่วนปี 2544 – 2547 กำไรจะเริ่มลดลงเรื่อยๆจะเห็นได้ว่าเงิน 150,000 บาท ส่วนที่ซื้อที่ดิน กลุ่มไม่สามารถทำอะไรได้เลย ไม่ได้นำมาหมุนให้เกิดกำไร และที่ดินก็ไม่ได้นำมาใช้ให้เกิดประโยชน์อะไร ส่วนของกำไรจะลดลงทุกปี จึงคิดว่าน่ามีกิจกรรมอะไรที่นอกเหนือจากการยืมเงินเพียงอย่างเดียว

จากการรวบรวมข้อมูลด้านตัวเลขของคณะกรรมการได้ทราบถึงปัญหาของกลุ่ม เรื่องหนี้ค้างชำระซึ่งเป็นตัวเลขที่สูงและนำข้อมูลมาประชุมคณะกรรมการเพื่อหาข้อสรุปดำเนินการติดตามหนี้ค้างชำระ หลังจากทีคณะกรรมการได้มีการติดตามหนี้สิน จากเดิม (ปี 2546) มีผู้ผิดสัญญาประเภทสามัญ จำนวน 71 คน ยอดเงิน 162,506 บาท มาในเดือนกันยายน 2547 จะลดลงเหลือ 51 คน ยอดเงิน 100,201 บาท

ส่วนประเภทสักจะค้าประกันผู้ผิดสัญญาจากเดิม(2546) 17 คน ยอดเงิน 31,280 บาท เดือนกันยายน 2547 จะลดลงเหลือ 8 คน ยอดเงิน 19,050 บาท

จากข้อมูลดังกล่าวเป็นตัวอย่างให้กรรมการเห็นว่าการทำบัญชีให้เป็นปัจจุบันสำคัญมาก ซึ่งหมายถึงการเท่าทันข้อมูล ปัญหาที่เกิดขึ้น นำมาคิดแก้ปัญหาได้ เสมือนกับที่เป็นอยู่ที่หนี้ค้าง

มากเพราะสาเหตุหนึ่งมาจากการทำบัญชีไม่เสร็จ ข้อมูลไม่เป็นปัจจุบัน กรรมการไม่มีข้อมูล เป็นการสะสมจนกลายเป็นดินพอกหางหมูและจากสาเหตุการกู้ยืมแล้วไม่ผ่อนชำระคืนทำให้ คณะกรรมการ เมื่อมีการรวบรวมข้อมูลนำเข้าสู่ที่ประชุมเพื่อหาทางแก้ไขปัญหาวางแผนอนาคต จึงติดตามหนี้กับสมาชิกหลายชั้นตอนจนยอดหนี้ค้างชำระลดลง ต่อมา มีการปรับขึ้นการยืมเงิน ของสมาชิกขึ้น เพราะที่ผ่านมาสมาชิกที่ผ่อนชำระดีไม่ค่อยได้รับการเอาใจใส่ กรรมการมัวแต่ติดตามหนี้จากสมาชิกค้างชำระ และเป็นการเปิดโอกาสให้สมาชิกที่ไม่ค่อยผ่อนชำระได้ปรับปรุงตัวเอง โดยการนำเงินมาเป็นตัวล่อในแต่ละระดับชั้น สำหรับผู้ที่ผ่อนชำระดีก็สามารถกู้ยืมเงินได้มากตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

และจากการศึกษาข้อมูลรายรับ - รายจ่ายของสมาชิกจากการนำข้อมูลมาวิเคราะห์พบว่าในแต่ละครัวเรือนส่วนใหญ่จะมีรายจ่ายสูงกว่ารายรับที่เข้ามาในแต่ละวัน ใช้จ่ายฟุ่มเฟือยสินค้าอุปโภค บริโภค ทำให้เป็นสาเหตุของภาระหนี้สิน ติดหนี้แล้วไม่ชำระคืน และสมาชิกส่วนใหญ่ขอยืมเงินกลุ่มออมทรัพย์ไปลงทุนในการประกอบอาชีพประมง ซื้อเครื่องมือ อุปกรณ์ ต่างๆ

การเข้า - ออกของสมาชิก ในปี 2543 - 2544 สมาชิกจะเริ่มเข้าเป็นสมาชิกมากขึ้น สาเหตุเนื่องจาก กลุ่มออมทรัพย์ได้ร่วมโครงการเมนู 5 กับชมรมชาวประมงพื้นบ้าน จ.สตูล รับการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนเพื่อสังคม (SIF) เป็นทุนส่งเสริมอาชีพและทุนสวัสดิการ เพื่อช่วยเหลือผู้ยากลำบาก เป็นเงื่อนไขหนึ่งของเมนู 5 ว่าผู้ที่รับเงินช่วยเหลือจะต้องเป็นสมาชิกของกลุ่มออมทรัพย์ หลังจากโครงการดังกล่าวจบสิ้นลงปี 2545 สมาชิกที่เข้ามาเพื่อหวังจะรับเงินช่วยเหลือเพื่อผู้ยากลำบากก็ได้ทยอยพากันลาออกเรื่อยๆ จนมาในปี 2547 สมาชิกคงเหลือทั้งหมด 405 คนซึ่งสมาชิกที่เหลือส่วนใหญ่จะเป็นผู้ริเริ่มตั้งกลุ่ม ดังนั้นเห็นได้ว่าการเข้ามาของสมาชิกเป็นเพียงแค่หวังจะได้จากกลุ่มอย่างเดียว ไม่ได้เข้ามาเพราะใจรัก เหมือนกับช่วงแรก

กรรมการไม่สามารถนำประชุม วิเคราะห์ปัญหาได้ บันทึกการประชุมไม่เป็น เพราะในช่วงแรกมีพี่เลี้ยงจากโครงการอันดามันมาช่วยทำให้ และไม่เคยชินกับการเขียนหนังสือ กรรมการส่วนใหญ่เป็นผู้หญิงและเป็นคนใหม่ ทักษะต่างๆไม่คล่อง เมื่อเห็นปัญหาไม่คล่องตัวในการประชุม ถ้าหากเปรียบเทียบกับเมื่อช่วงแรกกรรมการมีผู้ชายด้วย การเรียนรู้ในระบบองค์กรมีมาก เช่นคุณเอนก พันสกุล สามารถจัดการปัญหาตรงนี้ได้ แต่ผู้ที่มีภาวะการผู้นำน้อยลงปัญหาตัวนี้ก็เริ่มเข้ามา แต่เมื่อได้ลองทำลองเขียนก็สามารถทำได้เช่นกัน

จากปัญหาต่างๆไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของกฎระเบียบ การบริหารจัดการ การเงิน คณะกรรมการ สมาชิก ดังกล่าวข้างต้นได้นำมาสู่แนวทางแก้ไขตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2

ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อหาแนวทางการบริหารจัดการกลุ่มที่เอื้อประโยชน์กับสมาชิกโดยกระบวนการมีส่วนร่วม

ตลอดระยะเวลาที่ได้ดำเนินการกลุ่มออมทรัพย์บ้านหัวหินมา ทางคณะกรรมการกลุ่มสมาชิก และที่ปรึกษาได้พยายาม คิดหาวิธี หาแนวทาง ในการปรับปรุงการทำงานมาโดยตลอด เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันที่ทางกลุ่มประสบอยู่ตั้งแต่เริ่มก่อตั้งกลุ่ม ให้นำมาซึ่งความเหมาะสม ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆดังนี้

♦ การเปลี่ยนแปลงเรื่องของกฎระเบียบ

เนื่องจากกฎระเบียบไม่สอดคล้องกับความต้องการของสมาชิก ซึ่งเป็นช่วงแรกของการตั้งกลุ่มซึ่งยังไม่เคยจัดทำกลุ่มยังไม่สามารถวิเคราะห์ถึงปัญหาที่จะตามมาล่วงหน้าได้ ทางกลุ่มจึงได้ประชุมสมาชิกวางแผน ปรับปรุง กฎระเบียบของกลุ่ม ในข้อที่ไม่สามารถปฏิบัติได้จริง เพื่อให้

เวทีหาแนวทางในการพัฒนากลุ่มออมทรัพย์บ้านหัวหิน

ได้กฎระเบียบที่สมาชิกสามารถปฏิบัติได้จริง จากเวทีประชุมหาแนวทางการพัฒนากลุ่มเมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2547

- ได้มีข้อเสนอแนะจากสมาชิกให้มีการเปิดออมแบบเสรี เหมือนกับธนาคาร ให้ออมเงินมากกว่าหุ้นที่มีอยู่ แต่ไม่เกิน 500 บาท/บัญชี/1คน แต่ไม่น้อยกว่าจำนวนหุ้นเดิม คือฝากเท่าใดก็ได้แล้วแต่สมาชิก (ถ้าเงินฝากมากสามารถยืมได้มาก)

- มีการยกเลิกค่าปรับเงินออม และเงินกู้ให้กับสมาชิก เนื่องจากเกิดเหตุการณ์สึนามิเมื่อวันที่ 26 เดือนธันวาคม 2547 ทำให้สมาชิกไม่สามารถประกอบอาชีพได้เนื่องจากสมาชิกส่วนใหญ่ทำอาชีพประมง ไม่กล้าออกทะเล ทางกลุ่มจึงยกเลิกค่าปรับให้กับสมาชิก 1 เดือน คือเดือนมกราคม 2548 ใครจะมาฝากก็ได้ ไม่มาก็ได้

♦ คณะกรรมการ

- คณะกรรมการทำบัญชีไม่เป็น จึงมีการเข้าร่วมฝึกอบรมการทำบัญชีโดยมีโครงการอันดามันสนับสนุนทำให้คณะกรรมการ 2 – 3 คน ทำบัญชีคล่องขึ้น และสามารถถ่ายทอดความรู้สู่ชุมชนใกล้เคียงได้ คณะกรรมการได้เห็นข้อเท็จจริงในเรื่องบัญชี มีการติดตามหนี้สินจะได้ไม่เป็นดินพอกหางหมู กรรมการได้แจ้งให้สมาชิกที่ใกล้หมดสัญญาทราบล่วงหน้าในวัน

ทำการอย่างน้อย 3 เดือน เพื่อให้สมาชิกได้จัดการตัวเองก่อนระยะเวลาสัญญาหมด และมีการจัดทำทะเบียนสมาชิกด้วย กรรมการชุดเก่าได้ถ่ายทอดข้อมูลและสอนเรื่องการทำบัญชีให้กรรมการชุดใหม่

- กรรมการมาทำงานน้อยในวันทำการ มาบ้างไม่มาบ้างนานเข้าจึงกลายเป็นไม่มาเป็นการถาวร จึงมีการชวนสมาชิกที่สนใจมาช่วยทำงาน ทำให้งานเร็วขึ้น

ในการพูดคุยการทำงานของคณะกรรมการ จำนวนคณะกรรมการมีเท่าที่จำเป็น เนื่องจากหาคนยาก เลยมีการแบ่งงานออกเป็น 2 ภารกิจ คือ

1. ภารกิจในวันทำการ ต้องใช้กำลังคนดังนี้
 - ฝากออม ฝากชำระจำนวน 3 จุด กรรมการ 6 คน
 - สิ้นเชื้อ จำนวน 2 จุด 2 คน
2. ภารกิจหลังวันทำการ หลังจากวันทำการ กรรมการส่วนหนึ่งต้องทำงานด้านเอกสาร เช่น บัญชี การเงิน เอกสารข้อมูลต่างๆ ที่ต้องทำ ใช้คณะกรรมการทั้งหมด 4 คน

ปัจจุบันกลุ่มออมทรัพย์บ้านหัวหินมีคณะกรรมการ 9 คน ประกอบด้วย ประธาน 1 คน การเงิน 2 คน ที่ปรึกษาฝ่ายบัญชี 1 คน บัญชี 3 คน ประชาสัมพันธ์ 2 คน บทบาทหน้าที่

- ประธาน มีหน้าที่ดำเนินการประชุม ประสานองค์กรภายนอก เช่นหน่วยงานของรัฐ องค์กรพัฒนาเอกชน ประสานงานภายใน ระหว่างกรรมการและสมาชิก
- เลขานุการ มีหน้าที่จดบันทึก การประชุม ต้อนรับบุคคลภายนอก
- การเงิน มีหน้าที่ จดบันทึกการประชุม ต้อนรับบุคคลภายนอก
- บัญชี มีหน้าที่ทำบัญชีและตรวจดูว่าบัญชีกับการเงินตรงกัน สอนบัญชีให้กรรมการด้วยกัน
- ตรวจสอบ/ประชาสัมพันธ์ มีหน้าที่แจ้งข่าวสารให้สมาชิกและให้กรรมการรู้อย่างเท่ากัน ประสานงานระหว่างสมาชิก กรรมการให้เข้าประชุมร่วมกัน ต้อนรับบุคคลภายนอก
- กรรมการไม่สามารถนำประชุมวิเคราะห์ปัญหาได้ ในช่วงแรกมีพี่เลี้ยงโครงการอันดามัน มาช่วยทำให้ ช่วงหลังกรรมการมาลองทำกันเอง และสามารถดำเนินการประชุมได้ ประมาณ 1 – 2 คน

◆ สมาชิก

- สมาชิกไม่ค่อยเข้าร่วมประชุม เข้าร่วมประชุมน้อย คณะกรรมการจึงเดินประชาสัมพันธ์แจกหนังสือเชิญ และมีการกำหนดวันประชุมให้ชัดเจนโดยให้อยู่ในกฎระเบียบ ทำให้สมาชิกเข้าร่วมประชุมมากขึ้น
- สมาชิกไม่มีส่วนร่วมในการมาออมเงิน มีการประชุมกรรมการเพื่อหาข้อสรุป โดยให้กรรมการไปพูดทำความเข้าใจกับสมาชิกให้สมาชิกมาฝากเอง
- สมาชิกไม่เข้าใจกฎระเบียบ เพราะไม่เคยเข้าร่วมประชุม คณะกรรมการประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง จึงมีการแจกกฎระเบียบให้สมาชิก เวลาประชุมจะพูดทบทวนกฎระเบียบบ่อยๆ ทำให้สมาชิกได้เข้าใจกฎระเบียบบ้าง
- สมาชิกยืมเงินแล้วไม่คืนตามกำหนด เป็นเพราะว่าสมาชิกเข้าใจใหม่แล้วไม่เข้าใจกฎระเบียบ เป็นนิสัยเคยชินกับกองทุนอื่นๆที่เข้ามาในหมู่บ้าน และที่ผ่านมาจากกลุ่มยังไม่มีมาตรการที่มาจัดการให้เป็นเรื่องเป็นราว จึงมีวิธีการติดตามหนี้สินของสมาชิกที่ค้างชำระโดยการ
 - ติดตามไปยังครัวเรือนนั้นๆเพื่อสอบถามสาเหตุ บางรายได้ผลมาชำระจนหมด
 - เรียกคนค้ำประกันมาคุย ให้คนค้ำประกันติดตามผู้ยืม
 - นำมาคุยในที่ประชุม จนสมาชิกเห็นความพยายามในการติดตามหนี้ของกรรมการ
 - มีมติให้ดำเนินการตามกฎหมายกับผู้ยืมที่ไม่ยอมชำระหนี้
 - กรรมการศึกษาข้อมูลรายละเอียดขั้นตอนของกฎหมายว่าต้องทำอะไรบ้าง มีค่าใช้จ่ายอะไรบ้าง เท่าไร ค่าใช้จ่ายเหล่านั้นใครเป็นผู้จ่าย และนำเงินส่วนไหนมาสำรองจ่าย ผลจากการดำเนินงานของคณะกรรมการในเรื่องของสมาชิกที่ผิดสัญญายืมเงินแล้วไม่คืน ทำให้สมาชิกมีความกระตือรือร้นที่จะมาติดต่อกับทางกลุ่มมากขึ้น เห็นการลดลงของจำนวนเงิน และจำนวนลูกหนี้อย่างชัดเจน แต่ยังมีบางส่วนที่ยังคงเพิกเฉยทางกลุ่มจึงติดต่อกับทนายความเพื่อดำเนินคดีต่อไป

อีกประการหนึ่งจากสาเหตุที่สมาชิกยืมเงินแล้วไม่ชำระนี้เองจึงมีการปรับขึ้นของสมาชิกในการให้กู้ยืม โดยการพิจารณาเป็นรายๆ จากสมาชิกที่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ สมาชิกที่ผ่อนดีไม่เคยขาด สาเหตุของการปรับขึ้นเงินกู้เพราะว่าสมาชิกที่ดีไม่ค่อยได้รับการเอาใจใส่หรือกำลังใจ

แม้แต่ติดตามทวงหนี้กับบุคคลที่ไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบและให้โอกาสกับสมาชิกที่ไม่ผ่อนชำระได้ปรับปรุงตัวเอง

คุณสมบัติการปรับชั้นสมาชิก

❖ VIP @ ผ่าเงินออมไม่ขาด 100% @ ไม่มีค่าปรับออม/ผ่อน 100% @ ผ่อนตามเกณฑ์ @ ไม่ผิดสัญญา	สิทธิการยืมเงิน - แจ่งล่วงหน้าอย่างน้อย 3 เดือน - วงเงินการยืมไม่เกิน 1 เท่า ของยอดเงินที่มีอยู่ - ใช้ดุลยพินิจของกรรมการ
✳️ ขั้นที่ 1 @ ออม/ผ่อนสม่ำเสมอ 80% @ ผ่อนตามเกณฑ์ 80% @ อยู่ในสัญญา 80% @ มีความรับผิดชอบผู้ค้าประกันติดตามรับใช้	วงเงินในการยืม 2 ใน 3 ของยอดเงินที่มีอยู่ (ขาดได้ไม่เกิน 3 เดือน)
✳️ ขั้นที่ 2 @ ผ่อน/ออม สม่ำเสมอ 60% @ ผ่อนไม่ตามเกณฑ์แต่ผ่อนทุกเดือน 60%	วงเงินในการยืม 3 ใน 4 ของยอดเงินที่มีอยู่ (ขาดได้ไม่เกิน 5 เดือน)
✳️ ขั้นที่ 3 @ ผิดสัญญา	ยอดเงินในสมุดมีเท่าไรให้ยืมเท่านั้น

กลุ่มออมทรัพย์บ้านหัวหินได้จัดเวทีหาแนวทางการพัฒนากลุ่ม เมื่อวันที่ 29 ธันวาคม พ.ศ.2547 ที่ผ่านมามีเกิดแนวทางหลักๆ 3 แนวทางคือ

- ◆ สถานที่ทำการกลุ่ม หลังจากที่ได้กลุ่มได้อาศัยโรงเรียนของนางวัน อังศุภานิช ใช้ในการทำงานของกลุ่มออมทรัพย์มาเป็นเวลานาน กรรมการและสมาชิกได้ร่วมกันหาทางที่จะขยายขยายโดยการซื้อที่ดินไว้เพื่อสร้างเป็นที่ทำการกลุ่มในราคา 150,000 บาท อยู่ติดกับถนนสายหลักในหมู่บ้าน เป็นที่อยู่ใกล้ตลาดนัดทุกวันพฤหัสบดี ที่คนในชุมชนและชุมชนใกล้เคียง มาจับจ่ายซื้อของเพื่อให้สะดวกในการทำธุรกิจ ซึ่งทางกลุ่มคิดว่าอาจจะขายสินค้าอุปโภคบริโภค สิ่งของจำเป็นต่างๆ หรืออาจนำไปสู่การสร้างแฟรนไชส์ตัวน้ำ บริการด้านน้ำมัน และเครื่องมือประมง ได้ทำสัญญาซื้อขายจากผู้ขายในวันที่ 21 สิงหาคม โดยที่นำเงินปันผลของสมาชิกในปี 2546 และเงินกองทุนธุรกิจมาสมทบ หลังจากที่ได้ที่ดินเพื่อสร้างที่ทำการกลุ่ม

เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ทางกลุ่มก็ได้เรียกรวเงินจากสมาชิกครัวละ 200 บาท เพื่อสร้างที่ทำการ นำเงินจากกลุ่มออมทรัพย์มาสำรองจ่ายในการสร้างที่ทำการ จนกว่าจะเก็บเงินจากสมาชิกได้

- ♦ ศึกษาดูงานกลุ่มออมทรัพย์ – ร้านค้าชุมชน บ้านโกตา เรื่องการจัดการบริหารร้านค้าของชุมชนบ้านโกตา เพื่อศึกษารูปแบบการบริหารจัดการและนำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับกลุ่มออมทรัพย์บ้านหัวหิน ส่งตัวแทนคณะกรรมการกลุ่ม และสมาชิกบางส่วนไปศึกษา ดูงาน เมื่อวันที่ 19 พฤศจิกายน 2547 นำความรู้ที่ได้มาเล่าสู่สมาชิกฟังในที่ประชุม

ศึกษาดูงานกลุ่มออมทรัพย์- ร้านค้าชุมชนบ้านโกตา

- ♦ ให้คณะกรรมการไปยกร่างรูปแบบวิธีการทำร้านค้า เพื่อนำเสนอต่อสมาชิก

ผลที่ได้นอกเหนือจากวัตถุประสงค์

- ได้กฎระเบียบที่เหมาะสมกับการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์ เพราะสมาชิกและคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์ร่วมกันกำหนดขึ้นมาเอง เช่น การลดค่าปรับเงินออมจากเดือนละ 300 บาท เหลือแค่เดือนละ 30 บาท เพราะสมาชิกเห็นว่าในขณะเดียวกันสมาชิกฝากเงินเพียงเดือนละ 10 บาท แต่ต้องเสียค่าปรับที่สูงเกินไป
- ทีมได้ค้นพบประวัติชุมชน เรื่องราวความเป็นมาของชุมชน และทีมวิจัยเอง เช่น น.ส.จารีย์ ลาวัลย์ ได้รู้ที่มาของนามสกุล ลาวัลย์ ว่ามีที่มาอย่างไรซึ่งได้จากเวทีประวัติศาสตร์ด้วยว่า ก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2 มีผู้เฒ่าเล่าว่ามีโต๊ะดีละงู อาศัยสร้างบ้านเรือนอยู่แถบชายฝั่ง มีอาชีพประมง ต่อมาโต๊ะดีละงูมีลูก ไม่ทราบจำนวนที่แน่นอน แต่มีคำกล่าวที่เป็นบทกลอนเกี่ยวกับลูกของโต๊ะดีละงูไว้ว่า “โต๊ะยูนัยหัวสัน โต๊ะลาหวันหัวโตก โต๊ะยูล๊ะดินรอม” แต่แล้วจำนวนที่น้องทั้งหมดก็ได้แยกย้ายไปอยู่ที่อื่น เหลือโต๊ะลาหวันอยู่ที่บ้านหัวหิน ด้วยการที่เป็นคนมีนิสัยนักเลง แต่ไม่ทำให้ใครเดือดร้อน จึงเป็นที่นับหน้าถือตาของชาวบ้านแถบนั้น เมื่อมีการใช้นามสกุลลูกหลานได้นำชื่อโต๊ะลาหวันมาตั้งเป็นนามสกุลว่า ลาหวัน ต่อมาเพี้ยนเป็น ลาวัลย์

ทีมวิจัยพัฒนาทักษะความกล้า กล้าพูด กล้าแสดงออก
ในที่ประชุม

- ทีมวิจัยสามารถบันทึกการประชุม สรุป
ข้อมูล และสามารถนำประชุมในเวทีพูด
คุยต่างๆได้ ซึ่งเห็นได้จากเวทีทุกครั้งใน
การนำเสนอข้อมูลได้ชัดเจนขึ้นและร่วมหา
ทางออกกับสมาชิก

ปัญหาอุปสรรค

ทีมวิจัย

- แบบสอบถามไม่ค่อยเหมาะสมกับชุมชนมากนัก เพราะว่ามีรายละเอียดเยอะเกินไป
ทำให้บางคนเบื่อหน่ายเพราะต้องใช้เวลาคุ้ยกันนาน ข้อมูลที่ได้จะเป็นแบบประมาณการ
มากกว่าความเป็นจริง จึงได้มีการปรับเปลี่ยนแบบสอบถามโดยให้สมาชิกลงบันทึกราย
รับ – รายจ่ายของแต่ละครัวเรือนในแต่ละวัน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริง ใช้เวลาเก็บข้อมูล
1 เดือน โดยมีทีมวิจัยและอาสาสมัครคอยติดตามงานเป็นระยะๆ เพื่อป้องกันการลืมของ
สมาชิก
- เวลา เนื่องจากหน้าที่การทำงานของทีมวิจัยไม่เหมือนกัน ทำให้เวลางานต่างกัน จึงมีการ
แบ่งงานรับผิดชอบในแต่ละพื้นที่ แยกกันทำงาน ใครว่างช่วงไหนก็ไปทำช่วงนั้น

โครงการกระบวนการถอดบทเรียนการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์บ้านหัวหิน

ตำบลละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล

รายงานสรุปการเงินในรอบ 28 เดือน

ชื่อหัวหน้าโครงการ นางสาวศิริวรรณ วัจนเทพินทร์

รายงานในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2546 ถึง วันที่ 31 สิงหาคม 2548

รายจ่าย

หมวด	รายจ่ายสะสม งวดก่อนยกมา	รายจ่าย งวดปัจจุบัน	รวมรายจ่าย สะสมรวม	งบประมาณ ที่ตั้งไว้	คงเหลือ หรือเกิน)
1.ค่าตอบแทน	11,150	4,175	15,325	19,500	4,175
2.ค่าจ้าง	-	-	-	-	-
3.ค่าใช้สอย	17,233	25,468	41,101	41,775	674
4.ค่าวัสดุ	755	1,020	1,770	3,756	1,986
5.ค่าครุภัณฑ์	-	-	-	-	-
รวม	29,138	30,663	59,801	65,031	5,230

จำนวนเงินที่ได้รับและจำนวนเงินที่คงเหลือ

จำนวนเงินที่ได้รับ

งวดที่ 1	40,881	บาท	เมื่อ	7/5/46
งวดที่ 2	19,578.65	บาท	เมื่อ	31/1/47
ดอกเบี้ยครั้งที่ 1	96.43	บาท	เมื่อ	20,30/6/46 ,19/12/46
ดอกเบี้ยครั้งที่ 2	21.99	บาท	เมื่อ	30/6/47 ,17,31/12/47
ดอกเบี้ยครั้งที่ 3	4.38	บาท	เมื่อ	17,30/6/48
รวม	60,582.45	บาท		

ค่าใช้จ่าย

งวดที่ 1 เป็นเงิน	29,138	บาท
งวดที่ 2 เป็นเงิน	30,663	บาท
รวม	59,801	บาท
จำนวนเงินคงเหลือ	781.45	บาท

ลงนามหัวหน้าโครงการ

.....

ลงนามฝ่ายการเงินโครงการ

นางสาว.....

ภาคผนวก

รายชื่อผู้ให้ข้อมูลแบบสอบถามรายรับรายจ่าย

1. นายเหล็น	หมั่นเหตุ	23. นายชาหรณ	ลาวัลย์
2. นางสาวอุไร	ยะยี่จุด	24. นาง สาวนุ้ย	ลาวัลย์
3. นายรอกน	สายสว่าง	25. นางสาวบุษบา	สายสว่าง
4. นายมาहनัน	ลาวัลย์	26. นายชอหลอด	ลาวัลย์
5. นายดลเกาะห์	หิมเหม	27. นางสาวสุนีย์	หมั่นเหตุ
6. นายกระจว	ลาวัลย์	28. นายสาหรี	ขุนรายา
7. นายอำหรือน	เจ๊ะหลัง	29. นายบุกกาก	ขุนรายา
8. นายตอน	หลงสมัน	30. นายฝาซอล	เอ้มเล่ง
9. นายเจบ	ขุนรายา	31. นายลิเปน	สายเส้น
10. นายป่าว	มา่หมุด	32. นายยูโสบ	ขุนรายา
11. นายป่าว	ปาละวัน	33. นายกอด	ขุนรายา
12. นายรอปี่	หม่องเร๊ะ	34. นายสีเกียรติ	ขุนรายา
13. นายเจ้ม	เอ้มเล่ง	35. นายชอหรา	เต๊ะเส้น
14. นายเหตุ	ขุนรายา	36. นายหมาน	กาเหริม
15. นายแก่น	หลงสมัน	37. นายมาเหลก	ขุนรายา
16. นายเจ๊ะรอสาก	ปองแท้	38. นายกอเยด	หม่องเร๊ะ
17. นายวิรัตน์	หลีหาด	39. นายป่าเสด	สอเหลบ
18. นายอาด้า	ขุนรายา	40. นายสวาย	เอ้มเล่ง
19. นายมนัส	ธรรมรงรัตน์	41. นายสุทิน	ยี่ละงู
20. นายหมาดโสด	ขุนรายา	42. นางสาวเปรมฤดี	ยาหยายหมัน
21. นางสาวมาลีวันน์	ยาหยายหมัน	43. นางอรรวรรณ	ยาหยายหมัน
22. นางมานี้	ลาวัลย์		

กำหนดอาสาสมัครจำนวน 43 คน ขึ้นมาทำข้อมูลรับจ่ายของตนเองเมื่อทำเข้าจริงๆเหลือ 28 คน เพราะว่าหากทีมไม่ไปตามก็ไม่ทำ บางคนเขียนไม่ได้คอยให้ลูกเขียนให้ หากลูกไม่เขียนให้ก็ไม่ได้ทำเพราะต้องลงข้อมูลรับ - จ่าย เองทั้งเดือน

รายชื่อผู้ให้ข้อมูลประวัติศาสตร์ชุมชน

1. นายบาห์รี	ยาหยานหมั่น
2. นส.ยรอดี	จิตหัง
3. นายมาหมาด	หลี่หาด
4. นางย๊ะ	โต๊ะบู
5. นายถัน	บุญเกิด
6. นายหมาดโสด	ขุนรายา
7. นางมิล๊ะ	ยาหยานหมั่น
8. นายจิต	แก่นบุญ
9. นายหมาดสอด	อุรามา
10. นายฟุ่ม	อย่างดี
11. นายประสาน	ลาวัลย์
12. นายตาด	ยาหยานหมั่น
13. นายบุญ	เร่สัน
14. นางอรรณ	ยาหยานหมั่น
15. นายมานิต	หมาดหวัง
16. นายเต๊ะ	โต๊ะบู
17. นายหมาด	ใจดี
18. นายวัลลก	หลี่หาด
19. นายเตีย	โต๊ะบู
20. นางสาว	ขุนรายา

แบบสอบถามโครงการวิจัยถอดบทเรียนกลุ่มออมทรัพย์บ้านหัวหิน

1	ชื่อ – นามสกุล สามี		อายุ	ปี
	ชื่อ – นามสกุล ภรรยา		อายุ	ปี

นับถือศาสนา ☐ อิสลาม ☐ พุทธ ☐ อื่นๆ

2	ที่อยู่บ้านเลขที่		หมู่บ้าน		ตำบล	
		หมู่ที่	อำเภอ		จังหวัด	

3	เป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์	คน	เลขที่อะไรบ้าง.....
	มีครัวเล็กที่อยู่ในครัวใหญ่จำนวนครัว	ครัว	
	สมาชิกในครัวเรือนรวม	คน	ช่วยทำงานที่บ้าน คน ทำงานนอกบ้าน คน
	คนเฒ่า คน	เด็กเล็ก คน	
	คนอายุต่ำกว่า 60 ปีทำงานไม่ได้	คน	แรงงานที่ดกงาน คน

4	อาชีพหลักของคนในครอบครัว		อาชีพรอง	
---	--------------------------	--	----------	--

5	มีที่ดินทำกินรวม	ไร่	เป็นที่ดินของ
---	------------------	-----	---------------

☐ ของตัวเอง ไร่ ☐ เช่า ไร่ ☐ อาศัยทำกิน ไร่

ในที่ดินมีการทำประโยชน์อะไรบ้าง.....

6	มีสัตว์เลี้ยงในบ้าน
	เป็ด ตัว
	วัว ตัว
	ควาย ตัว
	แพะ ตัว
	ปลา ตัว
	หมู ตัว
	ไก่ ตัว
	อื่นๆ

7	ที่มาของรายได้			
ขายผลผลิตพืชสวน		จำนวนเงิน		
1.		บาท/เดือน		บาท/ปี
2.		บาท/เดือน		บาท/ปี
3.		บาท/เดือน		บาท/ปี
4.		บาท/เดือน		บาท/ปี
ขายผลผลิตสัตว์เลี้ยง		จำนวนเงิน		
1.		บาท/เดือน		บาท/ปี
2.		บาท/เดือน		บาท/ปี
3.		บาท/เดือน		บาท/ปี
4.		บาท/เดือน		บาท/ปี
การรับจ้าง		จำนวนเงิน		
1.		บาท/เดือน		บาท/ปี
2.		บาท/เดือน		บาท/ปี
3.		บาท/เดือน		บาท/ปี
4.		บาท/เดือน		บาท/ปี
5. อื่นๆ		บาท/เดือน		บาท/ปี
ขายผลผลิตสัตว์น้ำ				
เครื่องมือ.....				
สัตว์น้ำที่ได้		จำนวนเงิน		
1.		บาท/เดือน		บาท/ปี
2.		บาท/เดือน		บาท/ปี
3.		บาท/เดือน		บาท/ปี
4.		บาท/เดือน		บาท/ปี
เครื่องมือ.....				
สัตว์น้ำที่ได้		จำนวนเงิน		
1.		บาท/เดือน		บาท/ปี
2.		บาท/เดือน		บาท/ปี
3.		บาท/เดือน		บาท/ปี
4.		บาท/เดือน		บาท/ปี
เครื่องมือ.....				
สัตว์น้ำที่ได้		จำนวนเงิน		
1.		บาท/เดือน		บาท/ปี
2.		บาท/เดือน		บาท/ปี

3.		บาท/เดือน		บาท/ปี
4.		บาท/เดือน		บาท/ปี

8	กรอบครัวเรือนทั้งหมด					
	ประกอบด้วย					
	หนี้ ธกส.	บาท	กู้เพื่อ		การคิดกำไร	
	หนี้สหกรณ์	บาท	กู้เพื่อ		การคิดกำไร	
	หนี้กองทุนหมู่บ้าน	บาท	กู้เพื่อ		การคิดกำไร	
	หนี้เจ้าแก้มแพ	บาท	กู้เพื่อ		การคิดกำไร	
	หนี้อื่นๆ	บาท	กู้เพื่อ		การคิดกำไร	

9.แนวทางการบริหารจัดการกลุ่มที่อยากให้เป็น.....

.....

.....

.....

.....

.....

วัน เดือน ปี ที่บันทึก

ชื่อผู้บันทึก

ข้อมูลรายจ่ายครัวเรือน

ประเภทรายจ่าย	บาท / เดือน	บาท / ปี
1. อาหารหลัก		
1.1 ข้าวสาร		
1.2 ปลาสด		
1.3 ปลาเค็ม		
1.4 ไก่		
1.5 เนื้อ		
1.6 กุ้ง		
1.7 ปู		
1.8 ไข่		
1.9 เป็ด		
1.10 ปลาหมึก		
1.11 หอย		
1.12 ผลไม้		
1.13 ผัก		
1.14 ปลากระป๋อง		
2. อาหารเช้า		
3. อาหารว่าง		
2.1 ก๋วยเตี๋ยว		
2.2 นมกล้วย		
2.3 หนึ่วไก่		
2.4 ขนมหวาน		
2.5 ขนมแห้ง		
2.6 ลูกชิ้น		
2.7 ส้มตำ		
2.8 ไก่ย่าง		
2.9 โรตีส		
2.10 ไอศกรีม		

ประเภทรายจ่าย	บาท / เดือน	บาท / ปี
3. เครื่องดื่ม / อาหารพิเศษ		
3.1 น้ำชา		
3.2 กาแฟ		
3.3 น้ำอัดลม		
3.4 น้ำหวาน / น้ำแข็ง		
3.5 เอ็ม 150 / กระทิ๊งแดง / แรงเซอร์		
3.6 นม		
3.7 บุหรี่ / ยาเส้น / ใบจาก		
3.8 หมาก พลู กาเมี๊ยะ		
3.9 อื่นๆ		
4. เครื่องปรุงรส		
4.1 หัวหอม		
4.2 กระเทียม		
4.3 ผงชูรส		
4.4 น้ำตาลทรายขาว / น้ำตาลแดง / ปี๊ป		
4.5 พริกสด		
4.6 พริกแห้ง		
4.7 พริก		
4.8 กะปิ		
4.9 เกลือ		
4.10 ซีอิ๊ว / ซอส / น้ำมันหอย		
4.11 น้ำปลา / น้ำส้มสายชู		
4.12 เครื่องเทศ / ลูกเครื่อง		
4.13 ขมิ้น / ข่า / ตะไคร้		
4.14 น้ำมันพืช		
4.15 ส้มแขก มะขามเปียก มะนาว		
4.16 เครื่องแกง		

ประเภทรายจ่าย	บาท / เดือน	บาท / ปี
4.17 มาม่า / ไวไว / ยำยำ		
5. ของใช้ในบ้าน		
5.1 น้ำยาล้างจาน		
5.2 ผงซักฟอก		
5.3 น้ำยาล้างห้องน้ำ		
5.4 ไฮเตอร์, น้ำยาถูพื้น		
6. ของใช้ภายในบ้าน		
6.1 ถ้วย		
6.2 ชาม		
6.3 ช้อน		
6.4 ฝอยขัดหม้อ		
6.5 เตาถ่าน		
6.6 หม้อ		
6.7 ตะหลิว		
6.8 ขากันบูง		
6.9 แก๊สหุงต้ม		
6.10 ค่าไฟฟ้า		
6.11 ค่าน้ำดื่ม		
6.12 ค่าน้ำมันรถ		
6.13 ค่าโทรศัพท์		
6.14 ค่าซ่อมแซมเครื่องอำนวยความสะดวก		
6.15 ค่าถ่าน		
7. ของใช้ส่วนตัว		
7.1 ยาสีฟัน		
7.2 แปรงสีฟัน		
7.3 แป้ง		
7.4 หวี		

ประเภทรายจ่าย	บาท / เดือน	บาท / ปี
7.5 โลชั่น		
7.6 ครีมหาหน้า		
7.7 แชมพู		
7.8 สบู่		
7.9 ผ่าอนามัย		
7.10 ลิป		
7.11 เสื้อผ้า		
7.12 กางเกง / ผ้าถุง		
7.13 รองเท้า		
7.14 ชุดชั้นใน		
8. ค่าใช้จ่ายในการศึกษา		
8.1 ค่าเทอม/ ค่าบำรุงการศึกษา		
เงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา		
เงินรายได้จากครอบครัว		
8.2 ให้ลูกไปโรงเรียน		
8.3 ปากกา		
8.4 สมุด		
8.5 หนังสือ		
8.6 ค่ารถ		
8.7 เสื้อผ้า		
9. ค่าใช้จ่ายในการประกอบอาชีพ		
9.1 ค่าปุ๋ยเคมี / ค่าปุ๋ยคอก		
9.2 ค่าสี / ค่าซ่อมแซมเรือ / เครื่อง		
9.3 ค่าจ้างแรงงาน		
9.4 ค่ายาฆ่าแมลง / ฆ่าหญ้า		
9.5 ค่าเมล็ดพันธุ์พืช		
9.6 ค่าน้ำมันรถไถ / น้ำมันเรือ		
9.7 ค่าอวน		

ประเภทรายจ่าย	บาท / เดือน	บาท / ปี
9.7.1 อวนปู		
9.7.2 อวนปลาทราย		
9.7.3 อวนปลาทุเร		
9.7.4 ไซ		
9.7.5 อวนกุ้ง		
9.7.6 อื่นๆ		
9.8 ค่าเชือก / ตะกั่ว		
9.9 ค่าอาหาร		
9.10 น้ำแข็ง		
10. ค่าผ่อนหนี้สิน		
10.1 ออมทรัพย์		
10.2 หนี้ ธ.ก.ส		
10.3 หนี้สหกรณ์		
10.4 กองทุนหมู่บ้านล้าน		
10.5 กองทุนประมง		
10.6 กองทุนมิยาซาวา		
10.7 รถ		
10.8 ของใช้ในบ้าน		
11. ค่าใช้จ่ายทางสังคม		
11.1 กรู๊น / ผ้าป่า		
11.2 บวชนาค		
11.3 งานศพ		
11.4 งานแต่ง		
11.5 ชากาด		
11.6 นูหรี		
11.7 การแสดงของโรงเรียน		

ข้อมูลของกลุ่มออมทรัพย์

1. รายชื่อคณะกรรมการ

ชุดที่ 1/2541 - 2542

ฝ่ายบริหาร

1. นายเอนก	พันสกุล	ประธาน
2. นางยุพิน	ใจดี	รองประธาน
3. น.ส.บุษบา	สันหลี่	เลขานุการ
4. นายขารี	สีเหล่า	ฝ่ายการเงิน
5. นางวุ่น	อังสุภาณิข	ฝ่ายการเงิน
6. นางอรรวรรณ	ชาหยาหมั่น	ฝ่ายการเงิน
7. น.ส.ศิริวรรณ	ว้จนเทพินทร	ฝ่ายบัญชี
8. น.ส.กริยะ	ลาวัลย์	ฝ่ายบัญชี

ฝ่ายตรวจสอบ

9. นายสะอาด	สีเหล่า
10. นางสุจิตใจ	สายสว่าง
11. นางสาวศักดิ์	ใจดี
12. นางจันทร์สม	อย่างดี
13. น.ส.กัญญา	เหมรา

ชุดที่ 2/2543

1. นายรัตนศักดิ์	หลี่หาด	ประธาน
2. นายเอนก	พันสกุล	รองประธาน
3. น.ส.กริยะ	ลาวัลย์	เลขานุการ
4. นายขารี	สีเหล่า	ฝ่ายการเงิน
5. นางวุ่น	อังสุภาณิข	ฝ่ายการเงิน
6. นางอรรวรรณ	ชาหยาหมั่น	ฝ่ายการเงิน
7. น.ส.ศิริวรรณ	ว้จนเทพินทร	ฝ่ายบัญชี
8. น.ส.จารีย์	ลาวัลย์	ฝ่ายบัญชี
9. น.ส.สายชล	หมื่นคลาน	ฝ่ายบัญชี

10. น.ส.ดวงภา	หม่องเริะ	ฝ่ายบัญชี
11. น.ส.กัญญา	เหมรา	ฝ่ายบัญชี
12. น.ส.โถมจิรา	หมั่นเหคุ	ฝ่ายบัญชี
13. นางจันทร์สม	อย่างดี	ฝ่ายประชาสัมพันธ์
14. นางยุพิน	ใจดี	ฝ่ายประชาสัมพันธ์
15. นายบาโหยน	นวลประ	ฝ่ายประชาสัมพันธ์

ชุดที่ 3/2544

1. นายรัตนศักดิ์	หลี่หาด	ประธาน
2. นางวุ่น	อังศุภานิช	ฝ่ายการเงิน
3. นางอรวรรณ	ชาหยาหมั่น	ฝ่ายการเงิน
4. น.ส.ศิริวรรณ	วัจนเทพินทร์	ที่ปรึกษาฝ่ายบัญชี
5. น.ส.จารีย์	ลาวัลย์	ฝ่ายบัญชี
6. น.ส.สายชล	หมื่นคลาน	ฝ่ายบัญชี
7. น.ส.กัญญา	เหมรา	ฝ่ายบัญชี
8. น.ส.โถมจิรา	หมั่นเหคุ	ฝ่ายบัญชี
9. น.ส.ญดาวรรณ	หมาคหวัง	ฝ่ายบัญชี
10. นางจันทร์สม	อย่างดี	ฝ่ายประชาสัมพันธ์
11. นายอหมาด	ธราพิสิฐ	ฝ่ายประชาสัมพันธ์

ชุดที่ 4/2545-2546

1. นายรัตนศักดิ์	หลี่หาด	ประธาน
2. นางวุ่น	อังศุภานิช	ฝ่ายการเงิน
3. นางอรวรรณ	ชาหยาหมั่น	ฝ่ายการเงิน
4. น.ส.ศิริวรรณ	วัจนเทพินทร์	ที่ปรึกษาฝ่ายบัญชี
5. น.ส.จารีย์	ลาวัลย์	ฝ่ายบัญชี
6. น.ส.โถมจิรา	หมั่นเหคุ	ฝ่ายบัญชี
7. น.ส.ญดาวรรณ	หมาคหวัง	ฝ่ายบัญชี
8. นางจันทร์สม	อย่างดี	ฝ่ายประชาสัมพันธ์
9. นายอหมาด	ธราพิสิฐ	ฝ่ายประชาสัมพันธ์

2. กฎระเบียบกลุ่มออมทรัพย์บ้านหัวหิน

ปีที่ 1/2541

การเป็นสมาชิก

1. สมาชิกคนใดขาดส่งเงินสัจจะติดต่อกัน 3 เดือน ถือว่าขาดจากการเป็นสมาชิก
2. สมาชิกที่ประสงค์จะลาออกให้แจ้งล่วงหน้าอย่างน้อย 1 เดือน
3. สมาชิกที่ลาออกไม่ครบ 1 ปี ทางกลุ่มจะไม่ปันผลกำไรให้
4. ทรัพย์สินที่ทางกลุ่มสร้างขึ้นมา ผู้ที่ลาออกจากการเป็นสมาชิกไปแล้วจะไม่มีสิทธิ์ใดๆทั้งสิ้น

การออมสัจจะ

1. กลุ่มเปิดทำการรับเงินออมสัจจะทุกวันที่ 6 ของเดือน ตั้งแต่เวลา 09.00 น. – 15.00 น
2. ผู้ใดขาดส่งเงินออมสัจจะต้องเสียค่าปรับเดือนละ 30 บาท

การยืมเงิน

1. สมาชิกที่ต้องการยืมเงินต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 15 ปี บริบูรณ์
2. สมาชิกที่มีสิทธิ์ยืมเงินต้องมีอายุการเป็นสมาชิกไม่ต่ำกว่า 6 เดือน (นับตั้งแต่วันที่สมัครเป็นสมาชิก)
3. สมาชิกที่ต้องการยืมเงินต้องยื่นคำร้องและแบบฟอร์มการยืมทุกวันที่ 6 ของเดือน ตั้งแต่เวลา 09.00น. – 12.00น.
4. ผู้ยืมสามารถรับเงินยืมได้หลังจากยื่นคำร้องภายใน 7 วัน ซึ่งต้องผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการบริหารกลุ่ม
5. สมาชิกที่ขาดส่งเงินยืมในเดือนใด ต้องเสียค่าปรับเดือนละ 100 บาท
6. ผู้ใดขาดส่งเงินยืมเกินกำหนดที่ทางกลุ่มวางไว้ จะต้องเสียค่าบำรุงกลุ่มเป็น 2 เท่า

การค้ำประกัน

1. สมาชิกที่ต้องการยืมเงินต้องมีสมาชิมาค้ำประกัน 4 คน คนในครอบครัวสามารถค้ำประกันได้ 1 คน
2. สมาชิก 1 คน ค้ำประกันคนอื่นได้ไม่เกิน 3 คน และไม่มีสิทธิ์ค้ำประกันให้ผู้อื่นหากสมาชิกเก่าที่ค้ำประกันยังใช้หนี้ไม่หมด

3. หากสมาชิกคนใดยืมเงินแล้วและไม่ส่ง ผู้ค้ำประกันต้องรับผิดชอบ
4. สมาชิกคนใดที่ค้ำประกันให้แล้วไม่รับผิดชอบ จะไม่มีสิทธิยืมเงินและค้ำประกันผู้อื่นอีก

การผ่อนชำระ

สมาชิกสามารถยืมเงินได้คนละไม่เกิน 5,000 บาท ในปีแรก มีอัตราการผ่อนชำระดังนี้คือ

- 1.1 ยืมในวงเงินไม่เกิน 2,000 บาท ผ่อนชำระ 6 เดือน
- 1.2 ยืมในวงเงินไม่เกิน 3,000 บาท ผ่อนชำระ 8 เดือน
- 1.3 ยืมในวงเงินไม่เกิน 4,000 บาท ผ่อนชำระ 10 เดือน
- 1.4 ยืมในวงเงินไม่เกิน 5,000 บาท ผ่อนชำระ 12 เดือน

ผู้ยืมต้องจ่ายค่าบำรุงให้กับกลุ่ม 10 % ของเงินยืมทั้งหมด และต้องผ่อนผ่อนชำระเป็น 2 งวด คือ งวดแรกต้องผ่อนชำระครึ่งหนึ่งเมื่อได้รับเงินยืม และชำระส่วนที่เหลือไม่เกิน งวดสุดท้ายของการผ่อนชำระเงินยืม

การบริหารจัดการกลุ่ม

1. คณะกรรมการกลุ่มจะต้องเป็นคนที่สมาชิกเลือกขึ้นมา
2. กรรมการกลุ่มมีวาระในการบริหาร 1 ปี และสามารถเป็นกรรมการได้ไม่เกิน 3 สมัย
3. ถ้าจะเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบใหม่จะต้องให้ครบ 1 ปี และจะต้องยอมรับเสียงข้างมากในที่ประชุม
4. เงินกำไรใน 1 ปี คิดเป็น 100 % ปันเข้ากองทุนต่างๆ ดังนี้

ปันผลคืนสมาชิก	50%
กองทุนธุรกิจ	30%
กองทุนสวัสดิการ	10%
กองทุนพัฒนากลุ่ม	5%
กองทุนพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม	5%

ปีที่ 2/2542

การเป็นสมาชิก

1. ผู้ประสงค์จะสมัครเป็นสมาชิกใหม่ ต้องมีสมาชิกเก๋ารับรอง 2 คน
2. สมาชิกคนใดขาดส่งเงินสัจจะติดต่อกัน 3 เดือน ถือว่าขาดจากการเป็นสมาชิก

3. สมาชิกที่ประสงค์จะลาออกให้แจ้งล่วงหน้าอย่างน้อย 1 เดือน
4. สมาชิกที่ลาออกไม่ครบ 1 ปี ทางกลุ่มจะไม่ปันผลกำไรให้
5. สมาชิกทั้งหมดจะต้องเข้าประชุมใหญ่อย่างน้อย 4 เดือน ต่อ 1 ครั้ง โดยกำหนดประชุมสามัญทุกวันที่ 1 ของเดือน มกราคม พฤษภาคม กันยายน
6. ทรัพย์สินที่ทางกลุ่มสร้างขึ้นมา ผู้ที่ลาออกจากการเป็นสมาชิกไปแล้วจะไม่มีสิทธิ์ใดๆทั้งสิ้น
7. รับสมาชิกใหม่ 3 เดือน ต่อ 1 ครั้ง เดือน มกราคม เมษายน กรกฎาคม ตุลาคม

การออมสัจจะ

1. กลุ่มเปิดทำการรับเงินออมสัจจะทุกวันที่ 6 ของเดือน ตั้งแต่เวลา 09.00 น. - 15.00 น
2. ผู้ใดขาดส่งเงินออมสัจจะต้องเสียค่าปรับเดือนละ 30 บาท โดยไม่ต้องจ่ายเงินออมย้อนหลังก็ได้

การยืมเงิน

1. สมาชิกที่ต้องการยืมเงินต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 15 ปี บริบูรณ์
2. สมาชิกที่มีสิทธิ์ยืมเงินต้องมีอายุการเป็นสมาชิกไม่ต่ำกว่า 6 เดือน (นับตั้งแต่วันที่สมัครเป็นสมาชิก)
3. สมาชิกที่ต้องการยืมเงินต้องยื่นคำร้องและแบบฟอร์มการยืมทุกวันที่ 6 ของเดือน ตั้งแต่เวลา 09.00น. - 12.00น.
4. ผู้ยืมสามารถรับเงินยืมได้หลังจากยื่นคำร้องภายใน 7 วัน ซึ่งต้องผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการบริหารกลุ่ม
5. สมาชิกที่ขาดส่งเงินยืมในเดือนใด ต้องเสียค่าปรับเดือนละ 50 บาท
6. ผู้ใดขาดส่งเงินยืมเกินกำหนดที่ทางกลุ่มวางไว้ จะต้องเสียค่าบำรุงกลุ่มเป็น 2 เท่า โดยคิดจากเงินต้นคงเหลือ

การค้ำประกัน

1. สมาชิกที่ต้องการยืมเงินต้องมีสมาชิกร่วมค้ำประกัน 4 คน คนในครอบครัวสามารถค้ำประกันได้ 1 คน
2. สมาชิก 1 คน ค้ำประกันคนอื่นได้ไม่เกิน 3 คน และไม่มีสิทธิ์ค้ำประกันให้ผู้อื่นหากสมาชิกเก่าที่ค้ำประกันยังใช้หนี้ไม่หมด
3. หากสมาชิกคนใดยืมเงินแล้วและไม่ส่ง ผู้ค้ำประกันต้องรับผิดชอบ
4. สมาชิกคนใดที่ค้ำประกันให้แล้วไม่รับผิดชอบ จะไม่มีสิทธิ์ยืมเงินและค้ำประกันผู้อื่นอีก
5. สมาชิกคนใดค้ำประกันให้ผู้อื่นแล้ว ไม่มีสิทธิ์ลาออกยกเว้นกรณีหาผู้ค้ำประกันมาแทนได้

การผ่อนชำระ

1. สมาชิกสามารถยืมเงินได้คนละไม่เกิน 5,000 บาท ในปีแรก มีอัตราผ่อนชำระดังนี้คือ
 - 1.1 ยืมในวงเงินไม่เกิน 2,000 บาท ผ่อนชำระ 6 เดือน
 - 1.2 ยืมในวงเงินไม่เกิน 3,000 บาท ผ่อนชำระ 8 เดือน
 - 1.3 ยืมในวงเงินไม่เกิน 4,000 บาท ผ่อนชำระ 10 เดือน
 - 1.3 ยืมในวงเงินไม่เกิน 5,000 บาท ผ่อนชำระ 12 เดือน
2. ผู้ยืมต้องจ่ายค่าบำรุงให้กับกลุ่ม 10 % ของเงินยืมทั้งหมด และต้องผ่อนผ่อนชำระเป็น 2 งวด คือ งวดแรกต้องผ่อนชำระครึ่งหนึ่งเมื่อได้รับเงินยืม และชำระส่วนที่เหลือไม่เกินงวดสุดท้ายของการผ่อนชำระเงินยืม
3. ผู้ยืมต้องผ่อนชำระเงินยืมให้ครบตามสัญญาเงินยืม โดยมีเพดานผ่อนชำระขั้นต่ำ 300 บาท/เดือน

การบริหารจัดการกลุ่ม

1. คณะกรรมการกลุ่มจะต้องเป็นคนที่สมาชิกเลือกขึ้นมา
2. กรรมการกลุ่มมีวาระในการบริหาร 1 ปี และสามารถเป็นกรรมการได้ไม่เกิน 3 สมัย
3. ถ้าจะเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบใหม่จะต้องให้ครบ 1 ปี และจะต้องยอมรับเสียงข้างมากในที่ประชุม
4. เงินกำไรใน 1 ปี คิดเป็น 100 % ปันเข้ากองทุนต่างๆ ดังนี้
 - ปันผลคืนสมาชิก 50%
 - กองทุนธุรกิจ 30%

กองทุนสวัสดิการ	10%
กองทุนพัฒนากลุ่ม	5%
กองทุนพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม	5%

ปีที่ 3/2543

การเป็นสมาชิก

1. ผู้ประสงค์จะสมัครเป็นสมาชิกใหม่ ต้องมีสมาชิกเก๋ารับรอง 2 คน
2. สมาชิกคนใดขาดส่งเงินส่งจะติดต่อกัน 3 เดือน ถือว่าขาดจากการเป็นสมาชิก
3. สมาชิกที่ประสงค์จะลาออกให้แจ้งล่วงหน้าอย่างน้อย 1 เดือน
4. สมาชิกที่ลาออกไม่ครบ 1 ปี ทางกลุ่มจะไม่ปันผลกำไรให้
5. สมาชิกทั้งหมดจะต้องเข้าประชุมใหญ่อย่างน้อย 4 เดือน ต่อ 1 ครั้ง โดยกำหนดประชุมสามัญทุกวันที่ 1 ของเดือน มกราคม พฤษภาคม กันยายน
6. ทรัพย์สินที่ทางกลุ่มสร้างขึ้นมา ผู้ที่ลาออกจากการเป็นสมาชิกไปแล้วจะไม่มีสิทธิใดๆทั้งสิ้น
7. รับสมาชิกใหม่ 3 เดือน ต่อ 1 ครั้ง เดือน มกราคม เมษายน กรกฎาคม ตุลาคม

การออมสัจจะ

1. กลุ่มเปิดทำการรับเงินออมสัจจะทุกวันที่ 6 ของเดือน ตั้งแต่เวลา 09.00 น. – 15.00 น
2. ผู้ใดขาดส่งเงินออมสัจจะต้องเสียค่าปรับเดือนละ 30 บาท โดยไม่ต้องจ่ายเงินออมย้อนหลังก็ได้

การยืมเงิน

สมาชิกที่ต้องการยืมเงินต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 15 ปี บริบูรณ์

สมาชิกที่มีสิทธิยืมเงินต้องมีอายุการเป็นสมาชิกไม่ต่ำกว่า 6 เดือน (นับตั้งแต่วันที่สมัครเป็นสมาชิก)

สมาชิกที่ต้องการยืมเงินต้องยื่นคำร้องและแบบฟอร์มการยืมทุกวันที่ 6 ของเดือน ตั้งแต่เวลา 09.00น. – 12.00น.

ผู้ยืมสามารถรับเงินยืมได้หลังจากยื่นคำร้องภายใน 7 วัน ซึ่งต้องผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการบริหารกลุ่ม

สมาชิกที่ขาดส่งเงินยืมในเดือนใด ต้องเสียค่าปรับเดือนละ 50 บาท

ผู้ใดขาดส่งเงินยืมเกินกำหนดที่ทางกลุ่มวางไว้ จะต้องเสียค่าบำรุงกลุ่มเป็น 2 เท่า โดยคิดจากเงินต้นคงเหลือ

สมาชิกกู้ยืมเงินได้สองประเภท (1) ประเภทสามัญ (2) ประเภทสมุคออมทรัพย์ค้ำประกัน
มีรายละเอียดดังนี้

7.1 ประเภทสามัญ

- สมาชิกที่มีอายุการเป็นสมาชิกตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2541-2542 ยืมเงินได้

รายละเอียด 5,000 บาท

- สมาชิกที่มีอายุการเป็นสมาชิกตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2543 เป็นต้นไป ยืมเงินได้

รายละเอียด 3,000 บาท

7.2 ประเภทสมุคออมทรัพย์ค้ำประกัน

- สมาชิกยืมเงินได้ 2 ใน 3 เท่า ของจำนวนเงินที่มีอยู่ในสมุค และสมุคที่
จะนำมาค้ำประกันจะต้องเป็นคนในครอบครัวเดียวกันเท่านั้น

การค้ำประกัน

1. สมาชิกที่ต้องการยืมเงินต้องมีสมาชิมาค้ำประกัน 4 คน คนในครอบครัวสามารถค้ำประกันได้ 1 คน
2. สมาชิก 1 คน ค้ำประกันคนอื่นได้ไม่เกิน 3 คน และไม่มีสิทธิ์ค้ำประกันให้ผู้อื่นหากสมาชิกเก่าที่ค้ำประกันยังใช้หนี้ไม่หมด
3. หากสมาชิกคนใดยืมเงินแล้วและไม่ส่ง ผู้ค้ำประกันต้องรับผิดชอบ
3. สมาชิกคนใดที่ค้ำประกันให้แล้วไม่รับผิดชอบ จะไม่มีสิทธิ์ยืมเงินและค้ำประกันผู้อื่นอีก
4. สมาชิกคนใดค้ำประกันให้ผู้อื่นแล้วไม่มีสิทธิ์ลาออกยกเว้นกรณีหาผู้ค้ำประกันมาแทนได้

การผ่อนชำระ

1. มีอัตราการผ่อนชำระดังนี้คือ
 - 1.1 ยืมในวงเงินไม่เกิน 2,000 บาท ผ่อนชำระ 6 เดือน
 - 1.2 ยืมในวงเงินไม่เกิน 3,000 บาท ผ่อนชำระ 8 เดือน
 - 1.3 ยืมในวงเงินไม่เกิน 4,000 บาท ผ่อนชำระ 10 เดือน
 - 2.4 ยืมในวงเงินไม่เกิน 5,000 บาท ผ่อนชำระ 12 เดือน
 - 1.5 ยืมในวงเงินไม่เกิน 6,000 บาท ผ่อนชำระ 14 เดือน
 - 1.6 ยืมในวงเงินไม่เกิน 7,000 บาท ผ่อนชำระ 16 เดือน
 - 1.7 ยืมในวงเงินไม่เกิน 8,000 บาท ผ่อนชำระ 18 เดือน
 - 1.8 ยืมในวงเงินไม่เกิน 9,000 บาท ผ่อนชำระ 20 เดือน

1.9 ยืมในวงเงินไม่เกิน 10,000 บาท ผ่อนชำระ 22 เดือน

2. ผู้ยืมต้องจ่ายค่าบำรุงให้กับกลุ่ม 10 % ของเงินยืมทั้งหมด และต้องผ่อนผ่อนชำระเป็นสองครั้ง ครั้งที่หนึ่งเมื่อได้รับเงินยืม และชำระส่วนที่เหลือไม่เกินงวดสุดท้ายของการผ่อนชำระเงินยืม
3. ผู้ยืมต้องผ่อนชำระเงินยืมให้ครบตามสัญญาเงินยืม โดยมีเพดานผ่อนชำระขั้นต่ำ 300 บาท/เดือน

การบริหารจัดการกลุ่ม

4. คณะกรรมการกลุ่มจะต้องเป็นคนที่สมาชิกเลือกขึ้นมา
5. กรรมการกลุ่มมีวาระในการบริหาร 1 ปี และสามารถเป็นกรรมการได้ไม่เกิน 3 สมัย
6. ถ้าจะเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบใหม่จะต้องให้ครบ 1 ปี และจะต้องยอมรับเสียงข้างมากในที่ประชุม
4. เงินกำไรใน 1 ปี คิดเป็น 100 % ปันเข้ากองทุนต่างๆ ดังนี้
 6. ปันผลคืนสมาชิก 50%
 7. กองทุนธุรกิจ 30%
 8. กองทุนสวัสดิการ 10%
 9. กองทุนพัฒนากลุ่ม 5%
 10. กองทุนพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม 5%

ปีที่ 4-6/2544-2546

การเป็นสมาชิก

1. ผู้ประสงค์จะสมัครเป็นสมาชิกใหม่ ต้องมีสมาชิกเฝ้ารับรอง 2 คน
2. สมาชิกคนใดขาดส่งเงินส่งจะติดต่อกัน 3 เดือน ถือว่าขาดจากการเป็นสมาชิก
3. สมาชิกที่ประสงค์จะลาออกให้แจ้งล่วงหน้าอย่างน้อย 1 เดือน
4. สมาชิกที่ลาออกไม่ครบ 1 ปี ทางกลุ่มจะไม่ปันผลกำไรให้
5. สมาชิกทั้งหมดจะต้องเข้าประชุมใหญ่อย่างน้อย 4 เดือน ต่อ 1 ครั้ง โดยกำหนดประชุมสามัญทุกวันที่ 1 ของเดือน มกราคม พฤษภาคม กันยายน
6. ทรัพย์สินที่ทางกลุ่มสร้างขึ้นมา ผู้ที่ลาออกจากการเป็นสมาชิกไปแล้วจะไม่มีสิทธิ์ใดๆ ทั้งสิ้น
7. รับสมาชิกใหม่ 3 เดือน ต่อ 1 ครั้ง เดือน มกราคม เมษายน กรกฎาคม ตุลาคม

การออมสัจจะ

1. กลุ่มเปิดทำการรับเงินออมสัจจะทุกวันที่ 6 ของเดือน ตั้งแต่เวลา 09.00 น. – 15.00 น
2. ผู้ใดขาดส่งเงินออมสัจจะต้องเสียค่าปรับเดือนละ 30 บาท โดยไม่ต้องจ่ายเงินออมย้อนหลังก็ได้

การยืมเงิน

สมาชิกที่ต้องการยืมเงินต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 15 ปี บริบูรณ์

สมาชิกที่มีสิทธิยืมเงินต้องมีอายุการเป็นสมาชิกไม่ต่ำกว่า 6 เดือน (นับตั้งแต่วันที่สมัครเป็นสมาชิก)

สมาชิกที่ต้องการยืมเงินต้องยื่นคำร้องและแบบฟอร์มการยืมทุกวันที่ 6 ของเดือน ตั้งแต่เวลา 09.00น. – 12.00น.

ผู้ยืมสามารถรับเงินยืมได้หลังจากยื่นคำร้องภายใน 7 วัน ซึ่งต้องผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการกลุ่ม

สมาชิกที่ขาดส่งเงินยืมในเดือนใด ต้องเสียค่าปรับเดือนละ 50 บาท

ผู้ใดขาดส่งเงินยืมเกินกำหนดที่ทางกลุ่มวางไว้ จะต้องเสียค่าบำรุงกลุ่มเป็น 2 เท่า โดยคิดจากเงินต้นคงเหลือ

สมาชิกกู้ยืมเงินได้สองประเภท (1) ประเภทสามัญ (2) ประเภทสมุคออมทรัพย์ค้ำประกัน มีรายละเอียดดังนี้

7.1 ประเภทสามัญ

- สมาชิกที่มีอายุการเป็นสมาชิกตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2541-2542 ยืมเงินได้
รายละเอียด 5,000 บาท
- สมาชิกที่มีอายุการเป็นสมาชิกตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2543 เป็นต้นไป ยืมเงินได้
รายละเอียด 3,000 บาท

7.2 ประเภทสมุคออมทรัพย์ค้ำประกัน

- สมาชิกยืมเงินได้ 2 ใน 3 เท่า ของจำนวนเงินที่มีอยู่ในสมุค และสมุคที่จะนำมาค้ำประกันจะต้องเป็นคนในครอบครัวเดียวกันเท่านั้น

การค้ำประกัน

1. สมาชิกที่ต้องการยืมเงินต้องมีสมาชิกร่วมค้ำประกัน 4 คน คนในครอบครัวสามารถค้ำประกันได้ 1 คน
2. สมาชิก 1 คน ค้ำประกันคนอื่นได้ไม่เกิน 3 คน และไม่มีสิทธิ์ค้ำประกันให้ผู้อื่นหากสมาชิกเก่าที่ค้ำประกันยังใช้หนี้ไม่หมด
3. หากสมาชิกคนใดยืมเงินแล้วและไม่ส่ง ผู้ค้ำประกันต้องรับผิดชอบ
4. สมาชิกคนใดที่ค้ำประกันให้แล้วไม่รับผิดชอบ จะไม่มีสิทธิ์ยืมเงินและค้ำประกันผู้อื่นอีก
5. สมาชิกคนใดค้ำประกันให้ผู้อื่นแล้วไม่มีสิทธิ์ลาออกยกเว้นกรณีหาผู้ค้ำประกันมาแทนได้

การผ่อนชำระ

1. มีอัตราการผ่อนชำระดังนี้คือ
 - 1.1 ยืมในวงเงินไม่เกิน 2,000 บาท ผ่อนชำระ 6 เดือน
 - 1.2 ยืมในวงเงินไม่เกิน 3,000 บาท ผ่อนชำระ 8 เดือน
 - 1.3 ยืมในวงเงินไม่เกิน 4,000 บาท ผ่อนชำระ 10 เดือน
 - 2.5 ยืมในวงเงินไม่เกิน 5,000 บาท ผ่อนชำระ 12 เดือน
 - 1.5 ยืมในวงเงินไม่เกิน 6,000 บาท ผ่อนชำระ 14 เดือน
 - 1.6 ยืมในวงเงินไม่เกิน 7,000 บาท ผ่อนชำระ 16 เดือน
 - 1.7 ยืมในวงเงินไม่เกิน 8,000 บาท ผ่อนชำระ 18 เดือน
 - 1.8 ยืมในวงเงินไม่เกิน 9,000 บาท ผ่อนชำระ 20 เดือน
 - 1.9 ยืมในวงเงินไม่เกิน 10,000 บาท ผ่อนชำระ 22 เดือน
2. ผู้ยืมต้องจ่ายค่าบำรุงให้กับกลุ่ม 10 % ของเงินยืมทั้งหมด และต้องผ่อนผ่อนชำระเป็นสองครั้ง ครั้งหนึ่งเมื่อได้รับเงินยืม และชำระส่วนที่เหลือไม่เกินงวดสุดท้ายของการผ่อนชำระเงินยืม
3. ผู้ยืมต้องผ่อนชำระเงินยืมให้ครบตามสัญญาเงินยืม โดยมีเพดานผ่อนชำระขั้นต่ำ 300 บาท/เดือน

การบริหารจัดการกลุ่ม

1. คณะกรรมการกลุ่มจะต้องเป็นคนที่สมาชิกเลือกขึ้นมา

2. กรรมการกลุ่มมีวาระในการบริหาร 1 ปี และสามารถเป็นกรรมการได้ไม่เกิน 3 สมัย
3. ถ้าจะเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบใหม่จะต้องให้ครบ 1 ปี และจะต้องยอมรับเสียงข้างมากในที่ประชุม
4. เงินกำไรใน 1 ปี คิดเป็น 100 % ปันเข้ากองทุนต่างๆ ดังนี้
 11. ปันผลคืนสมาชิก 50%
 12. กองทุนธุรกิจ 20%
 13. กองทุนสวัสดิการ 10%
 14. กองทุนพัฒนากลุ่ม 15%
 15. กองทุนพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม 5%

3. เอกสารสำคัญของกลุ่ม

ใบแสดงความจำนงขอยืมเงินจากกลุ่มออมทรัพย์

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรียน คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์บ้านหัวหิน

ข้าพเจ้า.....นามสกุล.....

หมายเลขสมาชิก.....มีความประสงค์จะยืมเงินจากกลุ่มออมทรัพย์บ้านหัวหิน

ประเภท.....จำนวน.....บาท เขียนตัวหนังสือในวงเล็บ

(.....)

โดยขอเสนอชื่อผู้ค้ำประกันตามการระเบียบกลุ่มออมทรัพย์บ้านหัวหิน จำนวน 4 คน คือ

1.....หมายเลขสมาชิก.....

1.....หมายเลขสมาชิก.....

1.....หมายเลขสมาชิก.....

1.....หมายเลขสมาชิก.....

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาอนุมัติ

.....

(.....)

ผู้ขอยืมเงิน

สัญญาเงินยืม กลุ่มออมทรัพย์บ้านหัวหิน

56 หมู่ 1 ตำบลละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล

เลขที่สัญญา.....

วันที่.....เดือน.....พุทธศักราช.....

ประเภท
☐ สามัญ
☐ ล้างจะคำ

สัญญาฉบับนี้ ทำขึ้นระหว่าง ชื่อ.....นามสกุล.....หมายเลขสมาชิกเลข
ที่..... อายุ..... ปี เลขหมายประจำตัวประชาชน เลขที่ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐
อยู่บ้านเลขที่.....หมู่..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด สตูล ซึ่งเรียกว่า “ผู้ยืม”
กับ นาย / นาง / นางสาว.....นามสกุล.....ตำแหน่ง ฝ่ายการเงิน เป็นผู้รับมอบ
อำนาจ จากกลุ่มออมทรัพย์บ้านหัวหิน ซึ่งเรียกว่า “ผู้ให้ยืม” ทั้งสองฝ่ายได้ตกลงทำสัญญา ดังต่อไปนี้

1. “ผู้ยืม” ตกลงทำรับเงินจาก “ผู้ให้ยืม” เป็นจำนวนเงิน.....บาท
(.....)
2. “ผู้ยืม” ยินดีจ่ายค่าบำรุงกลุ่ม 10 เปอร์เซนต์ ของจำนวนเงินที่ยืม เป็น
เงิน.....บาท(.....) รวมเป็นเงินที่ “ผู้ยืม” ยินดีชำระคืนให้กลุ่ม
ทั้งสิ้น.....บาท(.....)
3. “ผู้ยืม” ตกลงที่จะชำระเงินคืนแก่ “ผู้ให้ยืม” เป็นรายเดือน เดือนละ.....
บาท(.....) เป็นจำนวน..... เดือน ทั้งนี้ ตั้งแต่ วันที่.....
เดือน.....พุทธศักราช.....และ สิ้นสุด ในวันที่เดือน.....พุทธ
ศักราช.....โดยการชำระเงินยืม จะดะรกลุ่มฯ คือ วันที่ 6 ของทุกเดือน ณ ที่ทำการกลุ่มฯ
4. “ผู้ยืม” ยินดีปฏิบัติตามกฎ กติกา ของกลุ่มออมทรัพย์บ้านหัวหิน ดังนี้
 - 4.1 การชำระเงินยืม ต้องชำระให้หมดภายในวัน และเวลาที่กลุ่มฯ ได้กำหนดไว้
 - 4.2 กรณีไม่สามารถชำระเงินได้ในเดือนใด “ผู้ยืม” ต้องแจ้งให้กรรมการกลุ่มฯทราบ
ในวันทำการของเดือนนั้น และยินยอมเสียค่าปรับ เป็นเงิน 50 บาท
 - 4.3กรณีไม่สามารถชำระให้หมดตามสัญญา ต้องแจ้งให้กรรมการทราบ ในเดือนสุด
ท้ายของสัญญาในวันทำการกลุ่ม
 - 4.4 กรณีต่อสัญญา ผู้ยืม ต้องชำระเงินยืมที่เหลือ และค่าบำรุงกลุ่มที่เหลือในสัญญา
เดิม พร้อมค่าบำรุงกลุ่มที่ต้องจ่ายเพิ่ม โดยคิดเป็นสองเท่าของค่าบำรุงกลุ่มปกติ จากจำนวนเงินยืม
ที่เหลือ

4.5 นอกจากกฎ กติกา ดังกล่าว ให้ขึ้นกับมติคณะกรรมการกลุ่มฯ

4.6 กรณีที่ผู้ยืมไม่รับผิดชอบ ผู้ค้ำประกันต้องชดใช้ตามสัญญาทุกประการ

5. ข้าพเจ้า ซึ่งเรียกว่าผู้ "ค้ำประกัน" ขอค้ำประกันให้ กับ

เด็กหญิง / เด็กชาย / นาย / นาง / นางสาวนามสกุล.....หมายเลข
สมาชิก เลขที่.....ซึ่งเรียกว่า "ผู้ยืม" หากผู้ยืมไม่ปฏิบัติตามสัญญา ผู้ค้ำประกันต้องรับผิดชอบ ดังนี้

5.1ติดตามให้ "ผู้ยืม" ชำระเงินคืน

5.2หากไม่สามารถติดตามให้ "ผู้ยืม" ชำระเงินคืนได้ ต้องรับผิดชอบชดใช้แทน "ผู้ยืม"
ตามสัญญา

6.หาก "ผู้ยืม" ยังชำระไม่หมด "ผู้ค้ำประกัน" ไม่สามารถลาออกจากกลุ่มฯ ได้ หรือ ถ้า
ลาออกจากกลุ่มฯ จะไม่คืนเงินออมสัจจะให้ จนกว่า "ผู้ยืม" จะชำระหมดตามสัญญา

หนังสือสัญญานี้จัดทำขึ้น 2 ฉบับข้อความตรงกัน มอบให้ผู้ยืม 1 ฉบับ และเก็บไว้ที่กลุ่ม
ออมทรัพย์ 1 ฉบับ

จึงลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

ชื่อ.....นามสกุล.....ลายมือชื่อ....."ผู้ยืม"
ชื่อ.....นามสกุล.....ลายมือชื่อ.....
ฝ่ายการเงิน ในฐานะ "ผู้ยืม"

ลายมือชื่อผู้ค้ำประกัน

1. ชื่อ.....นามสกุล.....หมายเลขสมาชิก.....
ลายมือชื่อ.....
2. ชื่อ.....นามสกุล.....หมายเลขสมาชิก.....
ลายมือชื่อ.....
3. ชื่อ.....นามสกุล.....หมายเลขสมาชิก.....
ลายมือชื่อ.....
4. ชื่อ.....นามสกุล.....หมายเลขสมาชิก.....
ลายมือชื่อ.....

5. ชื่อ.....นามสกุล.....หมายเลขสมาชิก.....
ลายมือชื่อ.....
6. ชื่อ.....นามสกุล.....หมายเลขสมาชิก.....
ลายมือชื่อ.....
7. ชื่อ.....นามสกุล.....หมายเลขสมาชิก.....
ลายมือชื่อ.....
8. ชื่อ.....นามสกุล.....หมายเลขสมาชิก.....
ลายมือชื่อ.....
9. ชื่อ.....นามสกุล.....หมายเลขสมาชิก.....
ลายมือชื่อ.....
10. ชื่อ.....นามสกุล.....หมายเลขสมาชิก.....
ลายมือชื่อ.....

1. ชื่อ.....นามสกุล.....หมายเลขสมาชิก.....
ลายมือชื่อ.....พยาน
2. ชื่อ.....นามสกุล.....หมายเลขสมาชิก.....
ลายมือชื่อ.....พยาน

ที่ทำการกลุ่มออมทรัพย์บ้านหัวหิน

56 ม.1 ต. ละงู อ.ละงู จ.สตูล

วันที่.....

เรื่อง บอกเลิกสัญญากู้และสัญญาค้ำประกัน

เรียนผู้กู้
.....ผู้ค้ำประกันคนที่ 1
.....ผู้ค้ำประกันคนที่ 2
.....ผู้ค้ำประกันคนที่ 3
.....ผู้ค้ำประกันคนที่ 4

ตามที่ท่านเป็นสมาชิกของกลุ่มออมทรัพย์บ้านหัวหิน และเมื่อวันที่.....ท่านได้กู้ยืมเงิน ไปจากกลุ่มออมทรัพย์บ้านหัวหิน ตามสัญญาเลขที่.....จำนวน.....บาทได้พ้นครบกำหนดชำระคืนวันที่.....ปรากฏว่าท่านมิได้มีการชำระคืนภายในกำหนดเวลา ซึ่งถือว่าท่านผิดสัญญาที่ตกลงไว้กับกลุ่มออมทรัพย์บ้านหัวหิน

ข้าพเจ้านางวัน อังศุภานิช ฝ่ายการเงินกลุ่มออมทรัพย์บ้านหัวหิน จึงเรียนมายังท่านเพื่อบอกเลิกสัญญากู้เงินดังกล่าว และให้ท่านนำเงินไปชำระให้แล้วเสร็จภายในวันที่.....

ณ ที่ทำการกลุ่มออมทรัพย์บ้านหัวหิน หากท่านยังคงเพิกเฉย ข้าพเจ้าจะดำเนินคดีตามกฎหมายต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นางวัน อังศุภานิช)

ฝ่ายการเงิน

หมายเหตุ ส่งสำเนาให้ผู้ค้ำประกัน

ข้อตกลงร่วม กรณีในครัวเรือน 1 ครัวเรือน มีการกู้ยืมหลายสัญญา แต่ไม่มีการผ่อนชำระ

ผู้ยืม.....เลขที่สมาชิก.....เลขที่สัญญา.....
 ผู้ยืม.....เลขที่สมาชิก.....เลขที่สัญญา.....
 ผู้ยืม.....เลขที่สมาชิก.....เลขที่สัญญา.....
 ผู้ยืม.....เลขที่สมาชิก.....เลขที่สัญญา.....
 ผู้ยืม.....เลขที่สมาชิก.....เลขที่สัญญา.....

ทางคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์ และผู้ยืมได้ตกลงให้มีการจัดทำสัญญาขึ้นใหม่ ให้
 เหลือเพียงสัญญาลงฉบับเดียวโดยให้ผู้ยืมเลขที่สัญญา.....

.....ลาออกแล้วนำเงินออมที่จะที่มีอยู่มาเคลียร์หนี้สินทั้งหมด

โดยสัญญาลงฉบับใหม่มีผู้ยืม.....เลขที่
 สมาชิก.....เลขที่สัญญา.....มีเงินยืมจำนวน.....
 บาท ค่าบำรุง.....บาท รวมเงิน.....บาท ระยะเวลาในการผ่อน
 ชำระ.....เดือน มีผู้ค้ำประกันดังต่อไปนี้

1.....	2.....
3.....	4.....
5.....	6.....
7.....	8.....
9.....	10.....

จึงลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

.....

ลงชื่อ (.....) ผู้ยืม

ผู้ค้ำคนที่ 1.....
 (.....)

(.....)

กรรมการกลุ่มออมทรัพย์

ผู้ค้ำคนที่ 2.....

(.....)

(.....)

กรรมการกลุ่มออมทรัพย์

ผู้ค้าคนที่ 3.....
(.....)

ผู้ค้าคนที่ 4.....
(.....)

ผู้ค้าคนที่ 5.....
(.....)

ผู้ค้าคนที่ 6.....
(.....)

ผู้ค้าคนที่ 7.....
(.....)

ผู้ค้าคนที่ 8.....
(.....)

ผู้ค้าคนที่ 9.....
(.....)

ผู้ค้าคนที่ 10.....
(.....)

ข้อตกลงระหว่างคนค้ำประกันกับกลุ่มออมทรัพย์ในกรณีที่ผู้ยืมไม่มาร่วมประชุม

วันที่.....เดือน.....พ.ศ..... ณ ศาลากลุ่มออมทรัพย์บ้านหัวหิน

ชื่อผู้ยืม.....เลขที่สมาชิก.....เลขที่สัญญา.....

ผู้ค้ำประกัน

คนที่ 1.....เลขที่สมาชิก.....

คนที่ 2.....เลขที่สมาชิก.....

คนที่ 3.....เลขที่สมาชิก.....

คนที่ 4.....เลขที่สมาชิก.....

โดยมีข้อตกลงร่วมกันดังนี้

1. ผู้ค้ำจะต้องติดตาม เร่งรัดให้ผู้ยืมมาผ่อนชำระดังรายการต่อไปนี้
เงินต้น.....บาท ค่าบำรุง.....บาท ค่า
ปรับ.....บาท
2. หากผู้ค้ำประกันไม่สามารถติดตาม ให้ผู้ยืมมาผ่อนชำระได้ ผู้ค้ำประกันจะต้องร่วมกัน
ผ่อนชำระเงินทั้งหมดคืนกับกลุ่มออมทรัพย์
3. อื่น ๆ.....

เพื่อเป็นการยืนยันข้อตกลงดังกล่าว จึงลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

ผู้ค้ำคนที่ 1.....
(.....) ลงชื่อ(.....)

กรรมการกลุ่มออมทรัพย์

ผู้ค้ำคนที่ 2.....
(.....) ลงชื่อ(.....)

กรรมการกลุ่มออมทรัพย์

ผู้ค้ำคนที่ 3.....
(.....) ลงชื่อ(.....)

กรรมการกลุ่มออมทรัพย์

ผู้ค้ำคนที่ 4.....
(.....) ลงชื่อ(.....)

กรรมการกลุ่มออมทรัพย์

รายชื่อและประวัติทีมวิจัย

นางสาวศิริวรรณ วัจนเทพินทร์ วัน เดือน ปีเกิด 3 กรกฎาคม 2511

ที่อยู่ปัจจุบัน 418 หมู่ที่ 1 ต.ละงู อ.ละงู จ.สตูล

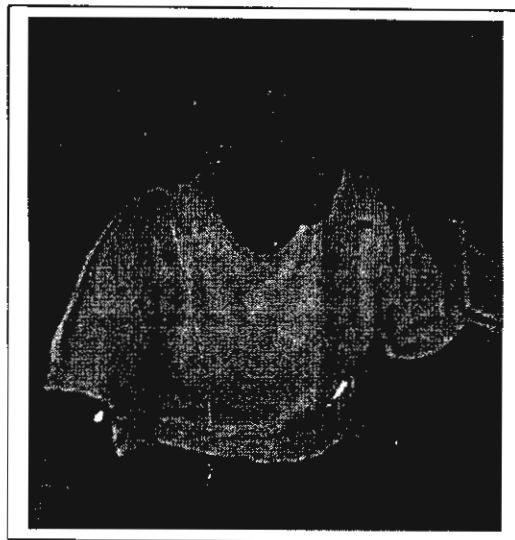
ประวัติการศึกษา - จบการศึกษาประถมปีที่ 6 จากโรงเรียนธิดาแม่พระ อ.เมือง
จ.สุราษฎร์ธานี

- มัธยมตอนต้นจากโรงเรียนพุนพิณพิทยาคม อ.พุนพิณ
จ.สุราษฎร์ธานี

ประสบการณ์

- กรรมการกลุ่มออมทรัพย์บ้านหัวหินปี 2541- 2546
- ทีมฝึกอบรมบัญชีเครือข่ายชมรมชาวประมงพื้นบ้าน จังหวัดสตูล

ปัจจุบัน - กรรมการกลุ่มออมทรัพย์บ้านหัวหิน

นางสาวจารีย์ ลาวัลย์	วัน เดือน ปีเกิด 10 ธันวาคม 2521
ที่อยู่ปัจจุบัน	32 หมู่ที่ 1 ต.ละงู อ.ละงู จ.สตูล
ประวัติการศึกษา	- จบการศึกษาประถมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนบ้านท่าชะมวง อ.ละงู จ.สตูล - มัธยมศึกษาตอนปลาย จากศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียน จ.สตูล
ประสบการณ์	- กรรมการกลุ่มออมทรัพย์บ้านหัวหิน ปี 2542 – 2545 - กรรมการชมรมชาวประมงพื้นบ้าน จ.สตูล ปี 2542 – 2546 - ทีมฝึกอบรมบัญชีเครือข่ายชมรมชาวประมงพื้นบ้านจังหวัดสตูล
ปัจจุบัน	- กรรมการกลุ่มออมทรัพย์บ้านหัวหิน - กรรมการชมรมชาวประมงพื้นบ้าน จ.สตูล